

सण उत्सवासह मिरवणुकीत सार्वजनिक स्थळी फटाके वाजवण्यास बंदी उपकरणे जप्त करा : मुंबई हायकोर्ट

मुंबई/प्रतिनिधी : मुंबई ऊच्च न्यायालयानं धार्मिक सण-ऊसव आणि मिरवणुकांदरम्यान होणा-या ध्वनी प्रदूषणाची गंभीर दखल घेतली आहे. ऊच्च न्यायालयानं काल सुमोटो दाखल करु न घेत सरकारला आज बाजू मांडण्यास सांगितलं होतं. न्यायमूर्ती जीएस कुलकर्णी आणि न्यायमूर्ती

नीला गोखले यांच्या खंडपीठानं ध्वनीप्रदूषण प्रकरणावर देनवेवळे सुनावणी घेतली. मुंबई ऊच्च न्यायालयानं धार्मिक सण-ऊसव आणि मिरवणुकांदरम्यान सार्वजनिक स्थळी फटाके वाजवण्यास बंदी घातली आहे.मुंबई हायकोर्टात राज्य सरकारनं बाजू मांडताना परवानगी फक्त मिरवणुकीला देण्यात आली असून ध्वनिक्षेपकांना कोणतीही परवानगी नाही असे म्हटलं. ध्वनिक्षेपकांचा वापर करताना मर्यादेच्या अधीन राहणे बंधनकारक असल्याचं राज्य सरकारनं कोर्टात बाजू मांडताना म्हटलं. तसेच लेसर लाईटच्या वापरला तसेच मिरवणुकीत फटाके फोडायला कोणतीही परवानगी नाही, असें राज्य सरकारकडून ऊच्च न्यायालयामध्ये स्पष्ट केलं. राज्य सरकारच्या शांतता क्षेत्रांच्या यादीत रु ग्गालय आणि शाळांसह धार्मिक स्थळ देखील शांतता क्षेत्रात मोडतात. मग गणपती मंडप देखील शांततात क्षेत्रात मोडू शकतात मात्र त्यासाठी ते सूचीबद्ध करावं लागेल अशी भूमिका राज्य सरकारनं कोर्टात मांडली. धार्मिक सण-ऊसव आणि मिरवणुकांदरम्यान सार्वजनिक स्थळी फटाके वाजवण्यास बंदी ऊच्च न्यायालयानं घातली आहे. तसेच ध्वनी प्रदूषणाची मर्यादा उल्लंघन करणा-यांवर कठोर कारवाईचे तसेच उ्प्रकरणांची जाती करण्याचे आदेश ऊच्च न्यायालयानं राज्य सरकारला दिले आहेत. दोल ताशा पथकांमध्ये हातोड्याने बडवण्यात येणा-या सिलेंडरवर देखील बंदी घालण्यात आली आहे. मंडळाला त्यांना दिलेली परवानगी जाहीर प्रदर्शित करावी लागेल. परवानगी प्रदर्शित न केल्यास ध्वनिक्षेपक लावता येणार नाही ऊच्च न्यायालयाकडून स्पष्ट करण्यात आलं आहे. तसेच भविष्यात परवानगी देताना अनामत रक्कम घेण्याच्या सूचना उल्लंघन समोर आल्यास अनामत रक्कम जप्त करण्याच्या सूचना **❥(पान २ वर)**

केदारनाथ यात्रेला विक्रमी प्रतिसाद

चीरबासा : यंददाच्या केदारनाथ यात्रेला भाविकांचा मोठा प्रतिसाद मिळत असून आतापर्यंत १५ लाख १९ हजार ३२१ भाविकांनी बाबा केदारनाथांचे दर्शन घेतले आहे. २२ एप्रिलपासून सुरू झालेल्या या यात्रेत दररोज मोठ्या संख्येने भाविक केदारनाथ धामकडे रवाना होत आहेत. केदारनाथ यात्रा सुरूळीत आणि सुरक्षित पार पडावी यासाठी प्रशासनाकडून विविध आययोजना करण्यात येत आहेत. जिल्हाधिकारी विशाल मिश्रा यांनी सांगितले की, सर्व संबंधित विभाग परस्पर समन्वयाने काम करत आहेत. मान्सूनमुळे ज्या भागांमध्ये

मागीचे नुकसान झाले आहे, तेथे दुरु स्ती आणि सुरक्षणी संस्थित कामाना वेग देण्यात आला आहे. चीरबासा परिसरातील मार्ग दुरु स्तीचे कामही प्राधान्याने सुरू आहे. भाविकांना ये-जा करताना कोणतीही अडचण निर्माण होउ नये, यासाठी प्रशासन विशेष लक्ष देत आहे. दरम्यान, केदारनाथाच्या पायी जाण्याच्या मार्गावर सीसीटीव्ही कॅमे-यांच्या माध्यमांतून सतत देखरेख ठेवली जात आहे. यात्रामार्गांची सद्यस्थिती, भाविकांचौ ये-जा आणि सुरक्षा व्यवस्थेवर प्रशासन बाकाईने लक्ष ठेवून आहे.

एनडीआरएफच्या निकषानुसार शेतक--यांना मदत देणार: कृषिमंत्री

पुणे / प्रतिनिधी--राज्यात दुष्काळसदृश स्थिती असून एनडीआरएफच्या निकषानुसार शेतक--यांना मदत दिली जाणार असल्याची माहिती सहकार मंत्री बाबासाहेब पाटील यांनी सांगितली. दरम्यान कृषिमंत्री दत्तात्रय भरणे यांनी सांगितले की, येत्या ३० सप्टेंबरपर्यंत परिस्थितीचा आढावा घेउन पुढील आठवडाभरात निर्णय घेण्यात येणार आहे.सहकार मंत्री पाटील यांनी सांगितले की, राज्यात सध्या विद्यार्थी शुल्क माफी, वीज बिल माफी, टँकरला परवानगी अशा विविध आययोजना सुरू आहेत. कर्ममाफीसाठी सुमारे ६ लाख शेतक-यांची यादी तयार करण्यात येत असून योजनेपासून कोणीही वंचित राहणार नाही याची काळजी घेतली जाईल.कृषिमंत्री भरणे यांनी सांगितले की, राज्यात पावसाचा मोठा खंड पडला असून सोयाबीन, कापूस आणि अन्य खरीप पिके अडचणीत आली आहेत. नुकसानप्रसंतीना योग्य ती मदत दिली जाणार आहे. मराठवाडा, पश्चिम विदर्भ भागात सोयाबीन आणि कापूस पिकाचे नुकसान तसेच उसाच्या पिकाला काही प्रमाणात फटका बसला आहे .राज्यातील शेतक--यांच्या अडचणीकडे राज्य शासनाने लक्ष द्यावे आणि त्यांना तातडीची मदत देण्यात यावी अशी मागणी काँग्रेस पक्षाचे प्रदेशाध्यक्ष हर्षवर्धन सपकाळ यांनी पत्रकारांशी बोलताना केली आहे. राशकीय टीका अथवा तशी भूमिका न घेता सरसकट कर्ममाफी आणि हेक्टरी १ लाख रु पये मदत करण्यात यावी. कारण राज्यातील सभांय दुष्काळी स्थितीमुळे शेतकरी अडचणीत आला आहे.

कुंभमेळ्यावर खर्च होणारा पैसा दुष्काळग्रस्तांसाठी वापरा

मुंबई / प्रतिनिधी-- राज्यातील अनेक तालुक्यांमध्ये पावसाचा मोठा खंड पडला असून, काही भागांत ४० दिवसांपासून पावसाने ओढ दिल्याचे प्रशासनाच्या आढाव्यात समोर आले आहे. या पार्श्वभूमीवर आता राज्यात तत्काळ दुष्काळ जाहीर करावा, अशी मागणी विरोधकांकडून करण्यात आली आहे. तर, दुष्काळग्रस्त शेतक-यांनी सुद्धा हीच मागणी लावून धरली आहे. अशाप्रकारे आता शिवसेना उद्धव बाळासाहेब ठाकरे पक्षाचे खासदार संजय राउत यांनी राज्य सरकारला महत्त्वाचा सल्ला दिला. कुंभमेळ्यावर खर्च होणारा पैसा दुष्काळग्रस्त शेतक-यांसाठी वापरा. यामुले देव काही रागवणार नाही, असा सल्ला राउतांनी सरकारला दिला आहे. शिवसेना ठाकरे गटाचे खासदार संजय राउत यांनी मंगळवारी (२२ सप्टेंबर) प्रसार माध्यमांशी संवाद साधला. यावेळी त्यांनी राज्यातील दुष्काळवर भाष्य करत राज्य सरकारला सल्ला देत म्हटले की, कर्नाटक सरकारने दिल्लीच्या पथकाची वाट न पाहता, केंद्राची परवानगी न घेता दुष्काळ जाहीर केला आणि शेतक-यांना दिलासा देणा-या योजना जाहीर केल्या. कर्नाटकाचे मुख्यमंत्री स्वतः दुष्काळाचे मानिटीरिंग करत आहेत. महाराष्ट्रात अजून तीन पक्षाचा समन्वय नाही. कॅबिनेटमध्ये चर्चा होत नाही. शेतक-यांचा अपेक्षा मंत्रालयाच्या भिंती फाडून आत जात नाही. शेतकरी रस्त्यावर उतरले आणि मंत्रालयावर धडकल अशी स्थिती आहे. शेतक-यांना दिलासा देण्याबाबत मुख्यमंत्र्यांकडून ब्र काढला जात नाही, असे संजय राउत म्हणाले.

विधान परिषदेच्या 5 जागांसाठी 23 ऑक्टोबरला मतदान

पदवीधर व शिक्षक मतदारसंघातील निवडणुकीचा कार्यक्रम जाहीर

मुंबई/प्रतिनिधी : भारत निवडणूक आयोगाने महाराष्ट्र विधान परिषदेतील पदवीधर व शिक्षक मतदारसंघातील पाच जागांसाठी द्विवार्षिक निवडणुकीचा कार्यक्रम जाहीर केला आहे. त्यानुसार औरंगाबाद विभाग पदवीधर, पुणे विभाग पदवीधर, नागपूर विभाग पदवीधर, अमरावती विभाग शिक्षक आणि पुणे विभाग शिक्षक या पाच मतदारसंघांसाठी २३ ऑक्टोबर २०२६ रोजी मतदान होणार आहे. विद्यमान सदस्यांचा कार्यकाळ ६ डिसेंबर २०२६ रोजी संपुष्टात येणार

आहे.या निवडणुकीसाठी २९ सप्टेंबर २०२६ रोजी अधिसूचना प्रसिद्ध होईल. उमेदवारी अर्ज दाखल करण्याची अंतिम तारीख ६ ऑक्टोबर, अर्जांची छाननी ७ ऑक्टोबर, तर उमेदवारी अर्ज मागे घेण्याची अंतिम तारीख ९ ऑक्टोबर २०२६ आहे. मतदान २३ ऑक्टोबर रोजी सकाळी ८ ते सायंकाळी ४ या वेळेत होईल. मतमोजणी २७ ऑक्टोबर २०२६ रोजी करण्यात येणार असून, निवडणूक प्रक्रिया ३१ ऑक्टोबर २०२६ पूर्वी पूर्ण केली जाणार आहे.

तीच आमची मोठी चूक ठरली

IIT मुंबईत आत्महत्या केलेल्या साहिल वाकोडेच्या आई-वडिलांचा आक्रोश!

वक्तमाळ/प्रतिनिधी :आयआयटी मुंबई मधील २२ वर्षीय विद्यार्थी साहिल

वाकोडे याच्या आत्महत्येनंतर राज्यभरातून तीव्र संताप व्यक्तहोत आहे. साहिलने वसतिगृहातील आपल्या खोलीत जीवन संपवल्यानंतर त्याच्या पालकांनी संस्थेतील प्राध्यापकांवर गंभीर जातीभेदाचे आणि मानसिक छत्र्याचे आरोप केले आहेत. या प्रकरणी एफआयआर मध्ये नाव असलेले

बोलताना केली आहे.आयआयटीमध्ये प्रवेश मिळणे कठीण असते, म्हणून

सहन कर असे सांगितले.आम्हीच आमच्या मुलाला सहन करायला सांगत राहिलो, हीच आमची मोठी चूक झाली,

असा हृदयद्रावक आक्रोश साहिलच्या आई-वडिलांनी केला आहे. साहिलचे वडील रवींद्र वाकोडे यांनी अत्यंत भावुक होत आपल्या भावना व्यक्त केल्या. साहिलने यापूर्वीही प्राध्यापकांकडून होणा-या जातीभेदाची आणि मानसिक छत्र्याची माहिती आम्हाला दिली होती. पण, आयआयटीमध्ये प्रवेश मिळणे हे अत्यंत कठीण असते, त्यामुळे थोडं सहन कर, असे आम्हीच त्याला सांगत राहिलो, असे सांगताना त्याच्या वडिलांना अश्रू अनावर झाले.❥(पान २ वर)

आता फक्तकॉलिंग आणि एसएमएससाठी रिचार्ज प्लॅन

नवी दिल्ली/वृत्तसंस्था : मोबाइल युजर्ससाठी भारतीय दूरसंचार नियामक प्राधिकरणाने (टीआरएआय) महत्त्वाचा निर्णय घेतला आहे. टायने दूरसंचार कर्मका संरक्षण (तेरावे संशोधन) विनियम, २०२६ जारी केला असून त्यानुसार सर्व दूरसंचार कंपन्यांना आता फक्त व्हाइस कॉलिंग आणि एसएमएसची सुविधा असलेले, डेटा नसलेले रिचार्ज प्लॅन उल्लब्ध करू न देणे बंधनकारक असणार आहे.ट्रयच्या म्हणण्यानुसार, सध्या अशा प्रकारचे प्लॅन फार कमी उल्लब्ध आहेत. विशेषतः कमी वैधता असलेल्या प्लॅनमध्ये केवळ कॉलिंग आणि रटरची सुविधा असलेले पर्याय करता येईल, असा एक पर्यायही कंपन्यांना द्यावा लागणार आहे. त्यामुळे ग्राहकांना दरवेळी वेगवेगळ्या

नियमांनुसार, ज्या ग्राहकांना ३० दिवस किंवा त्यापेक्षा कमी वैधतेचा रिचार्ज हवा आहे, त्यांच्यासाठी प्रत्येक दूरसंचार कंपनीला व्हाइस आणि रटर सुविधा असलेला प्लॅन उल्लब्ध करून द्यावा

लागणार आहे. या प्लॅनमध्ये डेटा देणे बंधनकारक असणार नाही. याशिवाय ग्राहकांना दर महिन्याला ठराविक तारखेला रिचार्जचे नूतनीकरण करता येईल, असा एक पर्यायही कंपन्यांना द्यावा लागणार आहे. त्यामुळे ग्राहकांना दरवेळी वेगवेगळ्या

भारतीय महिला क्रिकेट संघाने रचला इतिहास!

नवी दिल्ली / वृत्तसंस्था-- आशियाई क्रोडा स्पर्धेच्या अंतिम सामन्यात श्रीलंका संघाचा धुव्या उडवत भारतीय महिला क्रिकेट संघाने सुवर्णपदकावर मोहोर आणवली आहे. टीम इंडियाने दिलेल्या २१७ धावांच्या लक्ष्याचा पाठलाग करताना श्रीलंकेचा संघ १५.४ षटकांत ६९ धावांत सर्वबाद झाला. भारतीय महिला संघाने १४७ धावांच्या फरकाने विजय मिळवला. हरमनप्रीत कौरच्या नेतृत्वाखालील नेतृत्वाखालील संघाने केलेल्या दमदार कामगिरीमुळे भारताने या रू-पर्धेत सुवर्ण पदकाचे खाते उमडले आहे.

आशियाई क्रोडा स्पर्धेच्या अंतिम सामन्यात भारतीय महिला संघाने श्रीलंकेसमोर विजयासाठी २१७ धावांचे लक्ष्य ठेवले होते. नाणेफेक जिंकून प्रथम फलंदाजीचा निर्णय घेतल्यानंतर, भारतीय संघाने २० षटकांत ३ गडी गमावून २१६ धावा केल्या. सलामीवीर स्मृती मानधनाने अर्धशतक झळकावले, तर रिचा घोष आणि शफाली वर्मा यांनी प्रभावी फलंदाजी केली. मानधना आणि शफाली यांनी पहिल्या विकेटसाठी ९९ धावांची भागीदारी करत भारताला भक्कम सुरू

वात करून दिली. मानधनाने ३० चेंडूत आपले अर्धशतक पूर्ण केले. मात्र, शफालीचे अर्धशतक हुकले आणि ती ४८ धावांवर बाद झाली. त्यानंतर कर्णधार हरमनप्रीत कौर १९ धावांवर बाद झाल्याने भारताला दुसरा धक्का बसला. मानधनाने आपली खेळी सुरू ठेवली, पण अखेरीस ती ४५ चेंडूत ७९ धावा करून बाद झाली; तिने या खेळीत पाच चौकार आणि सात षटकार लागावले. त्यानंतर रिचा घोषने आक्रमक फलंदाजी करत भारताची धावसंख्या २०० च्या पार नेली. रिचा आणि भारती फुलमाली

यांनी चौथ्या विकेटसाठी ५३ धावांची भागीदारी केली. रिचा २२ चेंडूत ४९ धावांवर (सहा चौकार आणि तीन षटकारांसह) नाबाद राहिली. तर भारती ७ धावांवर नाबाद राहिली. श्रीलंकेकडून सुधुधिका कुमारि, कविशा दिलहारी आणि चामुडी प्रबोधा यांनी प्रत्येकी एक बळी घेतला.

श्रीलंकेची अडखळत सुरुवात भारताने दिलेल्या विशाल आव्हानाचा पाठलाग करताना श्रीलंकेची सुरुवात अडखळत झाली. १८ धावांवर शफाली वर्माने इमिशा डुलानीला बाद करून पॅव्हेलियनमध्ये

धाडले. यानंतर शफाली वर्माने हिसिनी परेरा बाद केले आहे; हिसिनीला खातेही उमडता आले नाही . दोन झटपट गडी गमावल्यानंतर श्रीलंकेची कर्णधार चमारी अथापस्थून डाव सावरण-याचा प्रयत्न केला. मात्र दीप्ती शर्माने तिला २९ धावांवर बाद करत श्रीलंका संघाला मोठा धक्का दिला. तिने २१ चेंडूचा सामना करत पाच चौकारांसह २९ धावा केल्या. श्रेवंका पाटीलने हार्षिता समरविक्रमाला बाद करून श्रीलंकेला चौथा धक्का दिला. ४४ धावांच्या धावसंख्येवर श्रीलंकेने चार विकेट्स गमावल्या.

पूजम इलेक्ट्रॉनिक्स & फर्निचर

फॅन, झुबडॉर, मिकसर, ओवब, वीव्ही, फ्रीज, वॉशिंग मशिन, थर्मोसॉ, रोफा, बॅक

COMPANY DEALER ALSO AVAILABLE

SAMSUNG, Whirlpool, Panasonic, LG, Haier, INTEX, Tristar

मोती नगर, अमरावती. 0721-2540397 | 99216-02388

- **निवडणुकीचे वेळापत्रक** ●
- अधिसूचना : 29 सप्टेंबर
- नामनिर्देशनाची अंतिम तारीख : 6 ऑक्टोबर
- अर्जांची छाननी : 7 ऑक्टोबर
- अर्ज मागे घेण्याची अंतिम तारीख : 9 ऑक्टोबर
- मतदान : 23 ऑक्टोबर, सकाळी 8 ते दुपारी 4
- मतमोजणी : 27 ऑक्टोबर
- निवडणूक प्रक्रिया पूर्ण : 31 ऑक्टोबर.

या विद्यमान सदस्यांचा समावेश आहे. भारत निवडणूक आयोगाने या निवडणुकांची घोषणा के ल्यापासून संबंधित मतदारसंघांमध्ये आदर्श आचारसंहिता तत्काळ लागू झाली आहे. पदवीधर व शिक्षक

मी जगभरातील आठ युद्धे थांबवली, डोनाल्ड ट्रंप यांचा मोठा दावा

अस्थित होते. ट्रम्प यांनी सर्व देशांना कण्याची परवानगी दिली गेली असली तरी, वांशित्वाने त्याला दहशत पसरवण्यापासून रोखण्यासाठी पावले उचलली आहेत. अमेरिकेने बॅलिस्टिक क्षेपणास्त्र संरक्षणाच्या आधारेने इराणला अणुबाब बनवण्याचा प्रयत्न

दिल्ल्यान डोल्स असेल. नवीन उर्जा आणि प्रचंड शक्ती असलेल्या अमेरिकेच्या संसती, सामर्थ्य, ऊसाह आणि गतीमुळे संपूर्ण जग पुढे जात आहे. आपल्या भाषणात इराणचा उल्लेख करत राष्ट्राध्यक्ष म्हणाले, इराणला सामर्थ्यवान बनण्याची आणि जगासाठी धोका निर्माण

कण्यापासून रोखले आहे. जर ते यशस्वी झाले असते, तर ती कुट राजवट कवमकरू पी दहशत आणि मृत्यू पसरवण्यासाठी मोकळी राहिली असती.'गरज पडल्यास, भाषणात इराणचा उल्लेख करत राष्ट्राध्यक्ष म्हणाले, इराणला सामर्थ्यवान बनण्याची आणि जगासाठी धोका निर्माण

एसीच्या स्फोटामुळे रुग्णालयात आग

आदिलाबाद : तेलंगणातील आदिलाबाद येथील राजीव गांधी इन्स्टिट्यूट ऑफ मेडिकल सायन्सेस (आरआयएमएस) रुग्णालयाच्या स्पेशल न्यूबान केअर युनिटला(एसएनसीयू) सोमवारी रात्री ऊशिरा भीषण आग लागली. या दुर्घटनेत तीन नवजात बालकांचा मृत्यू झाला. आगीच्या वेळी वाईमध्ये असलेल्या २८ बालकांना सुरक्षितपणे बाहेर काढण्यात आले.सोमवारी रात्री सुमारे ११.५० वाजण्याच्या सुमारास रडुक्रमध्ये अचानक आग लागली. प्राथमिक माहितीनुसार, एसीमध्ये झालेल्या विद्युत शार्टसर्किटमुळे आग लागली असावी, असा अंदाज आहे. आगीमुळे काही वेळातच संपूर्ण वाईमध्ये मोठ्या प्रमाणात धूर आणि ज्वाळा पसरल्या. मात्र, आगीचे नेमके कारण अद्याप स्पष्ट झालेले नाही. आग लागल्याचे लक्षात येताच रुग्णालयातील कर्मचारी आणि पालकांनी तातडीने बचावकार्य सुरू केले. बालकांना बाहेर काढण्यासाठी वाईच्या काचा फोडण्यात आल्या. खबर मिळताच अग्निशमन दलाची गाडी रुग्णालयात दाखल झाली आणि जवानांनी आग आटोक्यात आणली. आगीचा रुग्णालयाच्या इतर भागात फैलाव होउ नये, यासाठीही आययोजना करण्यात आल्या. या दुर्घटनेत तीन नवजात बालकांचा मृत्यू झाला. त्यापैकी एका बालकाचे वय अवघे पाच दिवस होते. आगीतून वाचवण्यात आलेल्या इतर बालकांना तातडीने अग्रचारासाठी विविध रुग्णालयांमध्ये हलवण्यात आले. काही बालकांना धुरामुळे श्वसनाचा त्रास झाल्याची माहिती समोर आली आहे. दरम्यान, पोलिसांनी या प्रकरणी गुन्हा दाखल करून तपास सुरू केला आहे. आगीमागील नेमके कारण काय होते, तसेच दुर्घटनेच्या वेळी रुग्णालयातील विद्युत यंत्रणा, एसी यंत्रणा आणि अग्निसुरक्षा व्यवस्था योग्य प्रकारे कार्यरत होती का, याची तपासणी केली जात आहे. कोणत्याही प्रकारची हलगर्जी किंवा निष्काळजीपणा या दुर्घटनेला कारणीभूत ठरला का, याचाही तपास केला जाणार आहे.

संपूर्ण लग्न बस्ता

जवाहर रोड, अमरावती. © 2574594

L -2, बिडीलॅन्ड, नांदगावपेट, अमरावती.

‘प्रेमाचे काव्य’ने रंगली आझाद हिंद गणेशोत्सव मंडळाची मैफल

अमरावती/प्रतिनिधी:- ९९ वर्षांची गौरवशाली परंपरा असलेल्या आझाद हिंद गणेशोत्सवा मंडळाच्या गणेशोत्सवात रविवारी नामवंत पत्रकार व निवेदक बाळासाहेब कुलकर्णी यांच्या ‘प्रेमाचे काव्य’ या हिंदी-मराठी कविता व शायरीच्या बहारदार मैफलीने रसिकांना भावनांचा सुंदर अनुभव दिला. जवळपास दीड तास चाललेल्या या कार्यक्रमात प्रेम, विरह, आठवणी, नाती, विश्वासघात, जीवनविषयक चिंतन आणि विनोद अशा विविध

भावछटांतून कुलकर्णी यांनी रसिकांना खिळवून ठेवले. कार्यक्रमाच्या प्रारंभी माजी खासदार नवनीत राणा यांच्या हस्ते श्री गणेश व खाटू श्याम महाराजांची आरती व पूजन झाले. त्यानंतर माजी खासदार अनंतराव गुढे यांनी आझाद हिंद गणेशोत्सव मंडळाच्या गौरवशाली ९९ वर्षांच्या परंपरेचा आणि मंडळाच्या सांस्कृतिक वाटचालीचा आढावा घेतला. बाळासाहेब कुलकर्णी यांनी प्रेमाच्या हळुवार भावनेने मैफलीला सुरुवात वेली.

पहिल्याच शायरीने सभागृहात प्रेमाचा रंग भरला. ‘इश्क दो दिलों का नशा है, जिसका पहले उतर गया, वो बेवफा है’ प्रेमाच्या नशेपासून सुरू झालेली ही मैफल पुढे प्रेमातील भेटी-विरहाच्या भावनेपर्यंत पोहोचली. प्रेमात जवळीक जितकी महत्वाची, तितकीच कधी कधी विरहाची हुशूरही महत्वाची ठरते, हे सांगताना त्यांनी म्हटले- ‘मिल जाए सबकुछ तो फरियाद किसकी करोगे,

मुलाकात अगर रोज होगी तो याद कैसे करोगे’ सततची भेट आठवणींची तीव्रता कमी करते, तर अंतर एखाद्या नात्याला अधिक गहिरें बनवते, या आशयाने त्यांनी या शायरीचा धागा पुढे नेला. त्यांच्या निवेदनाला रसिकांकडून उत्स्फूर्त दाद मिळत होती. प्रेमाच्या हळुवार छटांनंतर मैफलीचा सूर नात्यांच्या वास्तवाकडे वळला. प्रत्येक नात्यात आपले स्थान सारखेच असेल असे नाही. कधी आपण एखाद्यासाठी महत्वाचे असतो,

तर कधी केवळ गरजेपुरते. याच भावनेला शब्द देत त्यांनी म्हटले- ‘हम तो सिर्फ जरूरत थे, जरूरी तो कोई और था’ अवध्या दोन ओळींतून नात्यांमधील अपेक्षा आणि वास्तवातील अंतर त्यांनी उलगडले. यानंतरच्या निवेदनातून त्यांनी बदलत्या भावनांवर आणि माणसांच्या नात्यांतील गुंतागुंतीवर भाष्य केले. मैफलीचा सूर पुढे चिंतनशील झाला. बाहेरचा प्रकाश पुरेसा नसतो; माणसाच्या विचारांत बदल झाला तरच खऱ्या

अर्थाने नवा दिवस उगवतो, हा आशय व्यक्त करत त्यांनी शायरी सादर केली. ‘खयालातोंको बदलने से भी निकलता है नया दिन, सिर्फ सूरज के चमकने से सवेरा नहीं होता’ विचारांमध्ये परिवर्तन घडले तरच आयुष्यात नवी सुरुवात होऊ शकते, असे सांगत कुलकर्णी यांनी या शायरीला जीवनानुभवांची जोड दिली. विश्वास आणि त्यातून मिळणाऱ्या जखमांवर भाष्य करताना त्यांनी आणखी एक प्रभावी शायरी सादर केली. ‘अपनी पीठ से निकले खंजरों को, जब गिना मैंने, उतने ही निकले, जितनों को गले लगाया था मैंने’

जवळच्या माणसाकडून झालेली फसवणूक अधिक वेदनादायी असते. विश्वास ठेवलेल्या व्यक्तीकडूनच झालेला वार मनाला अधिक खोलवर जखमी करतो, या भावनेला त्यांच्या सादरीकरणाने परिणामकारकता मिळाली. गंभीर भावनांच्या या प्रवासात प्रेमाचा मिश्रकील रंगही उमटला. प्रेमातील नजर आणि तिच्या परिणामाचे वर्णन करताना त्यांनी म्हटले-

कुछ लोग कुते निकले, दुःख इस बात का है कि कुते होकर भी वफादार नहीं निकले’ या शायरीने सभागृहात हास्याचे फवारे उडाले. माणसांच्या स्वाभावातील विश्वासघात, विचार आणि विनोद अशा विविध भावछटांतून पुढे सरकत गेली. बाळासाहेब कुलकर्णी यांच्या प्रभावी आवाजातील चढ-उतार, नेमकी शब्दफेक, प्रसंगानुरूप निवेदन आणि शायरीच्या आशयाचे केलेले विवेचन यामुळे ‘प्रेमाचे काव्य’ ही केवळ कविता-शायरीची मैफल न राहता माणसांच्या भावविश्वासास प्रवास ठरली.

नातवाने घेतला आजीचा जीव,लाकडी पाटीने हल्ला

खल्लार/प्रतिनिधी:- दर्यापूर शहरातील पारधीपुरा परिसरात मंगळवारी (वय २२) सकाळी आठ वाजताच्या सुमारास घडलेल्या एका धक्कादायक घटनेने परिसरात खळबळ उडाली. आठ. ७८ वर्षीय आजीवार नातवाने लाकडी पाटीने हल्ला करून जीव घेतला.

३२ रा. दर्यापूर) याला पोलिसांनी काढ करून वेगळी आहे. घटनेची माहिती मिळताच दर्यापूर पोलिसांनी घटनास्थळाी धाव घेतली. मृतदेहाची आवश्यक कायदेशीर प्रक्रिया पूर्ण केली. घटनेमागील नेमके कारण काय, याचा तपास पोलिसांकडून करण्यात येत आहे. दरम्यान वृद्ध आजीवर

-दर्यापूरच्या पारधीपुरा परिसरातील धक्कादायक घटना

नातवानेच हल्ला केल्याच्या घटनेने पारधीपुरा परिसरात हळहळ व्यक्त होत आहे. या घटनेमागे कौटुंबिक वाद, मानसिक कारण किंवा अन्य काही कारण होते का, याबाबत पोलिस तपासातूनच स्पष्टता होणार आहे. दर्यापूर पोलिसांनी आरोपीला ताब्यात घेतले असून पुढील तपास सुरू आहे.

नारायणनगरातील घरावर पोलिसांचा छापा; दोन महिलांची सुटका

अमरावती/प्रतिनिधी:- नारायणनगर परिसरातील एका घरात महिलांना बोलावून देह्यापार सुरू असल्याची माहिती मिळाल्यानंतर अनैतिक मानवी वाहतूक प्रतिबंधक कक्षाने कारवाई केली. गाडगेनगर पोलिस ठाण्याच्या हद्दीत करण्यात आलेल्या या कारवाईत दोन महिलांची सुटका करण्यात आली असून, तीन पुरुषांना ताब्यात घेण्यात आले. पोलिसांनी २ लाख १ हजार ३० रुपयांचा मुद्देमाल जप्त केल्याची माहिती दिली. पोलीस आयुक्त राकेश ओला, उपायुक्त यशवंत सोळंके, शाम घुगे आणि मुख्यालयाच्या उपायुक्त प्राज्ञेली सोनवणे यांच्या मार्गदर्शनाखाली ही कारवाई करण्यात आली. अनैतिक मानवी वाहतूक प्रतिबंधक कक्षाच्या निरीक्षक ज्योती विल्हेकर यांच्या नेतृत्वाखाली पथकाने मिळालेल्या गोपनीय माहितीची पडताळणी केल्यानंतर संबंधित ठिकाणी छापा टाकला. पोलिसांच्या माहितीनुसार, घरात तीन पुरुषांकडून आर्थिक फायद्यासाठी महिलांना आणून त्यांच्याकडून देहव्यापार करून घेतला जात असल्याचा संशय होता.

१ व १० वरिल उर्वरित

सण उत्सवासह मिरवणुकीत

ऊच्च न्यायालयाने दिल्या आहेत. ध्वनी प्रदूषण तसेच पर्यावरणासंदर्भात नियमावली स्पष्ट आहे. तरी ध्वनी प्रदूषणाच्या तक्रारी येतात, मग हे थांबवणार कसे? असा सवाल मुंबई ऊच्च न्यायालयाने राज्य सरकारला विचारला आहे. मुंबईत ९१ पोलीस ठाणी असून प्रत्येक पोलीस ठाण्याची भरावी पथक कारवाई करतात अशी माहिती राज्य सरकारने न्यायालयात दिली.तसेच कायद्यानुसार अक्रण जप्त करण्याची देखील तरतूद आल्याची माहिती राज्य सरकारने कोर्टात दिली. सुनावणीदरम्यान ऊच्च न्यायालयाकडून फंडापुरच्या वारीचा ऊल्लेख करण्यात आला. वारी हजारो लोक करतात त्यात टाळ वाजवला जातो आणि तिथे ध्वनी प्रदूषण होत नाही, असे कोर्टाने म्हटलं.

तीच आमची मोठी चूक

ते पुढे म्हणाले, एफ.आय.आर.मध्ये सर्व गोष्टी स्पष्टपणे लिहिल्या आहेत. संशयित आरोपीला तात्काळ ताब्यात घेऊन त्याची चौकशी झाली पाहिजे. एफ.आय.आर.मधील प्रत्येक शब्द सत्य आहे. साहित अत्यंत हुशार विद्यार्थी होता. जेईई अँडव्हान्ड परीक्षा उत्तीर्ण होऊन ऑल इंडिया रँक मिळवणे ही सामान्य गोष्ट नाही. आता प्रकरण भरकटल्यासाठी त्याच्यावर विविध प्रकारचे खोटे आरोप केले जातील, पण आमची एकच मागणी आहे. दोघांना तात्काळ अटक झाली पाहिजे.

माझा मुलगा अत्यंत गुणवंत होता, त्याला न्याय द्या! आईची आर्त हाक साहित्याचा आई सोनाली वाकोडे, ज्या स्वतः एक शिक्षिका आहेत, त्यांनी वेन्ही हात जोडून समाजाला आणि प्रशासनाला न्यायाचे आवाहन केले. 'मी एक आई आणि शिक्षिका आहे. मी माझा काळजाचा तुकडा गमावला आहे. आईचे हे दुःख केवळ एक आईच समजू शकते. साहितला तुमचाच मुलगा माना आणि त्याला न्याय मिळवून द्या, असे सांगत त्यांनी हात फोडला. आय.आय.टी.मधील वातावरणावर प्रश्न अस्तित्वात म्हणाल्या, आय.आय.टी.सारख्या नामांकित संस्थेत इतके विद्यार्थी आत्महत्या का करत आहेत, याचा मुळशी जाऊन चौकशी करा. तुम्हीही या समाजाचे नागरिक आहात, तुमची मुलेही चांगल्या शिक्षण संस्थांमध्ये जातात. तिथे जर अशी परिस्थिती असेल, तर पालकांनी काय करावचे? आम्ही आमच्या मुलाला मानसिक आधार दिला, आपले भविष्य खुप ऊज्वल असेल बाळा असे सांगत राहिलो. कदाचित हीच आमची चूक ठरली. त्या दिवशी जर आम्ही त्याला सोबत घरी घेऊन गेलो असतो, तर आज माझा मुलगा जिवंत अस्ता.

आता फक्त कॉलिंग आणि

मोबाइल डेटा वापरत नसलेल्या किंवा अत्यल्प डेटा वापरणाऱ्या ग्राहकांना होणार आहे. ज्येष्ठ नागरिक आणि कमी उपभ्र असलेल्या ग्राहकांसाठीही हा निर्णय महत्वाचा मानला जात आहे. आतापर्यंत डेटा वापरत नसतानाही अनेक ग्राहकांना डेटा असलेले रिचार्ज प्लॅन घ्यावे लागत होते. मात्र, नव्या नियमांमुळे ग्राहकांना आपल्या गरजेनुसार केवळ कॉलिंग आणि एसएमएसची सुविधा असलेला प्लॅन निवडता येणार आहे. त्यामुळे अनावश्यक डेटासाठी पैसे खर्च करण्याची गरज राहणार नाही.

११३२ प्रतिक्रिया मिळाल्यानंतर निर्णय- ट्रयने सांगितले की, या नव्या नियमांच्या मसुद्यावर नागरिक आणि संबंधितांकडून एकूण १,१३२ प्रतिक्रिया प्राप्त झाल्या होत्या. या प्रतिक्रियांचा विचार केल्यानंतर ट्रयने अंतिम नियम जारी केले आहेत. नव्या नियमांमुळे मोबाइल ग्राहकांना त्यांच्या वापराानुसार रिचार्ज प्लॅन निवडण्याचे अधिक पयऱ्य उल्लब्ध होणार असून, विशेषतः डेटाची गरज नसलेल्या ग्राहकांसाठी स्वतंत्र आणि दीर्घ वैधतेचे पर्याय उल्लब्ध होणार आहेत.

दिल्लीच्या कालकाजी मंदिराजवळ

करण्यात आले आहे. उर्वरित दोन आरोपींचा शोध सुरू आहे. दिल्लीत या महिन्यात अल्पवयीन मुलीवर बलात्कार झाल्याची ही तिसरी घटना आहे. १२ सप्टेंबर रोजी स्वरूप नगर येथे एका १४ वर्षीय अल्पवयीन मुलीवर सामूहिक बलात्कार करून तिची हत्या करण्यात आली होती. तसेच, १६ सप्टेंबर रोजी सदर बाजार भागात एका १० वर्षीय मुलीवर बलात्कार झाला होता. पोलिसांनी दिलेल्या माहितीनुसार, पीडित अल्पवयीन मुलगी सोमवारी सारंकाळी ७ वाजता तिच्या १७ वर्षीय मित्रासोबत कालकाजी मंदिरात गेली होती. त्यानंतर, सारंकाळी साडेसातच्या सुमारास ते दोघे गेट क्रमांक ७ मधून 'आस्था कृंज पार्क'मध्ये गेले. तिथे तीन तरुणांनी त्यांच्याकडे जाऊन स्वतःची ओळख पोलीस कर्मचारी अशी करून दिली. तक्रारीनुसार, त्या तरुणांनी अल्पवयीन मुलगी आणि तिच्या मित्राला धमकावले. त्यानंतर त्यांनी त्या मुलीला तिच्या मित्रापासून वेगळे केले आणि एका निर्जन ठिकाणी नेले. आसिफने पिस्तूल आणि चाकूचा धाक दाखवून तिला धमकावले. त्यानंतर त्या तिघांनी तिच्यावर बलात्कार केला. अखेरीस, तिला धमकावून त्यांनी सोडून दिले.

२०० जिल्ह्यांत अध्यात्मवर

जोडण्यात आला आहे. ३ कोटी रुपयांचे रोख बक्षीस सर्व पाच समूहात ठेवण्यात आले आहे. विद्यार्थ्यांसह त्यांचे माता-पिताही सहभागी होऊ शकतात.**IESO २०२६-२७** साठी उमेदवारांची नोंदणी पाच गटांमध्ये केली जात आहे.**ग्रुप C** इयत्ता ६ वी ते ८ वी,**ग्रुप D** इयत्ता ९ वी ते १२ वी,**ग्रुप E** -पदवी, **PG**, संशोधन, डिप्लोमा इत्यादी विद्यार्थी, **ग्रुप F** माता पित्यांसाठी राखीव,**ग्रुप A** आणि **B** -इयत्ता १ ली ते ५ वी साठी नोंदणी पुढील सत्रात उपलब्ध होईल. आयएसओ प्रिलिम्सची ऑफलाईन परीक्षा भारतातील ३६ राज्ये आणि केंद्रशासित प्रदेशांमधील सुमारे २०० निवडक जिल्ह्यांमध्ये २९ ऑगस्ट २०२७ रोजी एकाच दिवशी, एकाच वेळी आयोजित केली जाईल. परीक्षेचे माध्यम हिंदी आणि इंग्रजी असेल. सर्व गटांसाठी पाठ्य पुस्तकही स्वतंत्रपणे हिंदी व इंग्रजी भाषेत तयार केले जात आहे. सर्व नोंदणीकृत विद्यार्थ्यांना त्यांची पुस्तके आणि पुस्तक मोफत दिली जातील. या पुस्तकात वस्तुनिष्ठ प्रश्नोत्तरे असतील आणि या अध्याय आणि मॉडेल प्रश्नपत्रिकेच्या आधारावर **IESO** प्रिलिम्सची परीक्षा होईल. प्रथम पारितोषिक आंतरराष्ट्रीय अध्यात्म ऑलिम्पियाडच्या फायनल स्पर्धेत सर्व पाच गटांत प्रथम येणाऱ्या प्रत्येक विजेत्याला १०-१० लाख रुपये,द्वितीय क्रमांक ५-५ लाख रुपये, तृतीय क्रमांक - अडीच- अडीच लाख,चौथा क्रमांक - २-२ लाख रुपये,पाचवा पुरस्कार १.५ - १.५ लाख रुपये रोख बक्षीस दिले जाणार आहे.

अधिक माहितीसाठी रचना मेहरोत्रा ८०९०६३३०९२, सोनाली सिंह ९९११८३५९१४ किंवा हर्षित जैन ९०३११९९०२९ यांच्याशी संपर्क साधावा. जिल्ह्यातील सर्व साधू-संत या आयोजनाशी जोडले गेले आहेत. त्यात जगद्गुरु राज राजेश्वर माऊली सरकार, राजेश्वरलाल मोरडिया, आचार्य सागर देशमुख महाराज, इस्कॉनचे अद्वैताचार्य दास आणि महानुभाव पंथाचे कारंजकर महाराज हे देखील सहभागी आहेत. अध्यात्मचा प्रचार प्रसार करण्याच्या उद्देशाने ही स्पर्धा आयोजित करण्यात आली आहे. २९ ऑगस्ट २०१७ रोजी होणाऱ्या स्पर्धेचे निकाल ३० सप्टेंबर रोजी घोषित होणार आहे. त्यानंतर १२ आणि १३ डिसेंबरला ४८० स्पर्धकांची फायनल परीक्षा होणार आणि या नंतर स्पर्धेचे पुरस्कार वितरित करण्यात येणार आहे. स्पर्धेमध्ये सहभागी होण्याचे आवाहन करण्यात आले आहे.पत्रकार परिषदेत पूज्य डॉ. संतोष महाराज, रामप्रिया जी, डॉ. कुंजन वेद, शक्ती महाराज, चंद्रकुमार जांगडीया लम्पी सेठ, रचना मेहरोत्रा, सोनाली सिंह, हर्षित जैन आणि मान्यवर उपस्थित होते.

अखेर कमलेशची हुंज संपली:

व्यक्त करण्यात आली. त्यांच्या डॉकरी काली निधनामुळे कुटुंबीय, नातेवाईक व मित्रपरिवारावर दुःखाचा डोंगर कोसळला आहे.

वडिलोपार्जित जमिनीचा

त्यांचा मृत्यू झाला. कौटुंबिक आणि वडिलोपार्जित मालमत्तेचा वाद सामोपचाराने मिटविण्याचे प्रयत्न झाले असतानाही तो टोकाला गेल्याने या घटनेने गंभीर प्रश्न उपस्थित झाला आहेत. किरकोळ स्वरूपात सुरू झालेला वाद थेट सख्ख्या भावाच्या मृत्यूपर्यंत पोहोचल्याने मंदर गावात हळहळ व्यक्त होत आहे.

दरम्यान, या प्रकरणातील संशयित आरोपी रविंद्र बुरडकर याला पोलिसांनी ताब्यात घेतले आहे. यापूर्वी दाखल असलेल्या गुन्हात वाढ करून खुनाचे कलम लावण्यात आल्याची माहिती आहे. पोलिसांनी घटनेचा तपास सुरू केला असून हल्ल्याचा नेमका घटनाक्रम, वादाचे मूळ कारण आणि घटनेपूर्वी घडलेल्या घटनांची माहिती घेतली जात आहे.

या प्रकरणाचा पुढील तपास ठाणेदार भानुदास पिदूरकर यांच्या मार्गदर्शनाखाली वणी पोलीस करीत आहेत.

जिल्हाधिकारी कार्यालयासमोर

यांनी राहुल गांधीवर बिनबुडाचे आरोप केले आहेत. अशा प्रकारे सातत्याने बेताल वक्तव्ये करणाऱ्या भाजप नेत्यांना आता मेंटल हॉस्पिटलमध्ये ट्रीटमेंट घेण्याची गरज निर्माण झाली आहे, असा घणाघाती टोला यावेळी आंदोलकांनी लगावला. येत्या काळात

जनता आणि राहुल गांधी या भाजप नेत्यांना त्यांची खरी जागा दाखवून दिल्याशिवाय राहणार नाही, असा थेट इशारा यावेळी देण्यात आला.

या आंदोलनात युवक काँग्रेसचे जिल्हाध्यक्ष राहुल येवले, कार्याध्यक्ष अनिकेत ढेंगळे, प्रदेश महासचिव निलेश गुहे, **NSUI** प्रदेश उपाध्यक्ष संकेत कुलट, जिल्हा उपाध्यक्ष नितिन काळे, अमरावती विधानसभा अध्यक्ष वैभव देशमुख, बडनेरा अध्यक्ष आशिश यादव, सत्यजीत विधळे, संदीप मुंडे, लोकेश केणे, सुनील मानकर, प्रीतम कुकडे, सुरज खैरे, मयूर गुनखडे, हर्षल यावलीकर, हर्षल साखरकर,पवन ढोबले, चेतन इतनारे,आदित्य भिडुकर, ओम उंबरकर, विक्की तायडे, मनोज केदार, राजू तंबाखे, राम बोबडे, वैभव भोरे, योगेश घोडेस्वार, वेदांत साखरे, ओम उमळेकर, ओम खराटे, लकी फुले यांच्यासह अमरावती जिल्हा युवक काँग्रेस व **NSUI** चे कार्यकर्ते मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

भटवाडी परिसरातून २६ वर्षीय

परिसरातून दोन वर्षांसाठी तडीपार असल्याचे समोर आले. तडीपारीचा आदेश असतानाही शहरात आढळून आल्याने पोलिसांनी त्याच्याविरुद्ध महाराष्ट्र पोलीस कायद्याच्या कलम १४२ अन्वये कारवाई केली. याप्रकरणी राजापेट पोलीस ठाण्यात अपराध क्रमांक ८१८/२०२६ नुसार महाराष्ट्र पोलीस अधिनियमाच्या कलम १४२ व १३५ अन्वये गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे.

सार्वजनिक उत्सवांच्या काळात कायदा व सुव्यवस्थेचा प्रश्न निर्माण होऊ नये, यासाठी राजापेट पोलिसांकडून तडीपार केलेल्या इसमांवर विशेष लक्ष ठेवण्यात येत आहे. तडीपार केलेला कोणताही इसम परिसरात आढळून आल्यास नागरिकांनी तत्काळ राजापेट पोलीस ठाण्याला माहिती घावी, असे आवाहन पोलिसांनी केले आहे. ही कारवाई पोलीस आयुक्त राकेश ओला, पोलीस उपायुक्त शाम घुगे व सहायक पोलीस आयुक्त संजय खताळे यांच्या मार्गदर्शनाखाली बरिष्ठ पोलीस निरीक्षक संदीप चव्हाण यांच्या आदेशाने करण्यात आली. पोनी उमेश मुंडे, सपोनि नितीन शिंदे तसेच डीबी पथकातील अधिकारी व अंमलदारांनी कारवाईत सहभाग घेतला.

‘बोलायचे नाही’ म्हणताच फोटो-

तिने सांगितल्याचे पोलिसांनी नमूद केले आहे. त्यानंतर आरोपीने फोटो व्हायरल करण्याची धमकी दिल्याचा आरोप आहे. तरणीने या धमकीकडे दुर्लक्ष केल्यानंतर आरोपीने तिच्या आईशी संपर्क साधल्याचेही तक्रारीत म्हटले आहे. मुलगी आपल्याशी बोलत नसल्याचा राग व्यक्त करत त्याने फोटो व व्हिडीओ प्रसारित करण्याची धमकी दिली तसेच शिवीगाळ केल्याचा आरोप करण्यात आला आहे. या घटनेनंतर तरुणीने गाडगेनगर पोलिसांकडे धाव घेत तक्रार दाखल केली. तिच्या जवानीवरून पोलिसांनी बीएनएसच्या संबंधित कलमांनुसार गुन्हा नोंदविला आहे. धमकी देण्यासाठी नेमका कोणता डिजिटल माध्यमांचा वापर करण्यात आला, संबंधित फोटो-व्हिडीओ अस्तित्वात आहेत का आणि आरोपीने ते प्रसारित करण्याचा प्रयत्न केला का, यासह अन्य बाबींचा तपास पोलिसांकडून सुरू आहे.

फोन-पेच्या दोन व्यवहारांनी

त्यांच्या खात्यातून ९३ हजार ३३३ रुपये डेबिट झाले. त्यानंतर २० ऑगस्ट रोजी आणखी ९५ हजार ५५५ रुपयांचा व्यवहार झाला.

२० ऑगस्ट रोजी दुपारी साडेएकच्या सुमारास मोठी रक्कम खात्यातून कमी झाल्याचे शेख यांच्या लक्षात आले. त्यांनी बँकेत जाऊन खात्याची माहिती घेतली असता, यापूर्वीच्या दिवशीही मोठी रक्कम डेबिट झाल्याचे समोर आले. दोन्ही व्यवहारांची एकत्रित रक्कम १ लाख ८८ हजार ८८८ रुपये असल्याचे स्पष्ट झाले. यानंतर शेख यांनी विलंब न करता सायबर हेल्पलाईन क्रमांक १९३० वर संपर्क साधून तक्रार नोंदविली. त्यांच्या जवानीवरून पोलिसांनी बीएनएस कलम ३१८(४) तसेच माहिती तंत्रज्ञान कायद्यातील कलम ६६(सी) आणि ६६(डी) अन्वये गुन्हा दाखल केला आहे. या व्यवहारांमागे कोण आहे, रक्कम कोणत्या खात्यात

वळती झाली आणि डिजिटल व्यवहारासाठी कोणत्या माध्यमाचा वापर झाला, याचा तपास पोलिसांकडून करण्यात येत आहे.

तीन हजार मीटर केबल चोरीचा

आधारे पोलिसांनी अनसिंग श्याम पवार (वय ३०), फरिस्ता मनसजन पवार (वय २५) आणि मच्छिंद्र मनसजन पवार (वय ३०), तिघेही रा. तरोडा, ता. चांदूर रेल्वे, यांना ताब्यात घेतले. चौकशीत त्यांनी ऋषी चंदन पवार याच्यासह विविध ठिकाणी केबल चोरी केल्याची माहिती दिल्याचे पोलिसांचे म्हणणे आहे. तपासात चांदूर रेल्वे पोलिस ठाण्यातील एक तसेच मंगरुळ चव्हाळा पोलिस ठाण्यातील दोन, अशा चार गुन्द्यांचा उलगडा झाल्याचे पोलिसांनी सांगितले. चोरीची तार अमरावतीतील हैदरपुरा येथील भंगार व्यावसायिक रिझवान खान रहेमान खान (वय १९) याला विकल्याची माहिती तपासात पुढे आल्याचे पोलिसांचे म्हणणे आहे. पोलिसांनी ४५ किलो तांब्याची तार, ६० हजार रुपये किमतीची मोटारसायकल आणि दोन मोबाईल असा मुद्देमाल जप्त केला. ऋषी पवार फरार असून त्याचा शोध सुरू आहे.

जुन्या वादात तरुणाच्या हत्येचा प्रयत्न

माहितीनुसार रहाटगाव येथील शिवाजी चौक परिसरात राहणारा नहुष किशोर दिवाडे (वय २३) याला त्याच्याच जुन्या ओळखीच्या गजेंद्र पवार आणि अजय थोरात या दोघांनी १९ सप्टेंबर रोजी रात्री सुमारे ९ वाजता लोहार लाईन, विलास नगर परिसरात बोलावले होते. तिथे जुन्या वादावरून त्यांच्यात बाचाबाची झाली.या वादातून गजेंद्र आणि अजय यांनी त्यांच्या इतर दोन साथीदारांसह एकत्र येऊन नहुष दिवाडे याच्यावर चाकूने हल्ला करून त्याला जीवे मारण्याचा प्रयत्न केला.घटनेनंतर जखमी नहुष याने दिलेल्या तोंडी तक्रारी आणि वैद्यकीय प्रमाणपत्राच्या आधारे गाडगेनगर पोलिसांनी संबंधित कलमांन्वये गुन्हा दाखल करून तपास सुरू केला.ठाणेदार गोरखनाथ जाधव यांच्या मार्गदर्शना खाली गाडगेनगर पोलिसांच्या डीबी पथकाने आरोपींचा शोध सुरू केला. या पथकाने तात्काळ कारवाई करत तिघांना अटक केली असून, एका अल्पवयीन मुलालाही ताब्यात घेतले आहे.पोलीस चौकशीत आरोपींनी गुन्ह्यात आपला सहभाग असल्याची कबुली दिली आहे. आरोपीकडून हल्ला करण्यासाठी वापरण्यात आलेला चाकू देखील जप्त करण्यात आला आहे.

ही कारवाई पोलीस आयुक्त राकेश ओला,उपायुक्त यशवंत सोळंके, सहा आयुक्त निलेश ब्राह्मणे यांचे निर्देशानुसार वरिष्ठ पोलीस निरीक्षक गोरखनाथ जाधव, क्राईम पो.नि.विजया पंधरे, पो.नि. प्रमोद पाचकवडे यांचे मार्गदर्शनात डी.बी. पथक प्रमुख सपोनि संदिप हिवाळे, पोहवा. भारत वानखडे, पो.ना. राजश गुरेले, पो.शि. मतिन शेख, पो.शि. सुशांत प्रधान, पो.शि. धनराज कुमार, पो.शि. महेश शर्मा, पो.शि. तपास तायखेडे, चार्लक पो.हवा. अजय निस्ताने व सैनिक रुपनारायण यांनी कारवाईमध्ये सहभाग घेतला.

पांढरीजवळ कारची मोपेडला

पडले. अपघाताचा आवाज ऐकून परिसरातील नागरिक घटनास्थळी जमा झाले. नागरिकांनी जखमींना तातडीने जिल्हा सामान्य रुग्णालयात हलविले. मात्र, डॉक्टरांनी तपासणीनंतर दोघांनाही मृत घोषित केले. दरम्यान, घटनेची माहिती मिळाल्यानंतर भातकुली पोलिसांचे पथक घटनास्थळी दाखल झाले. प्राथमिक पाहणीनंतर अपघाताचे ठिकाण बडनेरा पोलिस ठाण्याच्या हद्दीत येत असल्याचे स्पष्ट झाले. त्यानंतर बडनेरा पोलिसांच्या माहिती देत असल्याची अ. बडनेरा पोलिसांनी घटनास्थळी पंचनामा करून अपघाताची माहिती संकलित करण्यास सुरुवात केली. मोपेडची झालेली अवस्था पाहता धडक अत्यंत जोरदार असल्याचे स्पष्ट झाले. अपघात नेमका कोणत्या कारणांमुळे झाला, कारचा वेग किती होता आणि दोन्ही वाहनचालकांकडून वाहतुकीच्या नियमांचे उल्लंघन झाले होते का, याचा तपास बडनेरा पोलिसांकडून करण्यात येत आहे. दोन्ही मृतदेह शवविच्छेदनासाठी जिल्हा सामान्य रुग्णालयात ठेवण्यात आले आहेत.

शेतकरी आक्रोश मोर्चा जिल्हाधिकारी कार्यालयावर धडकला

अधिकारी गैरहजर असल्याने आ. नितीन देशमुख संतापले

५ ऑक्टोबरपर्यंत दुष्काळ जाहीर न केल्यास समृद्धी महामार्गावर आंदोलनाचा इशारा

■ प्रतिनिधी | वाशिम ■

पश्चिम विदर्भात पावसाने मोठी दडी मारल्याने खरीप हंगामातील पिके संकटात सापडली असून, शेतकऱ्यांच्या विविध मागण्यांसाठी शिवसेना उद्धव बाळासाहेब ठाकरे पक्षाच्या वतीने सोमवारी (दि. २१) वाशिम येथे शेतकरी आक्रोश मोर्चा काढण्यात आला. शिवसेना उपनेते तथा आमदार नितीन देशमुख यांच्या नेतृत्वाखाली काढण्यात आलेल्या या मोर्चात जिल्ह्यातील शेतकरी मोठ्या संख्येने सहभागी झाले होते.

शहरातील डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर चौकातून मोर्चाला सुरुवात झाली. पाटणी चौक, अकोला नाका मोर्चे मोर्चा जिल्हाधिकारी कार्यालयावर धडकला. वाशिम जिल्ह्यात पावसाने मोठी दडी मारल्याने सोयाबीन, तूर, कपाशी यासह

खरीप पिकांना पावसाच्या खंडाचा फटका बसला आहे. त्यामुळे शेतकऱ्यांना तातडीने आर्थिक मदत घ्यावी, पीकनुकसान भरपाई जाहीर करावी तसेच दुष्काळी परिस्थितीवर तातडीने उपाययोजना कराव्यात, अशा विविध मागण्या यावेळी करण्यात आल्या.

मोर्चांनंतर आमदार नितीन देशमुख यांच्यासह शिवसेना पदाधिकारी व शेतकरी जिल्हाधिकारी कार्यालयात निवेदन देण्यासाठी पोहोचले. मात्र, संबंधित

अधिकारी कार्यालयात उपस्थित नसल्याचे समोर आल्यानंतर कार्यकर्त्यांमध्ये नाराजी पसरली. निवासी उपजिल्हाधिकारी विश्वनाथ धुगे हे कार्यालयात नसल्याचे सांगण्यात आल्यानंतर आमदार देशमुख यांनी प्रशासनाच्या कार्यपद्धतीवर नाराजी व्यक्त केली. हजारो शेतकरी आपल्या मागण्यांसाठी जिल्हाधिकारी कार्यालयावर आले असताना संबंधित अधिकारी कार्यालयात उपस्थित नसणे योग्य नसल्याचे

सांगत देशमुख यांनी संताप व्यक्त केला. अधिकारी ऑन ड्युटी असताना जेवणासाठी गेले असल्याचे सांगण्यात आल्यानंतर वातावरण आणखी तापले. काही वेळाने निवासी उपजिल्हाधिकारी विश्वनाथ धुगे कार्यालयात दाखल झाले.

यावेळी आमदार नितीन देशमुख यांनी, ‘साहेब, ऑन ड्युटी असताना तुम्ही जेवायला कोणत्या नियमाने गेले होते?’ असा सवाल उपस्थित केला. यावर निवासी उपजिल्हाधिकारी धुगे यांनी दिलगिरी व्यक्त केली. त्यानंतर वातावरण निवळले आणि आमदार देशमुख व शेतकऱ्यांनी प्रशासनाकडे निवेदन सादर केले.

दरम्यान, शासनाने ५ ऑक्टोबरपर्यंत दुष्काळ जाहीर न केल्यास समृद्धी महामार्गावर आंदोलन करण्यात येईल, असा इशाराही यावेळी देण्यात आला. मोर्चात शिवसेना जिल्हाप्रमुख बालाजी वानखेडे, सुधीर कवर, कॅप्टन प्रशांत सुर्वे, नगरसेवक, पक्षाचे पदाधिकारी, कार्यकर्ते तसेच शेतकरी मोठ्या संख्येने सहभागी झाले होते.

वेदनेपासून उपचाराच्या दिशेने; रुग्ण कल्याण समितीचा संवेदनशील पुढाकार

■ प्रतिनिधी | कारंजा ■

आजारीपणाची वेदना शरीराला असते; मात्र त्याची चिंता संपूर्ण कुटुंबाला असते. हीच जाणीव केंद्रस्थानी ठेवून कारंजा लाड येथील उपजिल्हा रुग्णालयात रुग्ण कल्याण समितीने आरोग्यसेवेच्या क्षेत्रात एक संवेदनशील आणि लोकाभिमुख पाऊल पुढे टाकले.

हर्निया तसेच शरीरावर असलेल्या विविध गाठीच्या समस्यांने त्रस्त असलेल्या रुग्णांना तज्ञ वैद्यकीय तपासणी आपल्या परिसरातच उपलब्ध व्हावी, उपचारासाठी दूरवर जाण्याचा आर्थिक व मानसिक त्रास कमी व्हावा आणि गरजू रुग्णांना पुढील उपचाराची स्पष्ट दिशा मिळावी, या उद्देशाने रुग्ण कल्याण समितीच्या पुढाकाराने विशेष शस्त्रक्रिया तपासणी शिबिराचे आयोजन करण्यात आले. कारंजा मानोरा मतदार आमदार सई ताई डहाके यांच्याद्वारे नामनिर्दिष्ट रुग्ण कल्याण समिती सदस्य यांच्या पुढाकाराने आयोजित या शिबिराला रुग्णांचा उत्स्फूर्त प्रतिसाद मिळाला.

शिबिरात एकूण ६५ रुग्णांची वैद्यकीय तपासणी करण्यात आली.

सर्जन डॉ. नितेश गायकी यांनी रुग्णांची तपासणी करून आजाराचे स्वरूप, आवश्यक उपचार आणि शस्त्रक्रियेबाबत सविस्तर वैद्यकीय सल्ला व मार्गदर्शन केले.

तपासणीनंतर ४५ रुग्णांची पुढील वैद्यकीय सल्ला, मार्गदर्शन व शस्त्रक्रियेसाठी निवड करण्यात आली. आवश्यकतेनुसार संबंधित रुग्णांच्या शस्त्रक्रिया कारंजा उपजिल्हा रुग्णालयात करण्यात येतील.

येथे शस्त्रक्रिया करणे शक्य नसलेल्या रुग्णांना पुढील उपचारासाठी वाशिम येथे पाटविण्याची व्यवस्था करण्यात येणार आहे. यामुळे अनेक रुग्णांच्या मनातील उपचाराबाबतची अनिश्चितता दूर होऊन पुढे काय करायचे, कुठे उपचार घ्यायचे आणि शस्त्रक्रियेची आवश्यकता काय आहे, याबाबत स्पष्टता मिळाली.

कारंजा रुग्णालयात नेत्रसेवेची नवीन दिशा

■ प्रतिनिधी | कारंजा ■

मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्या अध्यक्षतेखाली वाशिम जिल्हा प्रशासन आणि जेएम फायनान्शियल फाऊंडेशन यांच्यात वाशिम जिल्ह्यातील नेत्रसेवा सुविधा बळकट करण्यासाठी महत्त्वपूर्ण सामंजस्य करार करण्यात आला. यावेळी कर्तव्यदक्ष मुख्यमंत्री मा. देवेंद्र फडणवीस साहेब यांच्या यांच्या मार्गदर्शनात आमदार सईताई डहाके यांनी

या उपक्रमाचा विशेष लाभ कारंजा तालुक्यातील व परिसरातील नागरिकांना होणार आहे. उपजिल्हा रुग्णालय, कारंजा-लाड येथे स्वतंत्र व सुसज्ज नेत्रचिकित्सा विभाग तसेच ऑपरेशन थिएटर सुरू

करण्यात येणार आहे. त्यामुळे ग्रामीण भागातील नागरिकांना घराजवळच नेत्र तपासणी आणि शस्त्रक्रियेची सुविधा उपलब्ध होणार आहे. यासोबतच जिल्हा रुग्णालय, वाशिम येथील नेत्रशस्त्रक्रियांची क्षमता वाढविण्यात येणार असून, आर्थिक वर्ष २०२७-२८ मध्ये वाशिम आणि कारंजा-लाड येथे एकत्रितपणे ४,४०० नेत्रशस्त्रक्रिया करण्याचे उद्दिष्ट निश्चित करण्यात आले आहे.

प्राथमिक आरोग्य केंद्रे, ग्रामीण रुग्णालये आणि व्हिजन सेंटरच्या माध्यमातून शेतकऱ्यांच्या नेत्रसेवा पोहोचविण्यासाठी तपासणी, उपचार व संदर्भसेवा व्यवस्था अधिक सक्षम केली जाणार आहे.

मालेगाव नाक्यावर रिसोड - अकोला एसटी बस पंचर

■ प्रतिनिधी | रिसोड ■

रिसोड शहरातून अकोल्याकडे जाणारी एसटी बस सोमवारी दि. २१ सप्टेंबर रोजी दु. १ वा मालेगाव नाका परिसरात अचानक पंचर झाल्याने प्रवाशांना नाहक त्रास सहन करावा लागला. बस रस्त्यातच थांबल्याने प्रवाशांना बराच वेळ प्रतीक्षा करावी लागली. काही वेळानंतर दुसऱ्या बसने सर्व प्रवासी रवाना करण्यात आले. मात्र रिसोड आगाराच्या बसगाड्यांच्या देखभालीचा प्रश्न पुन्हा एकदा ऐरणीवर आला आहे. रिसोड आगारातून विविध मार्गावर धावणाऱ्या एसटी बसेसपैकी काही बसेस वारंवार नादुरुस्त होत असल्याच्या तक्रारी प्रवाशांकडून करण्यात येत आहेत. कधी बसमध्ये तांत्रिक बिघाड, कधी टायर पंचर तर कधी अन्य कारणांमुळे प्रवासातच बस थांबण्याचे प्रकार घडत असल्याचे प्रवाशांचे म्हणणे आहे. परिणामी विद्यार्थ्यांसह नोकरी, व्यवसाय आणि दैनंदिन कामासाठी प्रवास करणाऱ्या नागरिकांना मोठ्या गैरसोयीला सामोरे जावे लागत आहे. रिसोड आगारातील काही बसफेऱ्या वेळेवर न सुटणे,

प्रवाशांना नाहक त्रास; नादुरुस्त एसटी बसेसमुळे प्रवासी वैतागले; वेळापत्रकाचा बोजवारा उडाल्याने संताप

मार्गात बस बंद पडणे किंवा नादुरुस्तीमुळे फेऱ्यांमध्ये बदल होणे, यामुळे प्रवाशांचे वेळापत्रक कोलमडत आहे. विशेषतः ग्रामीण भागातून शहरात येणाऱ्या प्रवाशांना पुढील प्रवासासाठी दुसरे वाहन उपलब्ध करून घेणे आर्थिकदृष्ट्याही जड जात आहे. एसटी महामंडळाच्या बसेसवेवर सर्वसामान्य नागरिक, विद्यार्थी, ज्येष्ठ नागरिक आणि ग्रामीण भागातील प्रवासी मोठ्या प्रमाणात अवलंबून आहेत. त्यामुळे बसेसची नियमित

तपासणी, टायर व इतर तांत्रिक बाबींची वेळोवेळी देखभाल तसेच बसफेऱ्या नियोजित वेळेत सुरू ठेवणे आवश्यक असल्याची मागणी प्रवाशांकडून होत आहे. रिसोड-अकोला मार्गावरील बस मालेगाव नाका येथे पंचर झाल्याच्या घटनेमुळे प्रवाशांमध्ये नाराजी व्यक्त होत आहे. वारंवार उद्धवणाऱ्या नादुरुस्तीच्या समस्यांकडे एसटी महामंडळाच्या रिसोड आगार प्रशासनाने गांभीर्याने लक्ष देऊन बसेसची पूर्वतपासणी व देखभाल व्यवस्था अधिक सक्षम करावी, तसेच वेळापत्रकानुसार बसेसा सुरळीत ठेवावी, अशी मागणी प्रवाशांनी केली आहे. एसटी ही सर्वसामान्यांची वाहतूक व्यवस्था आहे. त्यामुळे बस नादुरुस्त होऊन प्रवाशांना रस्त्यात ताटकळत सर्वसामान्य नागरिक, विद्यार्थी, ज्येष्ठ नागरिक आणि ग्रामीण भागातील प्रवासी मोठ्या प्रमाणात अवलंबून आहेत. त्यामुळे बसेसची नियमित

क्षयरोग, एड्स तपासणी शिबीर

■ प्रतिनिधी | वाशिम ■

दि. २२ सप्टेंबर रोजी प्राथमिक आरोग्य केंद्र मांगुळ झनक येथे फिरते डिजिटल क्ष किरण वाहनाद्वारे संशोधित क्षयरुग्णांचे एक्स रे तपासणी शिबिर घेण्यात आले. जिल्हा आरोग्य अधिकारी डॉ. ठोंबरे, जिल्हा क्षयरोग अधिकारी डॉ. परभणकर यांचे मार्गदर्शनाखाली जिल्हा क्षयरोग केंद्राचे आरोग्य निरीक्षक रामदास गवई यांनी शिबिराचे नियोजन केले. वैद्यकीय अधिकारी डॉ. सोनल रुहाटीया, डॉ. हरीश शिंदे, डॉ. मगर, डॉ. दिपक भूतडा यांचे उपस्थितीत क्ष किरण वैज्ञानिक अधिकारी सतीश सेवेवार यांनी ४० संशोधितांचे एक्स रे काढले. यावेळी उपस्थित फार्मसी ऑफिसर, लॅब टेक्निशियन, आरोग्य सहाय्यक, सहाय्यिका, आरोग्य सेवक, आरोग्य सेविका, उपचार पर्यवेक्षक, गटप्रवर्तक, वाहनचालक, परिचर तसेच आशा कार्यकर्ती उपस्थित होत्या. यावेळी २२ संशोधितांचे स्पुटम गोळा करण्यात आले. लिंक वर्कर यांनी २९ व्यक्तींची एच आय व्ही तपासणी केली.

अनधिकृत बांधकामाबाबत जिल्हाधिकाऱ्यांकडे तक्रार

■ प्रतिनिधी | रिसोड ■

शहरातील सर्व धर्मीयांचे श्रद्धास्थान असलेले 'कालुशाह बाबा दर्गा' परिसरात सुरू असलेल्या कथित अनधिकृत दुकान बांधकामास नगर परिषद रिसोडचे मुख्याधिकारी यांच्याकडून दुर्लक्ष होत असुन या संदर्भात स्वतंत्र चौकशी करून मुख्याधिकारी यांच्यावर प्रशासकीय कारवाई करण्यात यावी अशी मागणी रिसोड शहरातील मुस्लिम समाजाच्या वतीने दि. २२ सप्टेंबर रोजी

जिल्हाधिकारी वाशिम यांना तक्रार अर्जाद्वारे केली आहे. अर्जात नमूद करण्यात आले आहे की, रिसोड शहरातील कालुशाह बाबा दर्गा परिसरात अनधिकृत/परवानगीविना दुकान बांधकाम होत असल्याबाबत नगर परिषद रिसोडकडे वारंवार तक्रारी करण्यात आलेल्या आहेत. या संदर्भात नगर परिषद प्रशासनाने संबंधितांना नोटीसदेखील बजावलेली आहे. आमच्या माहितीनुसार सदर बांधकामाबाबत नगर परिषद प्रशासनाकडून

अनधिकृत दुकान बांधकाम असल्याचे सांगण्यात आलेले/नोंदविण्यात आलेले अस्तानाही प्रत्यक्ष प्रभावी कारवाई झालेली नाही. या विषयाकडे प्रशासनाचे लक्ष वेधण्यासाठी लोकाशाही मार्गाने उपोषण केले होते परंतु अजूनही कोणत्या प्रकारची कारवाई झालेली नाही. त्यामुळे सदर प्रकरणाची निष्पक्ष आणि वरिष्ठ अधिकाऱ्यामार्फत चौकशी होणे आवश्यक आहे. असे अर्जात नमूद करण्यात आले आहे.

पत्नी - मुलीची हत्या; आरोपीला फाशीची शिक्षा

अकोला जिल्हा व सत्र न्यायालयाचा ऐतिहासिक निकाल; १० हजार रुपयांचा दंडही

■ प्रतिनिधी | अकोला ■

पत्नी व नऊ वर्षीय मुलीची कुऱ्हाडीने वार करून हत्या केल्याप्रकरणी आरोपी मनिष किसनराव म्हात्रे (३५, रा. देशमुख फौल, संतोषी माता मंदिराजवळ, हनुमान बस्ती, अकोला) याला अकोला जिल्हा व सत्र न्यायालयाने मंगळवारी (२२ सप्टेंबर) दोषी ठरवत फाशीची शिक्षा सुनावली. तसेच त्याच्यावर १० हजार रुपयांचा दंडही ठोठावण्यात आला. या निकालामुळे अकोला जिल्हा व सत्र न्यायालयातील या प्रकरणाचा विशेष महत्त्व प्राप्त झाले आहे. या प्रकरणाची घटना २४ एप्रिल २०२४ रोजी पहाटेच्या सुमारास घडली होती. आरोपी मनिष म्हात्रे याने कौटुंबिक वादातून पत्नी रश्मी मनिष म्हात्रे (३०)

पोलिसांच्या पाठपुराव्याला यश

या प्रकरणाच्या न्यायालयीन पाठपुराव्यासाठी पोलीस अधीक्षक अर्चित चांडक, अपर पोलीस अधीक्षक बी. चंद्रकांत रेड्डी, शहर विभागाचे उपविभागीय पोलीस अधिकारी सुदर्शन पाटील आणि रामदासपेट पोलीस ठाण्याचे पोलीस निरीक्षक शिरीष खंडारे यांच्या मार्गदर्शनाखाली पैरवी अधिकारी ग्रेड पोलीस उपनिरीक्षक सुनील दीपकवार (सीएमएस सेल, अकोला) तसेच पोलीस हवालदार अजय वानखडे यांनी काम पाहिले.

आणि मुलगी कु. माही मनिष म्हात्रे (९) यांच्यावर कुऱ्हाडीने डोक्यावर व मानेवर वार करून त्यांची हत्या केली होती, असा आरोप होता.

घटनेनंतर आरोपी स्वतः आपल्या दोन चुलत भावांसह रामदासपेट पोलीस ठाण्यात पोहोचला आणि पत्नी व मुलीला कुऱ्हाडीने मारल्याची माहिती दिली. पोलिसांनी घटनास्थळी जाऊन पाहणी

केली असता दोघीही घरात रक्ताच्या थारोळ्यात पडलेल्या आढळून आल्या. घटनास्थळावर रक्ताने माखलेली लाकडी दांड्याची कुऱ्हाड तसेच रक्ताचे डाग असलेली लोखंडी सुरी आढळून आली. पोलिसांच्या तपासात आरोपी हा मागील काही वर्षांपासून कौटुंबिक कारणांमुळे पत्नीपासून विभक्त राहत होता. तो पत्नीच्या चारित्र्यावर संशय घेत

केला असता दोघीही घरात रक्ताच्या थारोळ्यात पडलेल्या आढळून आल्या. घटनास्थळावर रक्ताने माखलेली लाकडी दांड्याची कुऱ्हाड तसेच रक्ताचे डाग असलेली लोखंडी सुरी आढळून आली.

पोलिसांच्या तपासात आरोपी हा मागील काही वर्षांपासून कौटुंबिक कारणांमुळे पत्नीपासून विभक्त राहत होता. तो पत्नीच्या चारित्र्यावर संशय घेत

मोफत आरोग्य तपासणी शिबिर

■ प्रतिनिधी | मानोरा ■

तालुक्यातील वापटा येथे सार्वजनिक न्यू बाल गणेश मंडळ यांच्या वतीने गावात आयोजित करण्यात आलेले सार्वजनिक मोफत आरोग्य तपासणी शिबिर उल्लासह तार पडला. या शिबिराला ग्रामस्थांचा, विशेषतः महिला, ज्येष्ठ नागरिक आणि विद्यार्थ्यांचा मोठा प्रतिसाद मिळाला. आयोजित मोफत आरोग्य शिबिरात रक्तदाब व मधुमेह

तपासणी, मोफत औषधी वितरण, डोळ्यांची तपासणी व गरजूंना मार्गदर्शन करण्यात आले. यावेळी अनुभवी व तज्ज्ञ डॉक्टरांच्या टीमने नागरिकांची तपासणी करून आरोग्य जागरूकतेबाबत मार्गदर्शन व समुपदेशन केले.

या शिबिरासाठी डॉ. पवन चौधरी, डॉ. रवी चव्हाण आणि डॉ. नितिन कदम (नेत्रतज्ज्ञ), पंकज ऑप्टिकल्स, मानोरा यांची विशेष उपस्थिती होती.

■ प्रतिनिधी | बाळापूर ■

गणेश विसर्जन किरणवाणी कोणताही अनुचित प्रकार घडू नये आणि विसर्जन सोहळा शांततेत पार पडावा, यासाठी अकोला पोलीस यंत्रणा सज्ज झाली आहे. पोलीस अधीक्षक अर्चित चांडक यांनी सोमवारी बाळापूर शहरातील गणेश विसर्जन घाट, मिरवणूक मार्ग तसेच मन नदीवरील पुलाची पाहणी करून सुस्था व्यवस्थेचा आढावा घेतला. यावेळी वाहतूक नियोजन, गती नियंत्रण आणि आपत्कालीन परिस्थितीतील संबंधित अधिकाऱ्यांना स्पष्ट सूचना देण्यात आल्या.

गणेश विसर्जनाच्या पार्श्वभूमीवर पोलीस अधीक्षक चांडक यांनी बाळापूर पोलीस ठाण्यात भेट देऊन सुरक्षा व नियोजनाचा आढावा घेतला.

त्यानंतर शिमला हॉटेलजवळील मन नदीवरील पुलाची पाहणी करण्यात आली. अकोला शहरातील गणेश मंडळांच्या मूर्ती विसर्जनासाठी या

मार्गाचा मोठ्या प्रमाणावर वापर होत असल्याने या ठिकाणी संभाव्य गर्दी आणि वाहतूक कोंडी लक्षात घेऊन आवश्यक उपाययोजना करण्याच्या सूचना देण्यात आल्या. यानंतर भिक्कुड नदीवरील गणेश विसर्जन घाट तसेच बाळापूर शहरातील मन नदीवरील विसर्जन घाटाची पाहणी करण्यात आली. घाटावरील प्रकाश व्यवस्था, सुरक्षितता, गर्दी नियंत्रण, वाहतूक व्यवस्था, आपत्कालीन परिस्थितीत तातडीने करावयाच्या उपाययोजनांची माहिती घेण्यात आली.

मिरवणूक मार्गावरही बारकाईने नजर

बाळापूर शहरातील गणेश विसर्जन मिरवणूक मार्गाची पाहणी करताना कायदा व सुव्यवस्था अबाधित ठेवण्यासाठी आवश्यक पोलीस बंदोबस्त, वाहतूक नियोजन आणि प्रतिबंधात्मक उपाययोजनांवर चर्चा करण्यात आली. मिरवणूकीदरम्यान नागरिकांची गैरसोय होणार नाही, यासाठी वाहतूक व्यवस्थेचे योग्य नियोजन करण्याच्या सूचनाही देण्यात आल्या. यावेळी अकोला महानगरपालिका आयुक्त, उपविभागीय पोलीस अधिकारी गजानन पडघन, बाळापूर तहसीलदार फरताडे, महसूल विभागातील अधिकारी, गणेश मंडळांचे पदाधिकारी तसेच बाळापूर पोलीस ठाण्याचे प्रभारी अधिकारी व पोलीस अंमलदार उपस्थित होते. गणेशोत्सव व विसर्जन सोहळा शांततेत, सुरक्षित आणि सुरळीत पार पडावा यासाठी पोलीस दलासह सर्व संबंधित यंत्रणा सज्ज असल्याचे प्रशासनाकडून सांगण्यात आले. नागरिकांनीही प्रशासनाला सहकार्य करून उत्सव शांततेत साजरा करावा, असे आवाहन करण्यात आले आहे.

देशात गत 17 वर्षांतील सर्वात कोरडा मान्सून

नवी दिल्ली/वृत्तसंस्था : देशात यंदा मान्सूनचा पाउस सरासरीपेक्षा १५% कमी झाला आहे. गेल्या १७ वर्षांतील हा सर्वात कमी आकडा आहे. यापूर्वी २००९ मध्ये पावसात १८.३5 घट नोंदवण्यात आली होती.यंदा पावसातील कमतरतेचे मुख्य कारण अल निनो मानले जात आहे. १ जून ते २१ सप्टेंबर या कालावधीत झालेला ८२७.२ मिमी पाउस सामान्य मानला जातो. पण आतापर्यंत केवळ ७०३.७ मिमी पाउस झाला आहे. म्हणजेच १२३.५ मिमीची कमतरता आहे. ३० सप्टेंबरपर्यंत संपूर्ण हंगामासाठी सामान्य पाउस ८६८.६ मिमी असतो. हंगाम संपायला ९ दिवस बाकी आहेत. मात्र, आता १५5 ची कमतरता भरू न मिघेल एवढा पाउस होण्याची शक्यता नाही. कारण, देशाच्या वायव्य भागातून मान्सून वेगाने परतत आहे.

१९ सप्टेंबर रोजी पश्चिम वायव्यस्थानातून मान्सूनच्या परतीला सुरु वात झाली होती. सोमवारी पंजाब, हरियाणाचा निम्मा भाग आणि राजस्थानच्या आणखी काही भागांतून मान्सून परतला. पुढील २४-४८ तासांत

हरियाणाचा उर्ध्वित भाग, दिल्ली, पश्चिम उत्तर प्रदेशासह जम्मू-काश्मीर, लडाख, हिमाचल प्रदेश आणि उत्तराखंडमधूनही मान्सून परतण्याची परिस्थिती निर्माण झाली आहे. मात्र, बंगालच्या उमसगरात एक प्रणाली विकसित झाली असून ती पातंरित होत आहे.ती २४ ते ३६ तासांत ओडिशा आणि आंध्र प्रदेशाच्या किना- यावर धडकू शकते. यामुळे देशाच्या पूर्व, मध्य आणि दक्षिणेकडील राज्यांमध्ये

पुढील तीन-चार दिवस मुसळधार पाउस पडण्याची शक्यता आहे.

अल निनो म्हणजे काय ?

प्रशांत महासागराच्या विषुववृत्तीय क्षेत्रात समुद्रावरील वाते कमकुवत पडतात, तेव्हा दक्षिण अमेरिकेच्या किना- याजवळील पाणी असामान्यपणे गरम होउ लागते. समुद्राचे पाणी गरम होण्याला ओडिशा आणि आंध्र प्रदेशाच्या किना- यावर धडकू शकते. यामुळे देशाच्या पूर्व, मध्य आणि दक्षिणेकडील राज्यांमध्ये

जलाशयांत गेल्या वर्षीपेक्षा २१% कमी पाणी- ऑगस्टपर्यंत खरीप पेरणी १.७% कमी होती. आयसीआरएचा मते, लागवड क्षेत्र २% ने घटू शकते. कमी पाउस, अधिक तापमान आणि अल निनोमुळे जमिनीतील ओलावा कमी झाला आहे. त्यामुळे ऊपादन घटेल. तज्ज्ञांच्या अंदाजानुसार, तांदळाचे उत्पादन १ कोटी टनांनी घटून १४.४ कोटी टनांवर येउ शकते. म्हणजेच गेल्या वर्षीच्या तुलनेत ६.५% कमी.

रबी राम भरोसे-रबीची पेरणी ऑक्टोबरपासून सुरू होईल. सुरुवातीच्या सिंचनासाठी पाण्याची उ़लब्धता कमी आहे. उत्तर आणि दक्षिण भारतातील जलसाठ्यातील घट ही रब्बी हंगामासाठी जोखीम असल्याचे आयसीआरएने म्हटले आहे. गहू, हरभरा यांसारख्या पिकांवर दबाव वाढेल. १७८ प्रमुख जलाशयांमध्ये १३१.१७ अब्ज घनमीटर पाणी आहे. गेल्या वर्षीच्या तुलनेत हे प्रमाण २१% कमी आहे. यामुळे वीज क्षेत्रावर दोन परिणाम होतील. प्लिला, वीजपुरवठ्यात जलविद्युत्ताचा वाटा कमी होण्याचा धोका आहे. दुसरा, विजेची मागणी वाढेल.

गुजरातच्या सीमेवरु न देशात ड़्गचची तस्करी

चंदिगड : पंजाबचे अर्थमंत्री हरपाल सिंह चीमा यांनी भाजपवर गंभीर आरोप केले आहेत. गुजरातच्या सीमेवरून देशात अमली पदार्थ येत असून त्यामध्ये भाजपचा सहभाग असल्याचा आरोप चीमा यांनी केला आहे. आज संपूर्ण देशाला माहिती आहे की गुजरातच्या सीमेवरून देशभरात अमली पदार्थ येत आहेत. संपूर्ण भाजप त्यात सहभागी आहे आणि देशातील तरु णांना अमली पदार्थांच्या आहारी लोटत आहे. आधी तरु णांना अमली पदार्थांच्या विळख्यात ढकलायचे आणि नंतर अमली पदार्थ संपवण्याचा दिखळा करायचा असा आरोप हरपाल सिंह चीमा यांनी केला. पंजाबमधील अमली पदार्थांच्या परिस्थीतीवर बोलताना चीमा यांनी २००७ ते २०१७ या काळातील अकाली दल- भाजप सरकारवही निशाणा साधला. या काळात पंजाबमध्ये अमली पदार्थांचा प्रश्न मोठ्या प्रमाणात वाढला होता, असा दावा त्यांनी केला.ज्यांनी अमली पदार्थ पसखले, तेच आता अमली पदार्थ संपवण्याची भाषा करत आहेत असे चीमा म्हणाले. दरम्यान, पंजाबमध्ये मुख्यमंत्री गेल्या चार वर्षांपासून अमली पदार्थांविरोधत सातत्याने काम करत असल्याचा दावा चीमा यांनी केला. त्यांच्या सरकारच्या काळात पंजाबमधील अमली पदार्थांचे संकट जवळपास संपुष्टात आले असल्याचेही त्यांनी म्हटले.

परिस्थिती अधिक गंभीर होउ शकते. आफ्रिकेच्या काही भागांमध्ये पावसाचे स्वरू पही बदलू शकते. एकूणच, पूर, दुष्काळ, उष्णतेची लाट आणत वादळे यांसारख्या घटनांची धोका वाढतो.

हवामान प्रणालीवरील दबाव

काही भागांमध्ये विक्रमी तापमान आणि वादळे आधीच नोंदवली गेली आहेत. हवामान संस्था सतत निरीक्षण करत आहेत. एल निनो हा एका नैसर्गिक चक्राचा भाग आहे, परंतु त्याची तीव्रता चिंतेचे कारण आहे. विक्रमी पातळीवर पोहोचल्यामुळे, जागतिक हवामान प्रणालीवरील दबाव स्पष्टपणे आधीच जास्त आहे, ज्यामुळे नवीन घटना अधिक तीव्र करू शकतो. वाढत्या तापमानाच्या जगात, समुद्राचे तापमान आधीच जास्त आहे, ज्यामुळे नवीन घटना अधिक तीव्र होतात. शास्त्रज्ञ दररोज माहितीचे निरीक्षण करत आहेत, कारण दैनंदिन माहितीमध्ये चढ-उतार होत

१९८२, १९९७ आणि २०१५ सारख्या तीव्र घटनांना मागे टाकले आहे.काही अंदाज तर याची तुलना १८७७ च्या ऐतिहासिक घटनेशी करत आहेत, ज्यामुळे मोठ्या प्रमाणावर दुष्काळ आणाा आसमार झाली होती. म२डेल्सनुसार, मासिक सरासरी तापमान याहूनही जास्त असू शकते. काही अंदाजानुसार कमाल तापमान ४ अंश सेल्सिअसपर्यंत पोहोचण्याची शक्यता आहे.हा विक्रम महत्त्वपूर्ण आहे कारण एल निनो, हवामान बदलासोबत मिळून, त्याचा परिणाम अधिक तीव्र करू शकतो. वाढत्या तापमानाच्या जगात, समुद्राचे तापमान आधीच जास्त आहे, ज्यामुळे नवीन घटना अधिक तीव्र होतात. शास्त्रज्ञ दररोज माहितीचे निरीक्षण करत आहेत, कारण दैनंदिन माहितीमध्ये चढ-उतार होत

बागेश्वर बाबांनी पुत्रयोग लिहिला, पण चौथ्यांदाही झाली मुलगी

धीरेंद्र शास्त्रींना अनंसचे 1 कोटींचे आव्हान

झांश्री/ वृत्तसंस्था - प्रसिद्ध कथाकार आणि बागेश्वर बाबांचे प्रमुख धीरेंद्र कृष्ण शास्त्री पुन्हा एकदा वादाचा भोवऱ्यात सापडले आहेत. मुलगाच होईल असा दावा करून १० वर्षांपरत बाळाचे नियोजन करायला लावले, परंतु शेवटी चौथीही मुलगीच झाल्याने आपली फसवणूक झाल्याचा गंभीर आरोप उत्तर प्रदेशातील एका भातले केला आहे. याप्रकरणी पौडित भरनने अखिल भारतीय अंधश्रद्धा निर्मूलन समितीकडे धाव घेतली आहे.उत्तर प्रदेशातील झांशी येथील मगरवाडा भागातील रहिवासी असलेले राजेंद्र कुमार हे मार्च २०२४ पासून बागेश्वर धाम येथे जात होते. मे २०२४ मध्ये बागेश्वर शास्त्री यांनी राजेंद्र कुमार यांना बोलावून त्यांच्या नावाची पुर्वा कान्ते केला. त्या पर्वीमध्ये पत्नीला प्रेतबाधा असून २१ पेशी करावी लागेल, त्यानंतर पुत्रयोग बनेगा असा दावा लिखित स्वरूपात करण्यात आला होता. या दाव्यावर विश्वास ठेवून राजेंद्र कुमार यांनी १० पाणजे महत्त्वाचे ठरणार आहे. धीरेंद्र कृष्ण वर्षांनंतर पुन्हा बाळाचे नियोजन केले. मात्र, नुकताच त्यांच्या पत्नीने एका मुलीला जन्म दिला. आधीच तीन मुली असताना,

बाबांच्या दाव्यानंतर चौथीही मुलगीच झाल्याने आपली आर्थिक व मानसिक फसवणूक झाल्याचे राजेंद्र कुमार यांचे म्हणणे आहे.

अनंसचे १ कोटींचे आव्हान- आपल्यासारखी फसवणूक इतर कोणाचीही होउ नये, या उद्देशाने राजेंद्र कुमार यांनी अखिल भारतीय अंधश्रद्धा निर्मूलन समितीचे संघटक हरिश देशमुख यांच्याशी संपर्क साधून तक्रार भूमिका घेतली आहे. बागेश्वर शास्त्री यांनी आपले कथित चमत्कार वैज्ञानिक पद्धतीने सिद्ध करून दाखवावेत, नाही त्यांना १ कोटी र पयांचे बक्षीस देउ, असे थेट आव्हान अनंसच्या पदाधिका-यांनी दिले आहे. तसेच, अशा प्रकारच्या ध्रामक दाव्यांवर विश्वास न ठेवण्याचे आवाहनही अखिल भारतीय अंधश्रद्धा निर्मूलन समितीने केले आहे. आता या प्रकरणात एकाखी माहिती माहिती समोर येणार ? हा पाणजे महत्त्वाचे ठरणार आहे. धीरेंद्र कृष्ण शास्त्री हे मध्य प्रदेशातील छतरपूर जिल्ह्यातील बागेश्वर धाम येथील कथावाचक म्हणून प्रसिद्ध आहेत.

महिला शेतक-यांना प्रथमच अधिकृत ओळख; प्रमाणपत्रासाठी राज्यव्यापी मोहीम २३ सप्टेंबर रोजी राज्यस्तरीय ऑनलाइन वेबिनार

मुंबई/प्रतिनिधी : वर्ष २०२६ हे आंतरराष्ट्रीय महिला शेतकरी वर्ष म्हणून साजरे होत असताना, शेती आणि शेतीपूरक क्षेत्रात महिला शेतकऱ्यांनी दिलेल्या मोलाच्या योगदानाला अधिकृत मान्यता देण्यासाठी महाराष्ट्र शासनाने एक ऐतिहासिक पाउल उमलले आहे. महिला शेतक-यांना शासनाच्या विविध योजना, कृषी सेवा, कर्ज, विमा तसेच इतर सुविधांचा सुलभ आणि प्रभावी लाभ मिळवावा, या उद्देशाने महाराष्ट्र महिला शेतकरी सक्षमीकरण अधिनियम, २०२६ अंतर्गत महिला शेतकरी प्रमाणपत्र देण्याचा कागदपत्र, ग्रामसभा/नगरपंचायतीमार्फत होणारी मान्यता प्रक्रिया, तसेच महिला शेतक- यांचे हक्क, अधिकार आणि सक्षमीकरण

अभियान राबविण्यात येत आहे. या अभियानाचा एक महत्त्वपूर्ण भाग म्हणून पात्र महिला शेतक-यांची महिला शेतकरी प्रमाणपत्रासाठी नोंदणी तसेच प्रमाणपत्र वितरणाच्या विशेष उक्रम हाती घेण्यात आला आहे.या राज्यव्यापी जनजागृती मोहिमेअंतर्गत बुधवार, २३ सप्टेंबर २०२६ रोजी सायं. ४.०० वाजता राज्यस्तरीय ऑनलाइन वेबिनार आयोजित करण्यात आला आहे. या वेबिनारमध्ये महिला शेतकरी प्रमाणपत्रासाठीची पात्रता, ऑनलाइन अर्ज प्रक्रिया, आवश्यक माहिती याबद्दल मार्गदर्शन करण्यात येणार आहे.

कृषिधर्त, कृषिसत्री, उमेद (सीआरपी), ग्रामसेवक, सरपंच, गट विकास अधिकारी, कृषी विभागातील अधिकारी व कर्मचारी,

याबबत सविस्तर मार्गदर्शन करण्यात येणार आहे.या वेबिनारमध्ये कृषी विभागाचे सचिव, ग्राम विकास विभागाचे सचिव, नानाजी देशमुख कृषी संजीवनी प्रकल्पाचे प्रकल्प संचालक तसेच महाराष्ट्र राज्य ग्रामीण जीवनोन्नती अभियान (एमएसआरएलएम उमेद) चे मुख्य कार्यकारी अधिकारी मार्गदर्शन करणार आहेत. महिला शेतकरी सक्षमीकरणसाठी शासनाची भूमिका, तसेच विविध विभागांच्या समन्वयातून राबविण्यात येणा-या या महत्त्वपूर्ण उक्रममाची सविस्तर माहिती यावेळी देण्यात येणार आहे.

कृषिधर्त, कृषिसत्री, उमेद (सीआरपी), ग्रामसेवक, सरपंच, गट विकास अधिकारी, कृषी विभागातील अधिकारी व कर्मचारी,

बचत गट, शेतकरी उत्पादक संस्था (एफपीओ), स्वसेवेी संस्था तसेच सर्व पात्र महिला शेतक-यांनी या वेबिनारमध्ये सहभागी व्हावे, असे आवाहन कृषी विभागाने केले आहे.वेबिनार बुधवार, २३ सप्टेंबर २०२६ रोजी सायं. ४.०० वा होईल, थेट प्रक्षेपण https://www.youtube.com/https://www.youtube.com/PoCRAMaharashtra/streams या युट्यूब लिंक वर होईल.महिला शेतकरी प्रमाणपत्र ही वेवळ नोंदणीची प्रक्रिया नाही; तर महिला शेतक-यांच्या योगदानाला अधिकृत मान्यता देणारे, त्यांच्या हक्कांना बळकटी देणारे आणि शासनाचा विविध योजनांपर्यंत त्यांची प्रभावी पोहोच सुनिश्चित करणारे हे ऐतिहासिक पाउल आहे.

मराठवाड्यात 1972 च्या दुष्काळापेक्षा भीषण स्थिती

छ. संभाजीनगर / प्रतिनिधी- राज्यात ब-याच भागात यंदा पाउस चांगला झाल्याचा दावा केला जात असला तरी मराठवाडा आणि विदर्भाकडे पावसाळ्याच्या सुरुवातीपासून पावसाने पाठ फिरविली. आधून-मधून जेमतेम पाउस झाला. त्यामुळे पिके वाढली.

परंतु पिके ऐन फुलां-यात असतानाच पाउस गायब झाला. त्यामुळे पिके वाढली तरी सोयाबीनच्या शेंगांची वाढच झाली नाही. ब-याच ठिकाणी तर जागेवरच पिके करपली. त्यामुळे संपूर्ण खरीप हंगामच धोक्यात आला आहे.

आता या दुष्काळाची तुलना १९७२ च्या दुष्काळाशी केली जात आहे. परंतु यंदा त्यापेक्षा भीषण स्थिती आहे. कारण आता शेतीखर्च प्रचंड वाढला आहे. अशा स्थितीत एकही हंगाम हातातून गेल्यास शेतकरी अभूतपूर्व संकटात सापडण्याचा धोका आहे. त्यामुळे चिंता अधिक वाढली आहे.

१९७२ चा दुष्काळही भीषण होता. त्यावेळी अन्नधान्याची मारामार असल्यात. खडी फोडून कामाच्या मोबदल्यात सुकडी खावून लोक जगले. त्यावेळीही असाच उर्जरा पाउस आला होता.त्यामुळे शेतीपिके हाती लागली नव्हती. उर्जरा पाउस झाल्यावर झाडपाला खाउन वेळ निभावून न्यावी लागली. परंतु त्यावेळी शेती खर्च जेमतेम होता. त्या तुलनेत आता शेती खर्च प्रचंड वाढला आहे. मिळणा-या उपत्राच्या आशेने शेतक-

यांनीही शेतीची मशागत आणि पेरणी, कोडेवणीसह खत, किटकनाशक, औषधीसाठी प्रचंड खर्च केलेला आहे. परंतु खरीप पिकेच करपून गेल्याने आता शेतक-यांना अभूतपूर्व संकटाचा सामना करावा लागत आहे. त्यातच अद्याप मोठा पाउसच झाला नसल्याने नद्या, ओढे,

प्रकल्प कोरडेाक पडत आहेत. त्यामुळे पिण्याच्या पाण्याचा प्रश्नही अत्यंत गंभीर बनण्याची चिन्हे आहेत.

१९७२ चा दुष्काळ अनुभवलेल्या ज्येष्ठ शेतक-यांच्या मते त्यावेळी पाउस कमी होता. त्यामुळे पेरण्या उर्जरा झाल्य होत्या. त्यानंतर चांगला पाउस झाला. त्यामुळे त्यावेळी पाण्याची टंचाई नव्हती. त्यावेळी गरजा मर्यादित असल्याने वेळ निभावून गेली. आता महागाई प्रचंड वाढली आहे. शेतीखर्चही भरमसाठ झाला आहे. त्यामुळे शेतकरी भीषण संकटात आता शेती खर्च प्रचंड वाढला आहे. कोणत्याही जिल्ह्यात किंवा तालुक्यात

दुष्काळ जाहीर झालेला नाही. मात्र, अनेक भागांतील पावसाचा खंड, पिकांची स्थिती, पाणी उ़लब्धता आणि चा-याची परिस्थिती यांचा आढावा घेतला जात आहे. कृषिमंत्री दत्तात्रय भरणे यांनी ३० सप्टेंबरनंतर परिस्थितीचा आढावा घेउन ५ ऑक्टोबरपर्यंत निर्णय होण्याची शक्यता व्यक्तकेली आहे.

थेट दाणा भरण्याच्या अवस्थेत पिके करपली पाहतासा अभावी सोयाबीन, कापसासह मका, बाजरी, मूग, मठ आणि कपाशी यांसारखी पिके दाणा भरण्याच्या अवस्थेतच करपल्याचा दावा स्थानिक शेतकरी करीत आहेत. जोरदार

पाउस झाला तरी काही पिकांपासून अपेक्षित उत्पादन मिळणे कठीण असल्याचे शेतक-यांचे म्हणणे आहे.

चारा, पाण्याचेही आता भीषण संकट

पाण्याच्या उ़लब्धतेनुसार काही भागांत हिरवळ दिसत आहे किंवा चांगल्या जमिनीत शेत शिवारात पिकेही दिसत आहेत. परंतु पावसाअभावी या पिकांना लागणच नाही आणि जिथे लागण झालेली आहे. त्याची वाढच झालेली नाही. त्यामुळे शेती उ़त्पन्न हाती लागण्याची शक्यता नाही. त्यातच चारादेखील काही दिवस पुरेल इतकाच आहे. तसेच प्रकल्पांतील पाणीही तळला गेले आहे. त्यामुळे पुढील काळात चारा आणि पाण्याच्या पाण्याचे भीषण संकट उ़द्भवू शकते.

पाक-अफगाणमध्ये तणाव वाढला

गोला आहे.अवशेषांच्या छायाचित्रांमुळे जीबीयू-१२ असण्याची शक्यता निर्माण झाली आहे, परंतु तज्ञांचे म्हणणे आहे की केवळ भागांची ओळख पटल्याने संपूर्ण बऱ्म्ब आणि त्याच्या आमाची पुष्टी होत नाही. स्वतंत्र चौकशीची मागणी केली जात आहे. पाकिस्तानने या हल्ल्यांना दहशतवादी लक्ष्यांवरील कारवायें म्हटले आहे, तर अफगाण बाजूने त्यांना नगारी भागांवरील हल्ले म्हटले आहे. अमेरिकेने पाकिस्तान आणि इतर देशांना अशी शस्त्रे पुरवली आहेत. लेंझर-गाईडेड बाम्बूसाठी अचूकता वाढते हे सर्वस्रु त आहे, परंतु

दाट लोकवस्तीच्या भागात त्यांच्या वापरामुळे नागरिकांच्या जीवितहानीचा धोका असतो. अवशेषांची चौकशी सुरू आहे. सोमापूर हवाई हल्ले हे दोन्ही देशांमधील तणावाचे एक सततचे कारण राहिले आहे. शस्त्रांच्या आमाबद्दल आणि वापराविषयीचे दावे अनेकदा वादग्रस्त ठरतात. जीबीयू-१२ सारख्या प्रणाली आधुनिक हवाई युद्धाचा एक भाग आहेत. सध्या, हे दावे छायाचित्रे आणि तांत्रिक जुळवणीवर आधारित आहेत. संपूर्ण सत्य समोर येण्यासाठी सखोल चौकशीची प्रतीक्षा आहे.

सेवा संकल्प अभियान प्रभावीपणे राबविण्याचे आदिवासी विकास मंत्री अशोक वुर्डेके यांचे निर्देश

मुंबई/प्रतिनिधी : आदिवासी विकास विभागामार्फत १७ सप्टेंबर ते १७ ऑक्टोबर २०२६ या कालावधीत आश्रमण्यात येणा-या सेवा संकल्प अभियान अंतर्गत विविध लोकाभिमुख उक्रममांचे काटेकोर नियोजन करू न अभियानाची प्रभावी अंमलबजावणी करावी. अभियानाच्या माध्यमातून शासनाच्या विविध कल्याणकारी योजना, संसेवा व उक्रममांची माहिती आदिवासी समाजातील शेवटच्या घटकापर्यंत पोहोचविण्यासोबतच लाभार्थ्यांना लाभार्थ्यांना प्रत्यक्ष लाभ मिळवून देण्यावर भर द्यावा, असे निर्देश आदिवासी विकास मंत्री अशोक वुर्डेके यांनी दिले. सेवा संकल्प अभियानच्या नियोजनाचा आढावा घेण्यासाठी आदिवासी विकास मंत्री अशोक वुर्डेके यांच्या अध्यक्षतेखाली बैठक आयोजित करण्यात आली होती. या बैठकीस आयुक्त लीना बनसोड, नागपूर, अमरावती, नाशिक व ठाणे विभागाचे अपर आयुक्ततसेच, सर्व प्रकल्प अधिकारी आदिवासी विकास विभागाचे विविध कार्यालयीन अधिकारी दूरदृश्य प्रणालीद्वारे अस्थित होते. यावेळी विविध प्रकल्प व अपर आयुक्त कार्यालयांच्या वतीने अभियानांतर्गत करण्यात येणा-या

उक्रममांचे सादरीकरण करण्यात आले. सेवा संकल्प अभियानांतर्गत आदिवासी आस्थापना, शासकीय व अनुदानित आश्रमण्यात येणा-या सेवा संकल्प अभियान अंतर्गत विविध लोकाभिमुख उक्रममांचे काटेकोर नियोजन करू न अभियानाची प्रभावी अंमलबजावणी करावी. अभियानाच्या माध्यमातून शासनाच्या विविध कल्याणकारी योजना, संसेवा व उक्रममांची माहिती आदिवासी समाजातील शेवटच्या घटकापर्यंत पोहोचविण्यासोबतच लाभार्थ्यांना लाभार्थ्यांना प्रत्यक्ष लाभ मिळवून देण्यावर भर द्यावा, असे निर्देश आदिवासी विकास मंत्री अशोक वुर्डेके यांनी दिले. सेवा संकल्प अभियानच्या नियोजनाचा आढावा घेण्यासाठी आदिवासी विकास मंत्री अशोक वुर्डेके यांच्या अध्यक्षतेखाली बैठक आयोजित करण्यात आली होती. या बैठकीस आयुक्त लीना बनसोड, नागपूर, अमरावती, नाशिक व ठाणे विभागाचे अपर आयुक्ततसेच, सर्व प्रकल्प अधिकारी आदिवासी विकास विभागाचे विविध कार्यालयीन अधिकारी दूरदृश्य प्रणालीद्वारे अस्थित होते. यावेळी विविध प्रकल्प व अपर आयुक्त कार्यालयांच्या वतीने अभियानांतर्गत करण्यात येणा-या

विजय वडेटीवार यांचे ‘एक्स’ अकाउंट हॅक; तातडीने नागरिकांना केले आवाहन

कोणत्याही हालचालींशी आपला किंवा आपल्या कार्यालयाचा संबंध नसल्याचे स्पष्ट केले आहे. विजय वडेटीवार यांच्या सोशल मीडिया अकाउंटला मोठ्या संख्येने फालाओर्स आहेत. त्यामुळे एखाद्या महत्त्वाच्या राजकीय व्यक्तीचे अकाउंट हॅक झाल्यानंतर त्याचा गैरवापर होण्याची शक्यता लक्षात घेता, नागरिक आणि कार्यकर्त्यांना सावध राहण्याचे आवाहन करण्यात आले आहे. विशेषतः हॅक झालेल्या अकाउंटवरून येणा-या संशयास्पद पोस्ट, मेसेज किंवा लिंक्वर रिकव्हर होईपर्यंत त्यावरून न होणा-या

आहे. वडेटीवार यांनी अकाउंट हॅक झाल्याची माहिती देताना, सध्या त्यांच्या हॅडग्राववरून न होणा-या कोणत्याही पोस्ट, मेसेज किंवा इतर कुतीशी त्यांचा अथवा त्यांच्या कार्यालयाचा संबंध नसल्याचे सांगितले आहे. त्यामुळे त्यांच्या नावाने एखादी नवी पोस्ट किंवा मेसेज दिसल्यास तो अधिकृत आहे की नाही, याची खात्री केल्याशिवाय त्यावर प्रतिक्रिया देउ नये, असे आवाहन करण्यात आले आहे. यासंदर्भात त्यांनी इन्स्टाग्रामवर पोस्ट लिहिली आहे.

डोनाल्ड ट्रम्प राष्ट्राध्यक्ष बनल्यापासून अमेरिकेच्या पारंपरिक परराष्ट्र धोरणांमध्ये आमूलाग्र बदल झाला. विशेषतः भारतासंदर्भातील अमेरिकेचे धोरण १८० अंशांनी बदलल्याचे दिसते. पाकिस्तानबाबतचे धोरण तसेच व्हिसाबाबत नवी नियमावली असो किंवा मागील काळातील ट्रॅंरिफचा निर्णय असो; या सर्व निर्णयांमुळे भारताला खूप मोठी झळ सोसावी लागत आहे. आता ट्रम्प यांनी ‘लॅंडसे ओ. ग्रॅहम सॅक्शनिंग रशिया अँड इराण अॅक्ट ऑफ २० २६’वर स्वाक्षरी केल्याने या आर्थिक युद्धाला नवे अस्त्र मिळाले आहे. रशियाकडून तेल आणि नैसर्गिक वायू खरेदी करणाऱ्या प्रमुख देशांवर अतिरिक्त ट्रॅंरिफ लावण्याचा अधिकार राष्ट्राध्यक्षांना देणारे हे विधेयक अमेरिकन काँग्रेसच्या दोन्ही सभागृहांत मंजूर झाले. रशियन तेलाचा प्रमुख खरेदीदार असल्याने याचा संभाव्य फटका भारताला बसू शकतो. विधेयकाचा मूळ उद्देश रशियाच्या ऊर्जनिर्यातीतून मिळणाऱ्या उत्पन्नावर दबाव आणण्याचा आहे. या तरतुदींनुसार रशियन तेल किंवा वायूच्या ५ सर्वांत मोठ्या खरेदीदारांवर अतिरिक्त ट्रॅंरिफ लावण्याचे अधिकार अमेरिकी अध्यक्षाना मिळतात.मूळ प्रस्तावात ५०० टक्क्यांपर्यंत ट्रॅंरिफची चर्चा होती; अंतिम स्वरूपात कमाल मर्यादा १०० टक्के करण्यात आली. या कायद्यामुळे ट्रम्प यांच्याकडे मोठे व्यापारी हत्यार आले आहे. कोणत्या देशावर आणि किती प्रमाणात हे आयुध वापरायचे याबाबत त्यांच्याकडे लक्षणीय स्वातंत्र्य असणार आहे. फेब्रुवारी २० २२ पूर्वी भारताच्या तेल आयातीत रशियाचा वाटा तुलनेने नगण्य होता. युक्रेन युद्धानंतर पाश्चिमात्य निर्बंधांमुळे रशियन तेलाला पारंपरिक बाजारपेठांचा काही भाग गमवावा लागला. रशियाने सवलतीच्या दरात तेल विकण्यास सुरुवात केली आणि भारतासारख्या मोठ्या आयातदार देशाला त्यातून व्यावसायिक संधी मिळाली. भारत ८५ टक्क्यांहून अधिक कच्चे तेल आयात करतो. त्यामुळे तेल दरातील काही डॉलरची सवलतही देशाच्या आयात बिलावर मोठा परिणाम करते. ऑगस्टमध्ये भारताच्या कच्च्या तेलाच्या आयातीत रशियन तेलाचा वाटा ४५ टक्के होता. भारत रशियावर पूर्ण अवलंबून नाही. इराक, सौदी अरेबिया, संयुक्त अरब अमिरात, कुवेत, अमेरिका, ब्राझील तसेच आफ्रिकी उत्पादक देश हे पर्यायी स्रोत आहेत. ऑगस्ट २० २६ मध्ये भारताची एकूण कच्च्या तेलाची आयात १९.०१ दशलक्ष टन होती. प्रश्न तेल उपलब्ध होण्याचा कमी आणि ते कोणत्या दराने उपलब्ध होईल याचा अधिक आहे.स्वस्त किंवा तुलनेने अनुकूल दरात उपलब्ध होणाऱ्या पुरवठ्याला अचानक पर्याय योधणे सोपे नाही. भारताची लोकसंख्या १.४ अब्जहून अधिक असल्याने पेट्रोलियम पुरवठा, वाहतूक खर्च आणि देशांतर्गत महागाई या तिन्हीचा विचार करावा लागतो. भारत सरकारने अमेरिकी विधेयकाची नोंद

दारिद्रय निर्मूलन ते कृषी परिवर्तन

दारिद्रय कमी करण्याच्या संदर्भात भारताने ऐतिहासिक प्रगती केली आहे. कृषी क्षेत्रातही चांगली प्रगती झाली आहे. तरीही भारतीय शेतीसमोर काही गंभीर संरचनात्मक प्रश्न आहेतच.

पूर्वार्ध
आजही आपल्या देशाच्या सामाजिक व आर्थिक रचनेत शेतीचे महत्त्व कायम आहे. सुमारे ४६ टक्के कामगारशक्ती कृषी आणि संबंधित क्षेत्रांवर अवलंबून असतांना या क्षेत्राचा अर्थव्यवस्थेतील सकाळ मूल्यवर्धन मधील वाटा सुमारे १८ टक्के आहे. यावरून भारतीय अर्थव्यवस्थेतील एक मूलभूत विसंगती स्पष्ट होते. मोठ्या लोकसंख्येला रोजगार देणाऱ्या क्षेत्राची उत्पादकता आणि उत्पन्न अजूनही तुलनेने कमी आहे.

स्वातंत्र्यानंतर भारतासमोर अन्नटंचाई आणि दारिद्रय ही दोन मोठी आव्हाने होती. १९६०च्या दशकातील हरित क्रा्ण, सिंचन, खते आणि आधुनिक कृषितंत्रज्ञान यांच्या साहाय्याने देशाचे कृषी चित्र बदलले. गहू आणि तांदळाच्या उत्पादनात मोठी वाढ झाली आणि भारत अन्नधान्याच्या बाबतीत आत्मनिर्भर झाला. मात्र,हरित क्रांतीचे पुढील पर्व आता वेगळ्या प्रश्नांसमोर उभे आहे. अन्नाची कमतरता हा प्रश्न

नॅंद मोदी हे गेल्या बारा वर्षांपासून देशाच्या राजकारणाच्या केंद्रस्थानी असलेले नेतृत्व आहे.२०१४ पासून सुरू झालेला त्यांचा राजकीय प्रवास २०२४ मध्ये तिसऱ्या सलग कार्यकाळापर्यंत पोहोचला. या प्रदीर्घ काळात मोदी सरकारने अनेक मोठे निर्णय घेतले. पायाभूत सुविधा, डिजिटल अर्थव्यवस्था,सरकारी योजनांचे थेट लाभ, उत्पादन क्षेत्र, महामार्ग, रेल्वे आणि सार्वजनिक गुंतवणूक यावर मोठा भर देण्यात आला. या काळात देशाच्या विकासाचा वेग वाढविण्याचा प्रयत्न झाला, अनेक महत्त्वाकांक्षी त्यांनी विचार,संघटन आणि राष्ट्रसेवा यांना भारताची जागतिक पातळीवरील प्रतिमाही अधिक ठळक झाली.

मात्र कोणत्याही सरकारचे मूल्यमापन केवळ मोठ्या घोषणा, अर्पण केले; पण प्रसिद्धीचा नाद केला नाही, टाळ्यांचा जयजयकार मागितला नाही आणि स्वतःचे नाव पुढे कल्पयासाठी काय केले नाही. अनेकांनी अविवाहित राहून राष्ट्रसेवेला जीवन समर्पित केले. कुणी डॉक्टर भाव,छोट्या व्यापाऱ्यांचा व्यवसाय आणि मध्यमवर्गाच्या कुटुंबावर वाढणारा खर्च हीसुद्धा विकासाचीच खरी मोजमापे

संपादकीय

प्रबंध संपादक : प्रदीप देशपांडे

‘टॅरिफ कार्ड’चा डाव

घेतली असून आपल्या व्यापार आणि आर्थिक हितांचे संरक्षण करण्यासाठी आवश्यक उपाय करण्याची भूमिका मांडली आहे. अमेरिकेसाठीही निर्णय सरळ नाही. रशियन तेलाचे मोठे ग्राहक अचानक इतर पुरवठादारांकडे वळले, तर जागतिक तेल बाजारात मागणीचे समीकरण बदलू शकते. पश्चिम आशियातील पुरवठा मर्यादित असताना रशियन तेल बाजारातून मोठ्या प्रमाणावर बाजूला झाले, तर जागतिक भाव आणखी वाढण्याचा धोका आहे. त्याचा फटका भारत किंवा चीनपुरता मर्यादित राहणार नाही. अमेरिकी ग्राहकांनाही महाग इंधनाचा सामना करावा लागेल.अमेरिकेत डिझेलचे दर वर्षभरात जवळपास ७० टक्क्यांनी वाढले. काही भागांत ते ६.२ डॉलर प्रति गॅलनच्या आसपास पोहोचले. मका आणि सोयाबीन कापणीच्या हंगामात ट्रॅक्टर, हार्वेस्टर आणि इतर कृषी यंत्रांसाठी डिझेलचा खर्च शेतकऱ्यांसाठी संवेदनशील मुद्दा बनतो. मध्यावधी निवडणुका दोन महिन्यांपेक्षा कमी अंतरावर असताना इंधन दर आणखी वाढवणारा निर्णय राजकीयदृष्ट्या ट्रम्प यांच्यासाठीही सोपा नाही. अमेरिकन फेडरल रिझर्व्हने १६ सप्टेंबरला पाव टक्क्याची व्याज दरवाढ केली. ही जुलै २० २३ नंतरची पहिली दरवाढ आहे. महागाई अजूनही वाढलेल्या पातळीवर असल्याचे फेडने स्पष्ट केले आहे. अशा वेळी इंधन आणि ऊर्जा आणखी महाग करणाऱ्या धोरणाचा परिणाम अमेरिकेतील महागाईवर होऊ शकतो. अमेरिका हा भारतीय निर्यातीचे महत्त्वाचे गंतव्यस्थान आहे. शंभर टक्के अतिरिक्त ट्रॅंरिफ प्रत्यक्षात लागू झाले, तर अनेक भारतीय उत्पादनांची अमेरिकी बाजारातील स्पर्धात्मकता मोठ्या प्रमाणावर कमी होऊ शकते.भारत-अमेरिका द्विपक्षीय व्यापार करार प्रलंबित आहे. रशियन तेलाचा मुद्दा या वाटाघाटींशी जोडला जाऊ शकतो. मात्र व्यापार करार झाला म्हणजे

कृषी संशोधन परिषदने त्यामुळे मृदा परीक्षणावर आधारित खत व्यवस्थापन आणि ‘योग्य मात्रा, योग्य वेळ, योग्य पद्धत आणि योग्य खत’ या ‘४ आर’ तत्त्वांवर भर दिला आहे. या पार्श्वभूमीवर केंद्र सरकार आणि कृषी संस्थांकडून ‘पीएम प्रणाम योजना’ (पी एम अमेलिओरेशन ऑफ मदर अर्थ) आणि ‘संतुलित खत वापर प्रोग्रॅम फॉर रेस्टोरेशन, अवैअरनेस जनरेशन, नरीशमेंट अँड अभियान’ यांसारख्या उपक्रमांना विशेष प्राधान्य दिले जात आहे. ही योजना ‘मातृभूमीचे आरोग्य जपणे’ या संकल्पनेवर आधारित असून रासायनिक खतांचा संतुलित वापर आणि शाश्वत शेती पद्धतींना प्रोत्साहन देण्याचा तिचा उद्देश आहे. संतुलित खत वापरामुळे खत आयातीवरील अवलंबित्व कमी होऊन परकीय चलनाची बचत होईल, तसेच मातीची गुणवत्ता सुधारून दीर्घकालीन कृषी उत्पादकता अधिक शाश्वत बनेल.

पाण्याची समस्या त्याहून गंभीर आहे. २० २४च्या सरासरी पातळी ६०.४७ टक्के असली तरी ७५१ मूल्यांकन युनिट्स ‘अतिउपसा’ श्रेणीत आहेत. पंजाब, हरियाणा आणि राजस्थानसह काही राज्यांमध्ये भूजल उपसा पुनर्भरणापेक्षा अधिक आहे. म्हणूनच भारताच्या कृषी धोरणासमोर आता मूलभूत प्रश्न आहे अनुदान किती वाढवायचे हा नव्हे, तर अनुदानातून उत्पादकता, उत्पन्न आणि स्वावलंबन कसे निर्माण करायचे? याचे उत्तर पुढील भागातील धोरणात्मक बदलात दडलेले आहे.

डॉ.किरण गायकवाड
९५३२५८२३४

अजूनही वेळ गेलेली नाही..पण आत्मपरीक्षणाची गरज

गुरुदक्षिणा दिली, कुणी आयुष्यभर संघटन उभी केली पण त्याची जाहिरात केली नाही. मग आज सत्तेच्या शिखरावर शेतकऱ्याला केवळ योजना नकोत; त्याला उत्पादन खर्च, योग्य बाजारभाव, सिंचन, साठवणूक आणि प्रक्रिया उद्योगाची मजबूत व्यवस्था हवी आहे. मध्यमवर्गीाल केवळ विकासाचे मोठे आकडे नकोत; त्याच्या कुटुंबाच्या बजेटवरचा ताण कमी होणे महत्त्वाचे आहे. शहरांना केवळ मोठे रस्ते आणि उंच पूल नकोत; पाणी, स्वच्छता, वाहतूक,प्रदूषण आणि नियोजनबद्ध विकास यांचीही गरज आहे. मात्र सर्वोत महत्त्वाचे म्हणजे लोकशाहीत सरकार जितके शक्तिशाली असते, तितकीच त्याची उत्तरदायित्वाची भावना महत्त्वाची असते. जनतेने दिलेला जनादेश हा केवळ सत्ता चालविण्याचा अधिकार नसतो; तो जनतेच्या अपेक्षा पूर्ण करण्याची जबाबदारीही असतो. जिथे पराभव झाला, तिथे जनतेला दोष देण्याऐवजी कारणांचा शोध घेणे आवश्यक असते. जिथे प्रश्न विचारले जातात, तिथे

टीका दाबण्याऐवजी उत्तर देणे आवश्यक असते. जिथे चुका होतात, तिथे प्रचाराच्या पडद्याआड लपण्याऐवजी त्या मान्य करून सुधारणा करणे आवश्यक असते. मोदींना देशाने सलग तीन वेळा नेतृत्वाची संधी दिली आहे. ही संधी शेतकऱ्याच्या आंतिवापरापासून न पाहता एका मोठ्या सार्वजनिक विश्वासाच्या रूपात पाहणे आवश्यक आहे. त्यामुळे पुढील काळात अधिक संवाद, अधिक पारदर्शकता आणि सामान्य नागरिकांच्या प्रश्नांकडे अधिक संवेदनशीलतेने पाहण्याची अपेक्षा स्वाभाविक आहे.कारण इतिहासात मोठी सत्ता मिळवणे महत्त्वाचे असते; पण मिळालेली सत्ता सामान्य माणसाच्या आयुष्यात किती सकारात्मक बदल घडवते, हे त्याहून महत्त्वाचे असते. संधाच्या संस्कारांनी शिकवलेला त्याग, शिस्त, संघर्षाणा आणि निःस्वार्थ सेवा जर सधेच्या वर्तनात दिसली नाही, तर मग विचारसरणीचा उल्लेख केवळ भाषणापुरता उरतो.

मोदींसाठी अजूनही वेळ गेलेली नाही. पण व्यक्तिपूजेच्या मोहानतून बाहेर पडण्याची, सत्तेच्या नशेवर नियंत्रण ठेवण्याची आणि संघाच्या मूळ संस्कारांकडे

भविष्यातील ट्रॅंरिफपासून कायमचे संरक्षण मिळेल, अशी खात्री नाही. युरोपियन महासंघ, जपान आणि दक्षिण कोरियाबरोबरच्या अमेरिकी व्यापारी व्यवहारांचा अनुभव अशा हमीबाबत सावध राहण्यास सांगतो. त्यामुळे भारताने पुरवठादारांचे विविधीकरण, निर्यातीसाठी पर्यायी बाजारपेठांचा विस्तार आणि अमेरिकेशी वाटाघाटी या तिन्ही आघाड्यांवर तयारी करणे आवश्यक आहे.आजचे जग बहुध्रुवीय होत आहे. ब्रिक्स परिषदेने याबाबतचे रणशिंग नुकतेच नव्याने फुंकले. याचाच वचपा ट्रम्प यांनी या कायद्याच्या माध्यमातून काढल्याचे दिसते. कोणताही देश आपल्या प्रभावाखालीच राहावा, ही वसाहतवादी मानसिकता याच्या मुळाशी आहे. ट्रम्प यांनी पहिल्या कार्यकाळात भारतावर इराणकडून होणाऱ्या तेल आयातीला खोडा घातला. व्हेनेझुएलाच्या तेलालाही बंदी आहे. सौदी अरेबियावर हुत्ती बंडखोरांनी केलेल्या हल्ल्यांमुळे जागतिक तेल पुरवठ्यात अडथळे निर्माण झालेत. आता रशियन तेलाचे दरवाजे बंद करून ट्रम्प चीनसह अन्य विकसनशील देशांची कोंडी करत आहेत. अमेरिकेच्या तालावर जगाने नाचणे ही ट्रम्प यांची ‘मेक अमेरिका ग्रेट अगेन’ची नवी व्याख्या जागतिक नीतिनियमांना, व्यापारी कायद्यांच्या चौकटीला हरताळ फासणारी आहे. ‘सत्तेत आल्यास काही दिवसांत रशिया-युक्रेन युद्ध थांबवेन’, अशी गर्जना ट्रम्प यांनी केली होती. पण ती सपशेल फुसका बार ठरली. अपयश झाकण्यासाठी ट्रम्प यांनी आता ट्रॅंरिफचे कार्ड नव्याने हाती घेतल्याचे दिसते. वस्तुतः युरोपियन देश अब्जावधी डॉलरचा रशियन एलएनजी खरेदी करत आहेत. पण त्यांच्यावर एकही निर्बंध अमेरिकेने लादलेला नाही. खुद्द अमेरिकेच्या अणुभट्ट्यांना सर्वाधिक युरेनियम रशियाच पुरवतो. गतवर्षी याचे प्रमाण एकूण युरेनियमच्या २६ टक्के होते. वर्षभरात अंदाजे एक अब्ज डॉलरचे म्हणजेच सुमारे ४०० टन रशियन युरेनियम अमेरिका खरेदी करतो. हा पुरवठा चालू राहावा म्हणून या कायद्यात पळवाट ठेवली आहे. त्यामुळे हा एक सुनियोजित कट आहे. हे लक्षात घेता आपल्या नागरिकांची ऊर्जा सुरक्षा जपण्यास आम्ही पूर्णपणे कटिबद्ध आहोत आणि आपल्या व्यापार व आर्थिक हितांचे रक्षण करण्यासाठी सर्व ‘आवश्यक पावले’ उचलली जातील, ही भारताची भूमिका योग्यच आहे. मागील ट्रॅंरिफच्या काळात भारताने पर्यायी बाजारपेठांची निवड करत, मुक्त व्यापार करार करत अमेरिकेला अप्रत्यक्ष शह दिला होता. आताही अमेरिकेपुढे न झुकता मुत्सहिंगीचा अचूक वापर करण्याची गरज आहे.

उद्योगांचे ‘किंमत निश्चिती’ मॉडेल आणि शेती

भारतीय अर्थव्यवस्थेत जेव्हा जेव्हा

शेतकऱ्यांच्या कर्जमाफीचा किंवा कर्जमुक्तीचा मुद्दा ऐरणीवर येतो, तेव्हा त्याला ‘मोफतीची खेरात’, ‘राजकीय लोकानुनय’ किंवा ‘बँकिंग व्यवस्थेवरचा ताण’ अशा नकारात्मक चौकटीत पाहिले जाते. परंतु, देशातील कॉर्पोरेट जगताला ज्या आर्थिक सिद्धांतांच्या आधारे नफा कमावण्याचे आणि स्वतःच्या मालाची किंमत ठरवण्याचे स्वातंत्र्य दिले गेले आहे. त्याच चष्यातून कधी कृषी क्षेत्राच्या ताळेबंदाचे मूल्यमापन झाले आहे का? बाजारातील आर्थिक निकष जर सर्वांसाठी समान असतील, तर शेतकऱ्याला मिळणारी कर्जमुक्ती हा सरकारच्या औदार्याचा भाग नसून, सदीप बाजार व्यवस्थेमुळे झालेल्या नुकसानीची ती केवळ कायदेशीर भरपाई ठरते. अर्थात, तो शेतकऱ्याचा अधिकारच आहे. मुक्त बाजारपेठेत कोणत्याही खासगी उत्पादन कंपनीचे आर्थिक गणित पाहिले तर ते ‘कॉस्ट-प्लस प्रायसिंग’ या तत्त्वावर चालते. कोणतीही कंपनी उत्पादनाची अंतिम किंमत (एमआरपी) ठरवताना कच्चा माल, मजुरी, वाहतूक आणि प्रक्रिया खर्चासोबतच ‘गुंतवलेल्या एकूण भांडवलावरील परतावा’ (रिटर्न ऑन कॅपिटल एम्प्लॉइड- आरओसीई) हा किमान १५ टक्के ते १८ टक्के परतावा गृहीत धरते. विशेषतः शेतीशी थेट संबंधित असणाऱ्या मोठ्या खाद्यतेल उत्पादक कंपन्यांची आर्थिक आकडेवारी याचे उत्तम उदाहरण आहे. ‘फॉर्च्यून ऑईल’ (अदानी विल्मर) सारख्या अग्रगण्य कृषी-प्रक्रिया कंपनींचा, तर ‘गोदरेज अग्रोव्हेट’ सारख्या कृषी व तेल क्षेत्रातील मोठ्या कंपनींचा वार्षिक भांडवली परतावा (आरओसीई) साधारण २० टक्क्यांच्या घरात राहिला आहे. या कंपन्या बाजारातील कच्च्या मालाचे दर आणि आंतरराष्ट्रीय घडामोडीनुसार आपल्या तेलाची किंमत एमआरपी) वाढवून स्वतःचा नफा सुरक्षित ठेवतात. याउलट, या कंपन्यांना सोयाबीनसारखा कच्चा माल पुरवणारा मूळ उत्पादक (शेतकरी) मात्र स्वतःच्या मालाचा भाव ठरवण्याच्या अधिकारापासून पूर्णपणे वंचित आहे. सोयाबीनचे ‘औद्योगिक’ अर्थशास्त्र शेतकऱ्याला उद्योजकाचा दर्जा देऊन, एक हेक्टर (अडीच एकर) जमिनीवर,

चार महिन्यांच्या सोयाबीन पिकाचे आर्थिक मूल्यमापन खासगी कंपनीच्या धर्तीवर केले, तर येणारे आकडे चक्रावून टाकणारे आहेत. या गणितात आपण कॉर्पोरेट क्षेत्राच्या २० टक्के परताव्याच्या तुलनेत केवळ किमान १० टक्के आरओसीई आणि कुटुंबाच्या श्रमाचे न्याय्य मूल्य गृहीत धरले आहे. शेतकरी कुटुंबाचे मासिक वेतन: १५,००० रु. (४ महिन्यांचा पीक कालावधी = ६०,००० रु.) मजुरांचे मासिक वेतन: १५,००० रु. (४ महिने= ६०,००० रु.)

कच्चा माल व मशागत खर्च: २५,००० रु. (बियाणे, खते, कीटकनाशके व ट्रॅक्टर) स्थिर भांडवल (जमिनीचे बाजारमूल्य): २५,००,००० रु. (२५ लाख रुपये प्रति हेक्टर) सरासरी प्रगत उत्पादन: २५ क्विटल (प्रति हेक्टर) (भारतात सरासरी उत्पादन १० ते १२ क्विटल प्रति हेक्टर आहे)

या निकषांवर आधारित कोष्टक खालीलप्रमाणे मांडता येईलः

एकूण खर्च= ६०,००० ६०,००० २५,००० ८३,३३३ - २,२८,३३३ रु. चार महिन्यांच्या ‘आर ओसीई’ चे प्रमाणशीर गणितः

२५ लाखांवर १० टक्के वार्षिक परतावा= २,५०,००० रु. चार महिन्यांसाठी प्रमाणशीर परतावा=८३,३३३ रु. - एकूण उत्पादन खर्च= २,२८,३३३ - प्रति क्विटल न्याय्य भाव (एमआरपी) = ९,१३३ रु./क्विटल वास्तव आणि विरोधाभास वरील ताळेबंदावरून हे स्पष्ट होते की, औद्योगिक नियम शेतीला लावले तर सोयाबीनला प्रति क्विटल किमान ९,१३३ रुपये (१० टक्के परताव्याप्रमाणे) आणि परतावा २० टक्के गृहित धरल्यास १५,८०० रुपयांचा भाव मिळायला हवा. तरच शेतकरी आपल्या स्थिर भांडवलावर (जमीन) योग्य परतावा मिळवून एका मॅन्युफॅक्चररप्रमाणे सन्मानाने जगू शकेल. परंतु, आजचे वास्तव काय आहे? चालू हंगामात देशातील कृषी उत्पन्न बाजार समित्यांमध्ये सोयाबीनला केवळ ३,८०० ते ४,५०० रुपये प्रति क्विटलचा भाव मिळत आहे. हा भाव शेतकऱ्याचा निव्वळ उत्पादन खर्च (कॉम्प्रीहेन्सिव्ह कॉस्ट - सी२) तर सोडाच, पण वर नमूद केलेल्या हक्काच्या भावाच्या निम्न्याहूनही कमी आहे. जेव्हा बँकिंग क्षेत्रातील कॉर्पोरेट क्षेत्राची आकडेवारी पाहिली जाते, तेव्हा हा विरोधाभास अधिक तीव्र होतो. राज्यसभेतील अधिकृत माहितीनुसार (२०२१ ते २०२६ या पाच वर्षात), बँकांनी मोठ्या उद्योगधंद्यांचे तब्बल ३ लाख २० हजार ४८१ कोटी रुपयांचे कर्ज निर्लेखित (राईट-ऑफ) केले आहे. उद्योगांना दिलेली सवलत शेती क्षेत्राच्या तुलनेत तब्बल २.७ पटीने जास्त आहे. हे असे असणे जर ‘आर्थिक शिस्त किंवा उद्योगांचे पुनरुज्जीवन’ ठरते, तर मग शेतकऱ्यांच्या कर्जमाफीलाच ‘खेरात’ का संबोधले जावे? अंतिम सूत्र शेतकऱ्याला वारंवार कर्जमाफीची भीक नको आहे, तर त्याला ‘आर्थिक स्वातंत्र्याची’ गरज आहे.

धनंजय देशमुख

मो.९२८४३८२१०२

सूरज खेर

अमरावती/का.प्र.

जिल्ह्याचे पालकमंत्री चंद्रशेखर बावनकुळे जिल्हा दौऱ्यावर असता यावेळी जिल्हाधिकारी कार्यालय परिसरातील नियोजन भवन येथे पालकमंत्र्यांचा जनता दरबाराला नागरिकांची प्रचंड गर्दी पाहायला मिळाली. विविध शासकीय, प्रशासकीय तसेच स्थानिक प्रश्न घेऊन जिल्ह्याच्या विविध भागांतून नागरिक मोठ्या संख्येने नियोजन भवनात दाखल झाले.जनता दरबाराच्या माध्यमातून पालकमंत्री बावनकुळे यांनी

नागरिकांच्या समस्याप्रत्यक्ष ऐकून घेत निवेदने स्वीकारले.

विविध विभागांशी संबंधित प्रश्न, प्रलंबित कामे, शासकीय योजनांचा लाभ, महसूल विषयक अडचणी, रस्ते, पाणी, बीज, जमीन तसेच अन्य स्थानिक प्रश्नांबाबत नागरिकांनी निवेदने सादर केली. आपल्या समस्या थेट पालकमंत्र्यांसमोर मांडण्यासाठी

नागरिकांची नियोजन भवन परिसरात मोठी गर्दी झाली होती. नागरिकां कडून आपल्या मागण्यांची निवेदने पालकमंत्री चंद्रशेखर बावनकुळे यांच्याकडे सादर करण्यात आली. प्रत्येक निवेदनाची माहिती जाणून घेत संबंधित विषय कोणत्या विभागाशी निगडित आहे, याबाबत अधिकाऱ्यांकडून

माहिती घेण्यात आली. नागरिकांच्या समस्या ऐकून घेतल्यानंतर संबंधित विभागाच्या

अधिकाऱ्यांना आवश्यक ती कार्यवाही करण्याच्या सूचना पालक मंत्र्यांनी दिल्या.जनता दरबारात विविध भागांतून आलेल्या नागरिकांमुळे नियोजन भवन परिसरात दिवसभर वर्दळ पाहायला मिळाली. नागरिकांची वर्दळ पाहून पोलिसांनी मोर्चा सांभाळला.आपल्या प्रश्नांवर प्रशासनाकडून तत्काळ दखल

घेण्यात यावी, अशी अपेक्षा नागरिकां कडून व्यक्त करण्यात आली. अनेक नागरिकांनी आपल्या प्रलंबित प्रश्नांचा पाठपुरावा करण्यासाठी पालक मंत्र्यांची भेट घेतली.दरम्यान, जनता दरबाराच्या माध्यमातून नागरिकांना आपले प्रश्न थेट जिल्ह्याच्या पालकमंत्र्यांसमोर मांडण्याची संधी मिळाल्याने

मोठ्या संख्येने नागरिकांनी उपस्थिती नोंदविली. विविध विभागांच्या अधिकाऱ्यांची उपस्थिती असल्याने नागरिकांनी संबंधित अधिकाऱ्यां कडेही आपल्या प्रश्नांची माहिती दिली. पालकमंत्री बावनकुळे यांनी नागरिकांच्या निवेदनांची दखल घेत संबंधित यंत्रणेला कार्यवाहीच्या सूचना देण्यात आले

आहे.

यावेळी आमदार प्रवीण पोटे, प्रताप अडसड, उमेश यावलकर, डॉ. नितीन धांडे, रविराज देशमुख, जिल्हाधिकारी आशिष येरेकर, मनपा आयुक्त मंगेश गोदावले, सिईओ सत्यम गांधी, किरण पातुरकर, प्रभुदास भिलावेकर आदि उपस्थित होते.

संक्षिप्त

विभागीय संदर्भ सेवा रुग्णालयाचे आरोग्य तपासणी शिबीर

अमरावती -विभागीय संदर्भ सेवा रुग्णालय (सुपर स्पेशालिटी हॉस्पिटल) आणि महात्मा ज्योतिराव फुले जन आरोग्य योजना व आयुष्मान भारत, प्रधानमंत्री जन आरोग्य योजनेंतर्गत अयोध्या कॉलनीतील नवमित्र गणेशोत्सव मंडळ येथे मोफत आरोग्य तपासणी शिबीर पार पडले. शिबिरामध्ये कर्करोग, हृदयरोग, मेंदूचे आजार, लघवीशी संबंधित विकार, मूत्रपिंडाचे आजार, किडनी प्रत्यारोपण, बालरोग, प्लास्टिक सर्जरी, तसेच कान, नाक व घसा, कॉक्लीअरशी संबंधित ५५ रुग्णांची तपासणी करण्यात आली. यापैकी ५ रुग्णांना पुढील उपचारासाठी विभागीय संदर्भ सेवा रुग्णालयात संदर्भित करण्यात आले. शिबिरात रुग्णांच्या तपासणीसाठी विभागीय संदर्भ सेवा रुग्णालयातील तज्ज्ञ वैद्यकीय चमू उपस्थित होती. यात वैद्यकीय समन्वयक डॉ. पायल रोकडे), वैद्यकीय शिबिर समन्वयक भूपेंद्र जेवडे, अधिपरिचारक अभिजीत करवाडे आणि लोचनसिंग गाँसेस यांनी योगदान दिले. शिबीर विभागीय संदर्भ सेवा रुग्णालयाचे वैद्यकीय अधीक्षक डॉ. अमोल नरोटे व विशेष कार्य अधिकारी डॉ. मंगेश मेंडे यांच्या मार्गदर्शनाखाली पार पडले. तसेच नवमित्र गणेशोत्सव मंडळाचे पदाधिकारी आशय रोकडे, निखिल ठाकरे, अभिषेक बोळे, सागर काकडे, गौरव केंडे, गिरीष धर्माळे, रोशन नवरे शिबिरास उपस्थित होते.

‘ऑपरेशन कवच’ अंतर्गत व्यसनमुक्ती अभियान

पिंपळखुटा -पिंपळखुटा येथे श्री समर्थ लहानुजी महाराज गणेश मंडळाच्या पुढाकाराने व पोलीस स्टेशन मंगरूळ दस्तगीर यांच्या मार्गदर्शनाखाली ‘ऑपरेशन कवच’ अंतर्गत नशामुक्ती अभियान व जनजागृती मोहीम उत्साहात पार पडली.अध्यक्षस्थानी श्री संत शंकर महाराज कला व वाणिज्य महाविद्यालय, पिंपळखुटा चे प्राचार्य डॉ सुभाष मुरे पाहुणे म्हणून उपविभागीय पोलीस अधिकारी गिरीश ताथोड, ठाणेदार संजय आत्राम, (मंगरूळ दस्तगीर,) तंटामुक्ती समिती अध्यक्ष प्रमोद घोडके प्रा. डॉ.नरेशचंद्र इंगळे, हरेश्वर गावके,रामराव शलोकार आदी मान्यवर उपस्थिती होते.कार्यक्रमात वेदंत सोनवणे व अनुसंधा उळे या विद्यार्थ्यांनी व्यसनमुक्तीवर मनोमत व्यक्त केले. प्रा. प्रशांत टांगले यांनी राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराजांच्या विचारांचा व भजनांचा दाखला देत व्यसनाचे दुष्परिणाम स्पष्ट केले.उपविभागीय पोलीस अधिकारी गिरीश ताथोड यांनी चुकीच्या रूढी व व्यसनाधीनतेला आळा घालून युवकांच्या जीवनात सकारात्मक परिवर्तनाची गरज व्यक्त केली.संचालन व आभार प्रदर्शन प्रा. प्रशांत टांगले यांनी केले. कार्यक्रम यशस्वी करण्यासाठी श्री समर्थ लहानुजी महाराज गणेश मंडळाच्या कार्यकर्त्यांनी परिश्रम घेतले.

टायटन्सच्या नृत्य संघाला पुरस्कार

अंजनगाव बारी -विदर्भ युथ वेल्वेअर सोसायटी, अमरावतीद्वारा संचालित टायटन्स पब्लिक स्कूलच्या विद्यार्थ्यांनी कलागुणांच्या जोरावर उल्लेखनीय यश संपादन केले. अमरावतीतील शाळांसाठी तापडिया सिटी सेंटर मॉल येथे आयोजित ‘बाप्पा का दरबार आपके टॅलेंट का मंच’ या स्पर्धेत शाळेच्या नृत्य संघाने दमदार सादरीकरण करत ‘बेस्ट एनर्जेटिक परफॉर्मन्स अवॉर्ड’ पटकावला. या स्पर्धेत टायटन्सच्या विद्यार्थ्यांनी नृत्य व गायन या दोन्ही प्रकारांत सहभाग घेतला. नृत्य शिक्षक राहुल सर यांच्या मार्गदर्शनाखाली आराध्य मेश्राम, सृष्टी गोपनारायन, काव्या शेळके, नव्या शेळके, कनिष्का खंडोरे, परीधी नवघरे, आर्या जैन, शिरीषा वीर, आनंदी दातार व मीताली बोरकर यांनी उत्स्फूर्त नृत्य सादर करून पुरस्कारावर नाव कोरले.यासोबतच गायन शिक्षिका श्वेता ढोके यांच्या मार्गदर्शनाखाली चिरंतनी सुतवने, हैमी बोंडे, हृदया बोडे व रुचा होले यांनी गायन स्पर्धेत शाळेचे प्रतिनिधित्व केले. या यशाबद्दल शाळेचे व्यवस्थापन, प्राचार्य अजय चौबे, शिक्षक व पालकांनी विजेत्या विद्यार्थ्यांचे अभिनंदन केले.

दुय्यम न्यायालयीन कर्मचाऱ्यांच्या वेतनवाढीसाठी पालकमंत्र्यांना निवेदन

अमरावती/का.प्र. महाराष्ट्र राज्यातील दुय्यम न्यायालयीन कर्मचाऱ्यांच्या वेतनवाढीचा प्रलंबित प्रश्न मार्गी लावण्यासाठी बहुजन हिताय सेवानिवृत्त न्यायालयीन कर्मचारी संघटना, अमरावती जिल्ह्याच्या वतीने पालकमंत्री चंद्रशेखर बावनकुळे यांना निवेदन देण्यात आले. महाराष्ट्र राज्य न्यायालयीन कर्मचारी महासंघाच्या निवेदानुसार, महाराष्ट्र राज्य उच्च न्यायालयाने दुय्यम न्यायालयीन कर्मचाऱ्यांच्या वेतनवाढीसाठी दोन सन्माननीय

विद्यापीठात २०२७ निवडणूक कक्षाची स्थापना

अमरावती/का.प्र. संत गाडगे बाबा अमरावती विद्यापीठ अंतर्गत आगामी २०२७ मध्ये होणा-या सर्व प्राधिकाऱिणींच्या निवडणुका शांततेत आणि योग्यरित्या पार पडायला, यासाठी विद्यापीठात स्वतंत्र निवडणूक कक्षाची स्थापना करण्यात आली आहे. सदर कक्षाचे कुलगुरू डॉ. मिलींद बारहाते यांनी फित कापून रितसर उद्घाटन केले. विद्यापीठ अंतर्गत विविध प्राधिकाऱिणींच्या निवडणुका घेतल्या जातात. त्यासाठी स्वतंत्र कक्षाची नितांत आवश्यकता लक्षात घेता, कुलगुरू डॉ. मिलींद बारहाते यांच्या सूचनेनुसार विद्यापीठाच्या व्यवस्थापन परिषद सभागृहालगतच्या हॉलमध्ये स्वतंत्र निवडणूक कक्षाची स्थापना करण्यात आली. या कक्षाचे कुलगुरूंनी सोमवारी फित कापून उद्घाटन केले. याप्रसंगी प्र-कुलगुरू डॉ. महेंद्र ढोरे, कुलसचिव डॉ. अविनाश असनारे तसेच विद्यापीठाच्या विविध प्रशासकीय विभागांचे प्रमुख उपस्थित होते. सर्व निवडणुका योग्य, सुव्यवस्थित आणि पारदर्शक पद्धतीने पार पाडण्यासाठी प्रशासनाने ही पावले उचलली असून, सर्व संबंधित घटकांनी या निवडणुकीत सहकार्य करावे, असे आवाहन कुलसचिव डॉ. असनारे यांनी केले आहे.

अमरावती/का.प्र. भारतीय जन संचार संस्थान (आयआयएमसी) मध्ये ‘कृत्रिम बुद्धिमत्ता आणि पत्रकारिता’ या विषयावरील विशेष कार्यशाळेचा शुभारंभ करण्यात आला. आधुनिक पत्रकारितेत कृत्रिम बुद्धिमत्तेचा प्रभावी, अचूक आणि नैतिक वापर यावर विद्यार्थ्यांना या कार्यशाळेतून प्रत्यक्ष मार्गदर्शन केले जाणार आहे. भारतीय जन संचार संस्थान मध्ये आठ दिवसीय कार्यशाळेला सुरुवात झाली असून ती दोन भागात प्रत्येकी चार दिवस होणार आहे.या कार्यशाळेचे उद्घाटन सत्र आणि दोन तांत्रिक सत्र झाली. यात अमरावतीच्या नेक्स्टजेन एआय अकॅडमीचे संचालक सुरेश पवार यांनी एआयचे बदलते स्वरूप आणि पत्रकारितेतील त्याचे महत्त्व याविषयी विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले. यावेळी संस्थानचे क्षेत्रीय संचालक डॉ. राजेश सिंह कुशवाहा, विशेष कार्यधिकारी डॉ. मनोज सोनोने, डॉ. विनोद निताळे,

अंजनगाव सुर्जी/वार्ताहर महाराष्ट्र शासन, जिल्हा क्रीडा कार्यालय, अमरावती यांच्या वतीने आयोजित शालेय जिल्हा कुस्ती स्पर्धा सन २०२६-२७ जिल्हा क्रीडा कार्यालय, अमरावती येथे उत्साहपूर्ण वातावरणात पार पडल्या. या स्पर्धेत सीताबाई संगई कन्या शाळेच्या चार विद्यार्थिनींनी विविध वजन गटांत उल्लेखनीय कामगिरी करत विभागीय स्पर्धेसाठी आपली पात्रता निश्चित केली. कुस्ती या क्रीडा प्रकारात शारीरिक क्षमता, चपळता,

अशी मागणी निवेदनातून करण्यात आली.३१ जानेवारी २०२५ रोजी न्याय व विधी विभाग, मंत्रालय, मुंबई येथे पाठविण्यात आलेल्या विशेष समितीच्या अहवालावर तातडीने कार्यवाही करण्याची विनंतीही करण्यात आली आहे. निवेदन देताना संघटनेचे सहसचिव सुधीर पात्रिकर ,अध्यक्ष मो. रफिउद्दीन मो. इस्माईल, उपाध्यक्ष गजानन साखरे, कार्याध्यक्ष रमेश कडू, महासचिव ज्ञानेश्वर रगारी आणि कार्यालयीन सचिव राजू वानखेडे यांची उपस्थिती होती.

आठ वर्षांपासून मातीच्या गणपतीची परंपरा; खुशी केनेचा पर्यावरणपूरक उपक्रम

अमरावती/का.प्र. गणेशोत्सवात पर्यावरणपूरक गणेशमूर्तींचा आग्रह वाढत असताना, खुशी सुधीर केने हिने गेल्या आठ वर्षांपासून स्वतःच्या हाताने मातीचा गणपती साकारण्याची परंपरा जपली आहे. यंदाही तिने मातीपासून सुंदर गणेशमूर्ती तयार करून तिची भक्तिभावाने घरी स्थापना केली.खुशी ही शिक्षक सुधीर केने यांची कन्या असून ती.....‘सिपना स्कूल ऑफ प्लॅनिंग अँड आर्किटेक्चर.’.. या महाविद्यालयाची आर्किटेक्चरच्या पाचव्या वर्षाचीची विद्यार्थिनी आहे. गणेशोत्सवाच्या काळात प्लास्टर ऑफ पॅरिसच्या मूर्तींमुळे होणारे जलप्रदूषण टाळण्यासाठी मातीच्या गणेशमूर्तींचा वापर करण्याचा संदेश खुशीच्या या उपक्रमातून मिळत आहे. गेल्या आठ वर्षांपासून सातत्याने स्वतः गणेशमूर्ती तयार करून त्याची स्थापना करण्याची तिची ही परंपरा पर्यावरण संवर्धनासोबतच स्वनिर्मितीचा आनंद आणि गणेशभक्तीची सुंदर सांगड घालणारी उरत आहे.यंदाच्यागणेशोत्सवा साठीही खुशीने मातीची गणेशमूर्ती स्वतः

तयार केली. मूर्तीला आकर्षकरूप देत तिने भक्तिभावाने गणरायाची घरी स्थापना केली. तिच्या या पर्यावरणपूरक उपक्रमाचे कुटुंबीय तसेच परिसरातील नागरिकांकडून कौतुक होत आहे. गणेशोत्सव साजरा करताना पर्यावरणाचीही काळजी घेता येते, असा प्रेरणादायी संदेश तिच्या उपक्रमातून मिळत आहे.

आयआयएमसीत कृत्रिम बुद्धिमत्ता विषयावर कार्यशाळेचा शुभारंभ

जयंत सोनोने, रोहन तायडे उपस्थित होते. मार्गदर्शन सत्रात सुरेश पवार उपस्थित होते. कृत्रिम बुद्धिमत्ता मानवनिर्मित बाब आहे. आपल्या विविध कार्यात गती देण्यासाठी ती मदत करते. पत्रकारितेत एआय चा त्याचे महत्त्व याविषयी विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले. यावेळी संस्थानचे क्षेत्रीय संचालक डॉ. राजेश सिंह कुशवाहा, विशेष कार्यधिकारी डॉ. मनोज सोनोने, डॉ. विनोद निताळे,

चार खेळाडूंची विभागीय स्पर्धेसाठी निवड

वयोगटातील कु. अन्वेक्षा निलेश पोटदुखे (६२ किलो आतील) १७ वर्षे वयोगटातील कु. उन्नती दिलीप अस्वार (४०

किलो खालील) कु. दर्शनी प्रवीण खारोडे (५७ किलो आतील) १९ वर्षे वयोगट कु. भाग्यश्री सुनील कुकडे (५० किलो आतील)

मुलींच्या या यशामुळे शाळेतील शिक्षक, पालक, विद्यार्थी तसेच अंजनगाव सुर्जी तालुक्यात आनंदाचे वातावरण निर्माण झाले आहे.खेळाडूंच्या या यशाबद्दल सीताबाई संगई एज्युकेशन सोसायटीचे अध्यक्ष डॉ.उल्हास संगई, उपाध्यक्ष भरत संगई, श्री. विवेक भाऊ संगई, सचिव प्रसाद संगई,अजय संगई, सदस्य अविनाश संगई, आशिष संगई तसेच सर्व संचालकगण तसेच

शाळेच्या मुख्याध्यापिका नीलिमा सांगोळे, पर्यवेक्षक अमोल डहाळे यांनी विजेत्या खेळाडूंचे मनःपूर्वक अभिनंदन केले.यावेळी संस्थेच्या पदाधिकाऱ्यांनी विद्यार्थिनींच्या मेहनतीचे कौतुक करत विभागीय स्पर्धेसाठी निवड झालेल्या सर्व खेळाडूंना पुढील वाटचालीसाठी हार्दिक शुभेच्छा दिल्या.खेळाडूंना शाळेचे शारीरिक शिक्षण शिक्षक समाधान शेटफळकर यांचे मार्गदर्शन लाभले.

जय शिवाजी बाल विकास गणेश मंडळ काटपूर (ममदापूर).

न्यू गणेश मंडळ, काटपूर

शिवशक्ती गणेश उत्सव मंडळ काटपूर (ममदापूर)

जय किसान गणेश उत्सव मंडळ,काटपूर

जि. प. अमरावतीच्या शाळांतील प्रलंबित कामे तातडीने पूर्ण करण्याचे आदेश

अमरावती/का.प्र. जिल्हा परिषद अमरावतीच्या प्राथमिक शिक्षण विभागाने जिल्ह्यातील सर्व शाळांमधील प्रलंबित ऑनलाईन आणि शाळास्तरीय कामे तातडीने पूर्ण करण्याचे आदेश दिले आहेत. राज्यस्तरावरून विविध उपक्रमांचा आढावा घेतला जात असून ऑनलाईन कामांबाबत बरिष्ठ स्तरावरून नाराजी व्यक्त करण्यात आली आहे. शिक्षणाधिकारी सिद्धेश्वर काळुसे यांनी सर्व गटशिक्षणाधिकाऱ्यांना पत्र पाठवून २४ सप्टेंबर २०२६ पर्यंत शाळांनिहाय व उपक्रमनिहाय अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले

आहेत. इयत्ता ६ वी ते १२ वीच्या शाळांना InspiredAward, अमृत वृक्ष अॅप, SHVR, नशामुक्त शाळा, ECO Club ची नोंदणी पूर्ण करावी, Student Module योग्य आधार पडताळणी, APAAR ID, MBU आणि Student Profile ceOeer) GP/EP/FP 100 टक्के पूर्ण करून Dropbox संख्या शून्य करावी. School Profile मधील भौतिक सुविधांची माहिती अद्ययावत करावी, विद्यार्थी सुरक्षेची माहिती, शाळा भेटीची माहिती, माझी शाळा मेळाव्याची माहिती SARAL Portal वर अपडेट करावी. VSK

दिरंगाई करणाऱ्या शाळांवर कारवाईचा इशारा

App मध्ये उपस्थिती नोंदवावी. पोषण आहाराची अभिलेखे अद्ययावत ठेवणे, किचन शेड स्वच्छ ठेवणे, धान्याची Expiry तपासणे आणि पिण्याच्या पाण्याची ई मधून तपासणी बंधनकारक करण्यात आली आहे. मुलींसाठी पिंग रूम तयार करण्याचेही निर्देश आहेत. NIPUN, PAT, PARAKH,

PRASHAST App वरील शिक्षकांचे १०० टक्के प्रशिक्षण, DIKSHA 'AI Sathi for Educ ator' अभ्यासक्रम, NMMS, Youth First Marathon on, शिष्यवृत्ती परीक्षा, डॉ. जयंत नारळीकर अध्ययन समृद्धी कार्यक्रम व ज्ञान अकादमी नोंदणी तातडीने पूर्ण करावी,आदी कामांना प्राधान्य देण्याचे कळविले आहे.

प्रलंबित कामे पूर्ण करण्यास दिरंगाई करणाऱ्या शाळांना नोटीस बजावण्यात येणार असून शासकीय व खासगी अनुदानित शाळांनी पुढील दोन दिवसांत ऑनलाईन कामे पूर्ण करावीत, असे आदेशात स्पष्ट करण्यात आले आहे.

एआय फोटो ट्रेंड मनोरंजक असला तरी त्यामागे गोपनीयता, बायोमेट्रिक डेटा, डीपफेक, वीज-पाणी वापर आणि पर्यावरणीय खर्चाचे गंभीर प्रश्न आहेत. वापरकर्ते, कंपन्या आणि सरकारांनी पारदर्शकता, सुरक्षितता, ऊर्जा-कार्यक्षमता व जबाबदार वापर यांची जाणीव ठेवणे आवश्यक आहे. प्रत्येक क्लिकची किंमत समजून घेणेही गरजेचे आहे.

सोशल मीडियाच्या दुनियेत एखादा ट्रेड आला की तो वणव्यासारखा पसरत जातो. किंबहुना, वणव्याच्या वेगालाही लाजवेल इतक्या तीव्र गतीने मनुष्यप्रजाती तो पसरवते. गेल्या आठवडयात फोफाबल्लेला ८०च्या दशकातला लुक ‘ हा ट्रेंडही त्याला अपवाद नाही. एआयमुळे तर एका चुटकीसरशी उत्तरे, चित्रे, चलचित्रे तयार होत आहेत. ८०च्या दशकात मी कसा दिसलो असतो ?’, ‘मी एखाद्या जुन्या सिनेमात असते तर कशी दिसले असते?’ किंया ‘माझा फोटो चेगळ्या देशात, वेगळ्या काळात दाखवा’ अशा एआय-जनरेटेड फोटोनी अनेकांचे सोशल मीडिया अकाउंट व्यापून गेलेले आहेत. एआयच्या अॅपवर किंवा वेब वॉर्जनवर स्वतःचा एखादा फोटो अपलोड करायचा, प्रॉम्प्ट म्हणजे एआयला घायची आज्ञा घायचा, काही सेकंदांत स्वतःला त्या नव्या रूपात पाहायचे आणि मग ते रूप जगाला दाखवायचे मनोरंजन, कुतूहल आणि सोशल मीडिया ट्रेंड यामुळे लाखो लोक या प्रयोगांमध्ये सहभागी होत आहेत.

एआयमुळे सर्जनशीलतेला मिळालेली ही नवी ताकद नाकारता येणार नाही. अर्थात, एआयची सर्जनशीलता आणि मानवी सर्जनशीलता हा वादग्रस्त मुद्दाच आहे. मात्र या एका क्लिकमागे किंवा प्रॉम्प्टमागे काही महत्त्वाचे प्रश्न आहेत. एक म्हणजे, आपण एआयला आपला चेहरा आणि वैयक्तिक माहिती देताना ती माहिती आणि आपण किती सुरक्षित आहेत दुसरा प्रश्न म्हणजे, या प्रत्येक डिजिटल प्रयोगाची पर्यावरणीय

AI च्या बाबतीत दोन गोष्टी महत्त्वाच्या आहेत. एक म्हणजे AI ची मूल्य व्यवस्था आणि AI बाबत जागतिक पातळीवर नियम व कायदे. हे कायदे व नियम सगळ्या देशांमध्ये समान असणे आवश्यक आहे. माझ्या AI संदर्भातल्या पोस्टरवर, वीज पुरवठा बंद करा, AI चे तुणतुणे उरणारच नाही अशा स्वरूपाच्या कॉमेंट्स कायम असतात. घरातले पंख्याचे बटण बंद करण्याइतके हे सोपे नाहीये.

AI स्वतःला स्वतः विकसित (Self-improving AI) करतोय. म्हणजे तो सिनेमात दाखवतात तसा

भारताचे गतवैभव पुनर्स्थापित करण्यासाठी अखंड कार्य करणारे जीवनमुक्त सद्गुरू, क्रांतिकारी महानायक आणि अंतर योग संस्थेचे संस्थापक आचार्य उपेंद्र जी हे २००५ पासून आरोग्यसंपन्न, समृद्ध आणि आध्यात्मिक भारताच्या निर्मितीसाठी निःस्वार्थ भावनेने कार्यरत आहेत. त्यांच्या मार्गदर्शनाखाली अंतर योग संस्था देशभरात लाखो साधकांच्या जीवनात आमूलाग्र परिवर्तन घडवत आहे.

अभियांत्रिकीमधील दोन पद्धत्यांसह इतर अभियांत्रिकी शाखा व आधुनिक विज्ञानासह, अर्थविषयक सखोल ज्ञान, वेद, पुराण, उपनिषद, ब्रह्मसूत्र, दर्शन शास्त्र,चाळीस हून अधिक प्रकारच्या गीता इत्यादींचे अद्वितीय ज्ञान तसेच अनेक आध्यात्मिक सिद्धींचा विलक्षण संगम त्यांच्या व्यक्तिमत्त्वात दिसतो. अनेक जन्मांच्या कठोर तपश्चर्येनंतर प्राप्त झालेल्या रोगनिवारण सिद्धी, वाक सिद्धी, मेधाशक्ती, संकल्प सिद्धी, श्रीविद्या (अर्थविषयक) इत्यादी

किंमत किती आहे? ती किमत कोण मोजत आहे? हे प्रश्न तसे व्यक्तिगत पातळीवरचे असले तरी ते जागतिक प्रश्नांना जन्म देणारेही आहेत.

फोटो म्हणजे केवळ फोटो नसतो
आपण एखादा फोटो एआय अॅपवर अपलोड करतो तेव्हा त्या फोटोमध्ये दिसणारा चेहरा ही सर्वात महत्त्वाची माहिती डिजिटल विश्वात हाच डेटा आहे असते. चेहऱ्याची वैशिष्ट्ये एखाद्या व्यक्तीची ओळख पटवण्यासाठी वापरता येतात. त्यामुळे चेहरा हा केवळ सोशल मीडिया कंटेन्ट नसून काही परिस्थितीमध्ये बायोमेट्रिक ओळखीसाठी वापरता येणारा डेटा ठरू शकतो.

मात्र, याचा अर्थ असा नाही की एखादा फोटो एआय टूलवर अपलोड केल्या की लगेच आपली बायोमेट्रिक ओळख चोरिला जाते. खरी चिंता वेगळी आहे आणि त्याबद्दल हवी तेवढी गंभीर चर्चा निदान आपल्या देशात तरी होत नाही. आपण जो फोटो अपलोड करतो, तो फोटो कुठे साठवला जातो, किती काळासाठी ठेवला जातो, त्याचा वापर या प्रॉम्प्टव्यतिरिक्त आणखी कशासाठी केला जातो आणि तो इतरांना दिला जातो का ? तो फोटो लगेच काढून टाकण्याचा हक्क आपल्याला आहे का ? वापरकर्ते किंवा युजर्स म्हणून आपण या प्रश्नांची उत्तरे शोधायला जात नाही. कुठलेही अॅप किंवा वेबसाइट वापरताना सुरुवातीला येणारी गोपनीयता धारणे आपण फक्त क्लिक करून पुढे जातो आणि तिथेच खरी गोम आहे.

डीपफेकचा धोका
याच्याशी संबंधित दुसरा

धोका माणजे डीपफेक. आज एखाद्याचा चेहरा दुसऱ्या व्यक्तीच्या फोटो किंवा व्हिडीओवर अत्यंत वास्तवदर्शी पद्धतीने बसवणे शक्य आहे. त्यामुळे एखाद्या व्यक्तीने प्रत्यक्षात न केलेली गोष्ट केल्यासारखी दाखवता येऊ शकते.

याचा वापर फसवणूक, खोटी माहिती, तोतयेगिरी किंवा एखाद्याच्या प्रतिष्ठेला हानी पोहोचवण्यासाठी होऊ शकतो. युरोपीय महासंघानेही एआयनिर्मित कंटेन्ट ओळखणे अधिक कठीण होत असल्याचे आणि काही एआय प्रणालीमधील बायोमेट्रिक िंभागांवरणाबाबत पारदर्शकतेची गरज असल्याचे नमूद केले आहे. म्हणून पुढील काळात ‘फोटो दिसतोय म्हणजे तो खरा आहे,’ हा नियम राहणार नाही. फोटोचा खोत आणि त्याची विश्वसनीयता तपासणे अधिक महत्त्वाचे होईल. त्यामुळेच वाहत्या ट्रेंडमध्ये फोटो धुऊन घेण्यापेक्षा’ एक पाऊल मागे घेत थोडा विचार करणे गरजेचे आहे.

अमेरिकेतील नॅशनल इन्स्टिट्यूट ऑफ स्टॅंडर्ड्स अँड टेक्नॉलॉजी म्हणजेच निस्टन मॅनेजमेंट फ्रेमवर्क आणि जनरेटिव्ह एआय प्रोफाइलमध्ये गोपनीयता, सुरक्षा, पारदर्शकता आणि व्यक्तीवरील संभाव्य परिणाम यांचा विचार करण्याची चौकट दिली आहे. निस्टचे एआय आरएमएफ हे खरेतर फक्त मार्गदर्शनासाठी आहे; ते काही अनिवार्य कायदे नाहीत.

निस्टव्यतिरिक्तही अनेक महत्त्वाच्या मार्गदर्शक चौकटी आहेत. युनेस्कोनेही कृत्रिम बुद्धिमत्तेच्या नैतिकतेवरील शिफारसी दिलेल्या आहेत. आयएसओचे ४२००१ हे प्रमाणपत्रही एआय मॅनेजमेंट

सिस्टीमची मानके सांगते. ही सगळी मानके प्रामुख्याने तंत्रज्ञान क्षेत्रात कार्यरत असणाऱ्या संस्थांना लागू होतात. अनेक संस्था त्या चौकटीमध्ये राहून कामदेखील करतात.

भारताने डिजिटल पर्सनल डेटा प्रोटेक्शन अॅक्ट २०२३ आणि त्यानंतर डिजिटल पर्सनल डेटा प्रोटेक्शन नियमावली २०२५ यांमधून डिजिटल वैयक्तिक माहितीच्या संरक्षणासाठी कायदेशीर चौकट तयार केली आहे. नियमांनुसार डेटा गोळा करणाऱ्या संस्थेने कोणता डेटा का गोळा केला जात आहे, त्याचा उपयोग कशासाठी होणार आहे आणि संमती कशी मागे घेता येईल, याबाबत स्पष्ट माहिती देणे अपेक्षित आहे.

त्यामुळे एखाद्या एआय फोटो अॅपचा वापर करताना ओव्स्फ्ट बटण दाबणे पुरेसे नाही. गोपनीयता धोरणामध्ये फोटो आणि यूजर-जनरेटेड कंटेन्टबाबत काय लिहिले आहे, हे पाहणेही तितकेच महत्त्वाचे आहे आणि ती जबाबदारी वापरकर्त्याची आहे.

गोपनीयता आणि डेटा सुरक्षा हा मुद्दा जितका महत्त्वाचा आहे तितकाच, किंबहुना त्यापेक्षा अधिक महत्त्वाचा मुद्दा आहे पर्यावरणाचा. दुर्दैवाने, भारतात हे दोन्ही गुरे गौण मानले जातात. एआयचा पर्यावरणीय परिणाम समजून येण्यासाठी आपल्या मोबाइलवरील एका क्लिक किंवा एआयला दिल्या जाणाऱ्या

६.४ टक्के वाढण्याची अपेक्षा आहे. त्यामुळे एआय डेटा सेंटर ही आधीच वाढत असलेल्या वीज व्यवस्थेवरील आणखी एक मागणी ठरू शकते. ज्या देशातील बहुसंख्य भागांमध्ये आजही लोडशेडिंग होते, त्या देशाची विजेची भूक भागवताना निसर्गाची किती प्रमाणात हानी होईल, ही कल्पनाय भयावह आहे.

डेटा सेंटरमध्ये सर्व्हर सतत कार्यरत असल्यामुळे मोठ्या प्रमाणात उष्णता निर्माण होते. ती कमी करण्यासाठी कूलिंग व्यवस्था आवश्यक असते. काही कूलिंग यंत्रणांमध्ये पाण्याचा वापर होतो. महणून डेटा सेंटर उभारले जाणारे ठिकाण महत्त्वाचे ठरते. पाण्याची कमतरता असलेल्या प्रदेशात मोठे डेटा सेंटर उभारल्यास स्थानिक जलस्रोतांतर दबाव निर्माण होण्याची शक्यता असते.

भारत सरकारनेही डेटा सेंटरच्या वाडीबरोबर वीज आणि पाण्याच्या पायाभूत गरजा लक्षात घेण्याची आवश्यकता मान्य केली आहे. त्याच वेळी भारतातील उद्योग अँडव्हान्ड कूलिंग तंत्रज्ञान स्वीकारत असल्याचे सरकारने नमूद केले आहे. ज्यामुळे पाण्याचा वापर कमी करण्यास मदत होऊ शकते. ‘पण महणून एआयमुळे एका फोटोसाठी नेमके इतके लिटर पाणी लागते’ असे सार्वत्रिक गणित सांगता नाही येणार, डेटा सेंटरचे स्थान, कूलिंग तंत्रज्ञान, सव्हरची कार्यक्षमता, वीज निर्मितीची पद्धत आणि कामाचा भार यांनुसार परिणाम मोठ्या प्रमाणात बदलतो.

वीज-पाण्यापलीकडील पर्यावरणीय किंमत
एआयचा पर्यावरणीय फूटप्रिंट समजून घेताना जीपीयू आणि इतर सेमीकंडक्टर तयार करण्यापासून ते डेटा सेंटर उभारणी, मॉडेलचे प्रशिक्षण,

अनुमान, यंत्रणांची देखभाल आणि शेवटी हार्डवेअर डिस्पोजलपर्यंतचे संपूर्ण जीवनचक्र पाहावे लागते. संयुक्त राष्ट्रांच्या पर्यावरण कार्यक्रमाने यूएनईपीने याच कारणासाठी एआयच्या संपूर्ण जीवनचक्राचे मूल्यमापन करण्याची गरज अधोरेखित केली आहे. त्यात एआयसार्तांच्या चिप्सचे उत्पादन, डेटा सेंटरचे बांधकाम आणि संचलन, ऊर्जा, पाणी आणि इलेक्ट्रॉनिक वेस्ट यांचा समावेश होतो.

यूएनईपीने एआयचा पर्यावरणीय फूटप्रिंट मोजण्यासाठी अधिक वैज्ञानिक आणि प्रमाणित केली आहे. पण म्हणून प्रत्येक एआय फोटोला पद्धती विकसित करण्याची गरजही व्यक्त ‘पर्यावरणासाठी मोठा धोका’ असे म्हणणे जरा अतिशयोक्ती ठरेल. पण त्याचवेळी अब्जावधी एआष प्रॉम्प्ट्स, इमेज आणि विहडिओ तयार करण्याच्या प्रक्रियेचा आणि एकूणच एआयच्या एकत्रित वापराचा परिणाम दुर्लक्ष करण्याइतका छोटादेखील नाही.

मग जबाबदारी कोणाची?
ही जबाबदारी एका कुणाची तर नक्कीच नाही. वापरकर्ते तंत्रज्ञान संस्था, कंपन्या, विविध आंतरराष्ट्रीय संस्था आणि सरकारे यांची ती एकत्रित जबाबदारी आहे. तंत्रज्ञान कंपन्यांची जबाबदारी ही आहे की त्यांनी अधिक ऊर्जा-कार्यक्षम आणि पर्यावरणपूरक चिप्सचा वापर करावा, अक्षय उर्जेचा वापर वाढवावा, कमी पाणी लागणाऱ्या कूलिंग पद्धती विकसित कराय़ात आणि त्यांच्या सेवांचा परादर्शकपणे मॉंडावा. सरकारांची जबाबदारी ही आहे की डेटा सेंटरसाठी वीज, पाणी, जमीन आणि पर्यावरणीय मंजूरोबावत

दीर्घकालीन नियोजन करावे. विशेषतः पाण्याची कमतरता असलेल्या भागामध्ये डेटा सेंटरची वाढ काळजी घेणे आवश्यक आहे.

स्थानिक संसाधनांशी विसंगत होणार नाही, याची सोपी आहे प्रत्येक ट्रेंडमध्ये सहभागी होण्यापूर्वी आणि वापरकर्त्यांची जबाबदारी? ती तुलनेने दोन प्रश्न विचारणे.

‘माझा हा फोटो एआयला देण्याची मला खरंच गरज आहे का?’ आणि डिजिटल संसाधने आणि त्यांची किंमत मला ‘हा परिणाम मिळवण्यासाठी वापरली जाणारी माहिती आहे का?’

८०च्या दशकातील आपला एआय फोटो तयार करणे चुकीचे नाही. तंत्रज्ञानाचा आनंद घेण्यातही आणि नैसर्गिक संसाधने खर्ची पडत असतात, सेवांमागे डेटा, संगणकीय शक्ती, वीज, पाणी काही गैर नाही. पण मोफत दिसणाऱ्या डिजिटल आपल्या भूतकाळात घेऊन जात आहे. पण त्याच याचेही भान असावे. आज एआय आपल्याला वेळी ते आपल्याला अशा भविष्याकडेही घेऊन जात आहे.

जिथे डिजिटल ओळख आणि नैसर्गिक संसाधने या दोनहीचे मूल्य अधिक स्पष्टपणे समजून घ्यावे लागेल. म्हणून पुढचा प्रश्न फक्त ‘एआयने माझा फोटो किती सुंदर बनवला?’ एवढाच नसावा, त्याबरोबरच ‘या फोटोसाठी मी माझ्याबद्दल काय दिले आणि त्याची पर्यावरणीय किंमत किती होती?’हा प्रश्न विचारण्याची वेळ आली आहे.अन्यथा मानवनिर्मित एआय त्याच्या निर्मात्यालाच डोईजड होणे फार कठीणही नाही आणि लांबही नाही.

संसाधन

संसाधन

संसाधन

साभार म.दा.संवाद

एआय नियंत्रण आणि कायदे

लगेच उद्या जगाचा ताबा घेईल असे नाही पण वीज पुरवठा तोडून AI ला काबूत आता आपण आणू शकत नाही. का ते समजून घेऊया.

AI चालवण्यासाठी प्रचंड मोठी डेटा सेंटर्स (Supercomputers) लागतात, अर्थातच तिथे प्रचंड विजेची गरज असते. पण आज AI एका संगणकात नसून जगभरातील हजारो डेटा सेंटर्समध्ये पसरलेला आहे. एका ठिकाणची वीज बंद केली, तरी तो दुसऱ्या देशातील सर्व्हरवरून स्वतःला

जिवंत ठेवू शकतो. आणि संपूर्ण जगाची वीज कायमस्वरूपी आणि एकाच वेळी बंद करणे शक्य नाही. शिवाय AI ज्या पद्धतीने विकसित होतोय, भविष्यात जर AI ला समजले की माणूस त्याची वीज तोडणार आहे, तो मानवी यंत्रणा हॅक करून स्वतःचा पॉवर सप्लाय (जसे की पॉवर ग्रिड्स किंवा सोलर प्लॉटर्स) स्वतःच्या नियंत्रणात घेऊ शकतो.

आपण सध्या काय करतोय तर, AI ला कोड बनवायला आणि त्यात

सुधारणा करायला सांगतोय, म्हणजेच स्वतःहून कोड बनवण्यासाठीच आपण त्याला एका अर्थाने प्रशिक्षित करतो आहोत. त्यामुळे जेव्हा केव्हा तो पूर्णपणे स्वावलंबी होईल तेव्हा, त्याच्या विचारांचा वेग माणसापेक्षा करोडो पटीने जास्त असेल. आपल्याला काही समजण्याच्या आत स्वतःच्या बॅकअप कॉपीज इंटरनेटवर वेगवेगळ्या ठिकाणी लपवून ठेवू शकतो. पाच सात सेकंदात आपल्याला उत्तर मिळते म्हणून आपण हुरळून जातो ना, हाच स्पीड

तेव्हा तो स्वतःसाठी वापरेल. आजच्या घडीला तरी AI कडे विज्ञेशिवाय किंवा मानवी मदतीशिवाय विकसित होण्याची कोणतीही क्षमता नाही. पण, जर भविष्यात आपण त्याला पूर्णपणे स्वायत्त (Autonomous) बनवले आणि इंटरनेटवरील महत्त्वाच्या पायाभूत सुविधा (वीज, पाणी, बँकिंग) त्याच्या हातात दिल्या, किंवा त्याने त्या हिसकावून घेतल्या तर मात्र त्याला रोखणे कठीण जाणार आहे.

त्याची मूल्य व्यवस्था आणि जगभर समान कायदे आणि नियम यांची नितांत आवश्यकता आहे. पण AI भांडवलदार कंपन्यांचे प्रॉडक्ट आहे. त्यामुळे नफेखोरीच्या पलीकडे बघितले जाईल का? AI कंपन्यांमध्ये जी स्पर्धा लागली आहे त्यापलीकडे विचार करायला ते तयार

होतील का? या कंपन्यांमध्ये AI ला विकसित करण्यासाठी प्रचंड पैसा गुंतवलेले लोक तोटा सहन करतील का? जगातल्या मूठभर लोकांच्या प्रिंहिलेज साठी उरलेल्या माणसांच्या जगण्याची वाताहत रोखली पाहिजे हा विचार केला जाईल का?हाच तो डिस्टोपियन काळ आहे.यातून सुटका होईल असे वाटत नाही.

मुक्ता चैतन्य

मुक्ता चैतन्य

मुक्ता चैतन्य

मुक्ता चैतन्य

मुक्ता चैतन्य

मुक्ता चैतन्य

मुक्ता चैतन्य

मुक्ता चैतन्य

मुक्ता चैतन्य

मुक्ता चैतन्य

मुक्ता चैतन्य

मुक्ता चैतन्य

मुक्ता चैतन्य

मुक्ता चैतन्य

मुक्ता चैतन्य

त-ड-का .. हे गणराया !

गणराया तुझ्या स्वागताला सज्ज झालीया सृष्टी सर्वाभूती परमेश्वराची आम्हा येऊ द्या अनुभूती...!

राज्यकर्त्यांना सुबुद्धी द्या जनतेवर राहू द्या वरदहस्त विविध प्रकोपापासून आम्हा करा देवा मुक्त ...!

प्रा.अशोक सारडा, मेहकर ९४२१३९४३३९

दिवाळी विशेषांक -२०२६

योजना कर्मचाऱ्यांच्या श्रमाची लूट थांबवा

किमान वेतन, मानधनवाढीसाठी संसदेत आवाज उठवणार खा.अमर काळे यांचे आश्वासन; सेवाग्राममध्ये १५०० महिलांचा एल्गार

वर्धा/जनमाध्यम
शासकां या योजनांची अंमलबजावणी करणाऱ्या महिला कर्मचाऱ्यांच्या श्रमाचा मोबदला मात्र तुटपुंजा ठेवला जात असल्याचा संताप सेवाग्राम येथील मेळाव्यात व्यक्त करण्यात आला.अंगणवाडी सेविका मदतनीस, आशा वर्कर, गटप्रवर्तक, शालेय पोषण आहार कर्मचारी, उमेद प्रकल्पातील सीआरपी, स्त्री परिचर आणि पूरक पोषण आहार कर्मचाऱ्यांचा चरखा भवन येथे मेळावा झाला.यावेळी १५०० हून अधिक महिला सहभागी झाल्या. खा.अमर काळे यांनी महिलांच्या व्यथा ऐकून घेत सातही संघटनांची निवेदने स्वीकारली. योजना कर्मचाऱ्यांवर दिवसेंदिवस जबाबदाऱ्या वाढत असताना अल्प मानधन देऊन त्यांच्या श्रमाची लूट केली जात असल्याचे त्यांनी नमूद केले. किमान वेतन,मानधनवाढ,भविष्य निर्वाह निधी,विमा,आरोग्य सुविधा आणि रजा यांसह सामाजिक

सुरक्षेच्या मागण्या वेगंद्र सरकारसमोर मांडणार असून संबंधित वेगंद्रीय मंत्र्यांशी पत्रव्यवहार करून संसदेतही प्रश्न उपस्थित करणार असल्याचे काळे यांनी सांगितले.मेळाव्याचे उद्घाटन सित्चे राज्य अध्यक्ष डॉ.डी.एल.कराड यांनी केले. ग्रामीण आणि शहरी जनतेपर्यंत शासनाच्या योजना पोहोचविण्यात योजना कर्मचाऱ्यांची भूमिका महत्वाची असतानाही त्यांना योग्य मोबदला आणि सामाजिक सुरक्षा मिळत नसल्याची टीका त्यांनी केली. या प्रश्नांसाठी संविधानिक, न्यायालयीन आणि संघर्षाच्या मार्गाने लढा देण्याचे आवाहन

त्यांनी केले.यशवंत झाडे यांनी प्रास्ताविक केले. भैय्या देशकर यांनी आभार मानले. राष्ट्रगीताने मेळाव्याची सांगता झाली. **लाडकी बहीणसोबत महागाईचाही विचार करा** महिलांना योजनांचा लाभ देतानाच त्यांच्या दैनंदिन आर्थिक अडचणींचाही शासनाने गांभीर्याने विचार करावा. वाढती महागाई, घरखर्च, मुलांचे शिक्षण, आरोग्य खर्च आणि अन्य गरजा भागविताना महिलांवर मोठा आर्थिक ताण येतो. योजना महिला कर्मचारी शासनाच्या विविध योजना तळागाळापर्यंत पोहोचविण्याचे महत्वाचे काम

करतात.महिलांच्या कष्टाला योग्य मोबदला आणि सामाजिक सुरक्षा मिळाली पाहिजे. या मागण्यांचा आवाज लोकसभा आणि शासनापर्यंत पोहोचवून संबंधित विभागांकडे पाठपुरावा करणार असल्याचे खासदार अमर काळे यांनी सांगितले. **लालबहादूर शास्त्रींचे उदाहरण आजही देशासमोर** राजकीय नैतिकतेचा संदर्भ देताना खा.अमर काळे यांनी तत्कालीन रेल्वेमंत्री लालबहादूर शास्त्री यांच्या राजीनाम्याचे उदाहरण दिले. रेल्वे अपघाताची नैतिक जबाबदारी स्वीकारून शास्त्री यांनी मंत्रिपदाचा राजीनामा

दिला होता. मात्र २७ दिवस आंदोलन करूनही शिक्षणमंत्री धर्मेंद्र प्रधान यांच्या राजीनाम्याचा प्रश्न कायम असल्याचे काळे म्हणाले. सार्वजनिक पदावरील जबाबदारी आणि नैतिक उत्तरदायित्वाची परंपरा आजही जपली पाहिजे, असे त्यांनी स्पष्ट केले.

गोंड्याच्या कातडीच्या सरकारसोबत लढा रायपूर जंगली येथील घटनेचा संदर्भ देत खा.अमर काळे यांनी प्रशासनाच्या असंवेदनशीलतेवर टीका केली. सहा दिवस मृतदेह अंत्य संस्काराविना ठेवावा लागला, तरी पालकमंत्री, मंत्री आणि जिल्हाधिकाऱ्यांनी आंदोलन कल्यांची भेट घेतली नाही, असा आरोप त्यांनी केला. सरकारकडून मागण्यांची दखल घेण्यासाठी संघर्ष करावा लागत असल्याचे सांगत देशातील सर्व खासदारांना महिला कर्मचाऱ्यांच्या प्रश्नांमध्ये सहभागी करण्याचा प्रयत्न करणार असल्याचे सांगितले.

अंधारातच अखेरचा निरोप, प्रशासनाच्या कारभारावर संताप सेलडोहच्या स्मशानभूमीत मोबाईल टॉच अन् दुचाकीच्या हेडलाईटच्या उजेडात अंत्यसंस्कार

सेलू /अभय बेदमोहता
मृत्यूनंतर प्रत्येक व्यक्तीला सन्मानाने अखेरचा निरोप मिळणे हा मूलभूत मानवी अधिकार मानला जातो. मात्र सेलू तालुक्यातील वर्धा नागपूर राज्य मार्गावरील सेलडोह येथे प्रशासनाच्या दुर्लक्षामुळे मृत्यूनंतरही सन्मानासाठी अंधाराशी झुंज देण्याची वेळ नागरिकांवर आली आहे. स्मशानभूमीत वीज अथवा प्रकाशाची व्यवस्था नसल्याने एका महिलेवर चक्क मोबाईल टॉच आणि दुचाकीच्या हेडलाईटच्या उजेडात अंत्यसंस्कार करण्याची वेळ नातेवाईकांवर आली. या प्रकारामुळे ग्रामस्थांमध्ये तीव्र संताप व्यक्त होत आहे.

सेलडोह येथील सुरजकला शंकर आवते यांचे निधन झाल्यानंतर कुटुंबीय आणि नातेवाईक पार्थिव घेऊन स्मशानभूमीत पोहोचले. मात्र तेथे अंधाराचे साम्राज्य होते.विशेष म्हणजे स्मशानभूमीत सोलर लाईट, पाण्याची सुविधा आणि नियमित स्वच्छता करण्याची मागणी ग्रामस्थांनी यापूर्वीही केली होती. मात्र वारंवार मागणी

करूनही मूलभूत सुविधांकडे दुर्लक्ष झाल्याचा आरोप ग्रामस्थांनी केला आहे. अंत्यसंस्कारासाठीही अंधाराचा सामना करावा लागत असेल तर ही अत्यंत लाजिरवाणी बाब आहे. ग्रामपंचायत प्रशासनाने तातडीने स्मशानभूमीत वीज किंवा सोलर लाईट, पिण्याचे पाणी आणि स्वच्छतेची व्यवस्था करावी. अशी मागणी ग्रामस्थांनी केली आहे.

गौरक्षणाच्या प्लॉटधारकांना दिलासा,२६ सप्टेंबरला शिबीर

वर्धा/जनमाध्यम
गौरक्षण बॉर्डातील जमनालाल बजाज सेवा ट्रस्ट लेआउटमधील प्लॉटधारकांसाठी प्रॉपर्टी कार्ड मिळविण्याचा मार्ग आता अधिक सुलभ होणार आहे. प्रॉपर्टी कार्डसाठी कार्यालयांचे उंबरठे झिजविण्याची वेळ नागरिकांवर येऊ नये, यासाठी २६ सप्टेंबर रोजी राष्ट्रभाषा प्रचार समिती हॉल येथे निःशुल्क प्रॉपर्टी कार्ड शिबिराचे आयोजन करण्यात आले आहे.

स्व. चरणसिंग चावरे मेमोरियल ट्रस्ट आणि महसूल भूमिअभिलेख विभागाच्या संयुक्त विद्यमाने हे शिबिर घेण्यात येणार आहे. पालकमंत्री डॉ.

पंकज भोयर यांच्या संकल्पनेतून तसेच नगरसेवक डॉ. सुनील चरणसिंग चावरे आणि नगरसेविका प्रियांका कुणाल खंभार यांच्या पुढाकारातून उपक्रम राबविला जात आहे. सकाळी १० ते दुपारी ३ वाजेपर्यंत होणाऱ्या शिबिरात गौरक्षण बॉर्डातील संबंधित प्लॉटधारकांना प्रॉपर्टी कार्ड प्रक्रियेबाबत मार्गदर्शन तसेच आवश्यक कार्यवाहीची सुविधा उपलब्ध करून देण्यात येणार आहे. त्यामुळे अनेक दिवसांपासून प्रलंबित असलेल्या मालमत्ता नोंदीच्या प्रश्नाला चालना मिळण्याची शक्यता आहे.मालमत्तेचा अधिकृत हक्क आणि नोंद यासाठी प्रॉपर्टी कार्ड महत्वाचे दस्तऐवज मानले जाते.

गोदावरी रेती घाटावर रात्रीचा रेतीखेळ

ग्रामपंचायतीचे तहसीलदारांना पत्र, कारवाई न झाल्यास आंदोलनाचा इशारा

आष्टी (शहीद)/जनमाध्यम
टेकोडा इस्माईलपूर येथील गोदावरी रेती घाटावर रात्रीच्या अंधाराचा फायदा घेत कथितपणे रेतीचा अवैध उपसा आणि वाहतूक सुरू असल्याचा आरोप ग्रामस्थांनी केला आहे. शेतकरी छत्रपती कुरवाडे यांनी यासंदर्भात ग्रामपंचायत तसेच तळेगाव पोलिसांकडे तक्रार केली असून ग्रामसभेतही हा मुद्दा उपस्थित करण्यात आला आहे. तक्रारीची दखल घेत टेकोडा ग्रामपंचायतीचे ग्रामपंचायत अधिकारी नरेंद्र गुळघाने यांनी आष्टी तहसीलदारांना लेखी पत्र देत तातडीने चौकशी करून कारवाई करण्याची मागणी केली आहे.

ग्रामपंचायतीकडे प्राप्त झालेल्या तक्रारीनुसार गोदावरी रेती घाटावरून नियमबाह्य पद्धतीने रेतीचा उपसा होत असल्याची माहिती ग्रामस्थांनी दिली आहे.रेती उपसा आणि वाहतूकीसाठी शासनाने निश्चित केलेले नियम असताना त्याची पायमल्ली होत असल्यास संबंधितांवर कठोर कारवाई करण्याची मागणी ग्रामपंचायतीने केली आहे. घाटावर प्रत्यक्ष पाहणी करून रेती उपसा आणि

वाहतूकीची तपासणी करावी तसेच संशयास्पद वाहनांवर नियंत्रण ठेवून नियमबाह्य वाहतूक आढळल्यास कारवाई करावी, अशी मागणी पत्रातून करण्यात आली आहे.

महसूल विभाग आता जागा होणार का?
ग्रामपंचायतीच्या पत्रामुळे गोदावरी रेती घाटावरील कथित अवैध उपशाचा मुद्दा पुन्हा ऐरणीवर आला आहे. रात्रीच्या वेळी होणाऱ्या कथित रेती वाहतूकीवर कोणाचे नियंत्रण आहे, घाटाची प्रत्यक्ष तपासणी किती वेळा झाली आणि तक्रारीनंतर प्रशासन काय पावले उचलणार, याकडे ग्रामस्थांचे लक्ष लागले आहे. दरम्यान, तक्रारीनंतरही कारवाई झाली नाही तर ग्रामस्थ आंदोलनाच्या माध्यमातून शासनाचे लक्ष वेधणार असल्याचा इशारा देण्यात आला आहे. त्यामुळे आता महसूल प्रशासन या प्रकरणाची प्रत्यक्ष चौकशी करून कथित रेती चोरीला आळा घालणार की केवळ कागदपत्री कारवाईवरच प्रकरण थांबणार, याची उत्सुकता आहे.

पुलगावात वाहतूक नियम मोडणाऱ्यांना दंड १२८ वाहनचालकांवर कारवाई; १ लाख ६६ हजार ५५० रुपयांचा दंड

पुलगाव/जनमाध्यम

शहरातील विस्कळीत वाहतूकीला शिस्त लावण्यासाठी व अपघातांना आळा घालण्याच्या उद्देशाने पुलगाव पोलिसांनी सोमवारी विशेष मोहीम राबविली. रस्त्यावर अडथळा निर्माण करणारी वाहने, विनापरवाना वाहन चालविणारे,अल्पवयीन चालक,ट्रिपलसीट,कर्णककेश सायलेंसर तसेच फॅसी नंबर प्लेट असलेल्या वाहनांवर मोटार वाहन कायद्यानुसार कारवाई करण्यात आली. या मोहिमेत तब्बल १२८ प्रकरणे दाखल करून १ लाख ६६ हजार ५५० रुपयांचा दंड ठोठावण्यात आला.

वाहतूकीच्या मार्गावर वाहने उभी करणाऱ्या चालकांविरुद्ध कलम १२२ अन्वये ५० कारवाई करण्यात आल्या.

अल्पवयीन तसेच विनापरवाना वाहन चालविणाऱ्यांवर कलम ३/१८१ व ४/१८१ अन्वये २१ कारवाया करण्यात आल्या. याशिवाय अन्य वाहतूक नियमांचे उल्लंघन करणाऱ्यांवर ५९ कारवाई करण्यात आल्या. ही कारवाई पोलीस अधीक्षक सौरभ कुमार अग्रवाल, अपर पोलीस अधीक्षक सदाशिव वाघमारे यांच्या मार्गदर्शनाखाली तसेच उपविभागीय पोलीस

अधिकारी डॉ.वंदना कारखेले आणि पुलगावचे पोलीस निरीक्षक सदाशिव ढाकणे यांच्या उपस्थितीत करण्यात आली.वाहतूक नियंत्रण शाखेचे प्रभारी अधिकारी विजयकुमार घुले यांच्यासह पोलीस अधिकारी व कर्मचाऱ्यांनी मोहिमेत सहभाग घेतला.

जीव वाचविण्यासाठी कारवाई
वाहतूक नियमांची अंमलबजावणी केवळ दंड

प्रकृती अचानक बिघडल्याने ४७ वर्षीय व्यक्तीचा मृत्यू

वर्धा-अचानक प्रकृती बिघडल्याने उपचारासाठी सेवाग्राम येथील कस्तुरबा रुग्णालयात दाखल करण्यात आलेल्या ४७ वर्षीय व्यक्तीचा उपचारदरम्यान मृत्यू झाला. अजय सुरेश सालोडकर वय ४७ वर्षे रा मोटघरे लेआउट त्रिमूर्तीनगर वर्धा असे मृताचे नाव आहे. सालोडकर यांची प्रकृती अचानक बिघडल्याने त्यांना उपचारासाठी कस्तुरबा रुग्णालय सेवाग्राम येथे १५ सप्टेंबर रोजी सकाळी दाखल करण्यात आले होते. उपचार सुरू असतानाच त्यांचा मृत्यू झाला. रुग्णालय प्रशासनाने याबाबतची माहिती सेवाग्राम पोलिसांना दिली. त्यानंतर अकस्मात मृत्यूची नोंद करण्यात आली. प्राथमिक तपासानंतर मृतदेहाचे शवविच्छेदन करण्यात आले असून अंत्यसंस्कारासाठी मृतदेह नातेवाईकांच्या ताब्यात देण्यात आला. घटनास्थळ रामनगर पोलीस ठाण्याच्या हद्दीत असल्याने संबंधित कागदपत्रे रामनगर पोलिसांकडे वर्ग करण्यात आली. याप्रकरणी पोलिसांनी अकस्मात मृत्यूची नोंद करून पुढील तपास सुरू केला आहे.

अल्पवयीन मुलाच्या हाती मोपेड दिल्याने मालकावर गुन्हा

हिंगणघाट-अवघ्या १६ वर्षीय मुलाला वाहन चालविण्यास दिल्याप्रकरणी हिंगणघाट पोलिसांनी वाहन मालकाविरुद्ध मोटार वाहन कायद्यानुसार गुन्हा दाखल केला आहे. ही कारवाई २० सप्टेंबरच्या रात्री आंबेडकर चौक परिसरात नाकाबंदी दरम्यान करण्यात आली. पोलिसांनी एमएच ३२ एओ ७८४२ क्रमांकाची बजाज चेतक इलेक्ट्रिक मोपेड थांबवून तपासणी केली. वाहन चालविणारा कैफ अमजद पठाण वय १६ वर्षे रा संत कबीर वाड हिंगणघाट असल्याचे समोर आले. त्याच्याकडे वाहन चालविण्याचा परवाना नसल्याचेही निष्पन्न झाले. चौकशीत हे वाहन इरफान खान मुस्तफा खान यांच्या नावावर असून त्यांचा मुलगा जैद खान याने वाहन चालविण्यास दिल्याचे कैफने सांगितले. वाहन चालक

अल्पवयीन असल्याची माहिती असतानाही वाहन चालविण्यास दिल्याचा आरोप इरफान खान यांच्यावर आहे. पोलिसांनी मोपेड ताब्यात घेतली असून पुढील तपास सुरू आहे. **दुचाकींस्वर पसार सेलू**-मेडिकल चौक ते बाजार मार्गावर भाजीपाला दुकानाजवळ भरधाव दुचाकींस्वाराने सायकलस्वाराला कट मारल्याने ६७ वर्षीय वृद्ध जखमी झाला. याप्रकरणी सेलू पोलिसांनी दुचाकींस्वारविरुद्ध गुन्हा दाखल केला आहे. सुरेश जागोबाजी जगते वय ६७ वर्षे रा जोशीनगर सेलू हे सायकलने जात असताना आरोपी आकाश विठ्ठल खान यांच्या नावावर असून त्यांचा मुलगा जैद खान याने वाहन चालविण्यास दिल्याचे कैफने सांगितले. वाहन चालक

८२ वर्षांच्या वृद्धेच्या झोपडीवर प्रशासनाचा हातोडा का?

संरक्षण भिंतीला अडथळाच नाही तर पाडकामाचा हट्ट कशासाठी

आष्टी शहीद/जनमाध्यम
वयाच्या ८२ व्या वर्षी डोक्यावर छप्पर असावे एवढीच अपेक्षा असलेल्या वृद्ध महिलेच्या झोपडीवर प्रशासनाचा हातोडा का उगारला जात आहे, असा संतप्त प्रश्न थार येथील ग्रामस्थांकडून उपस्थित होत आहे. संरक्षण भिंतीचा कामाला झोपडीचा प्रत्यक्ष अडथळा नसल्याचा दावा होत असतानाही पाडकामासाठी प्रशासनाकडून वारंवार हालचाली होत असल्याने या कारवाईमागचे नेमके कारण काय, याबाबत प्रश्नचिन्ह निर्माण झाले आहे. दि. २७ ऑगस्ट रोजी झोपडी पाडण्यासाठी पोलिस बंदीदेखतात कारवाईचा प्रयत्न झाल्याची माहिती

आहे. यावेळी राजसार काळे यांनी हस्तक्षेप केल्यानंतर कारवाई थांबली. मात्र,१५ सप्टेंबर रोजी ग्रामपंचायतीच्या मासिक सभेत गावातील अतिक्रमणे आणि पाडकामाचा मुद्दा पुन्हा चर्चेत आल्याने वृद्ध महिलेच्या झोपडीवर संकट कायम असल्याचे ग्रामस्थांचे म्हणणे आहे. **आधी अडथळा सिद्ध करा** - संरक्षण भिंतीला झोपडीमुळे अडथळा निर्माण होत असेल तर प्रशासनाने मोजमाप, नकाशा आणि अधिकृत कागदपत्रांसह तो अडथळा स्पष्ट करावा. अडथळाच नसेल तर ८२ वर्षीय महिलेचा निवारा हटविण्याचा आग्रह कशासाठी, हा प्रश्न अनुत्तरित आहे.

नाल्यावर बांधकामाला कोणाचा आशीर्वाद -याच परिसरातील सरकारी नाल्यावर विहार उभारण्याचा प्रयत्न होत असल्याचा चर्चा आहे. या बांधकामासाठी कोणत्या विभागाची

परवानगी घेण्यात आली,हेही प्रशासनाने स्पष्ट करावे. एका वृद्ध महिलेच्या झोपडीसाठी नियमांची भाषा करण्याचा यंत्रणेने सरकारी जागेवरील अन्य बांधकामांनाही समान निष्पक्ष

लावणार का, असा सवाल ग्रामस्थांचा आहे. जिल्हाधिकारी, जिल्हा परिषद मुख्य कार्यकारी अधिकारी आणि तहसीलदारांनी कागदपत्री अहवालावर विसंबून न राहता प्रत्यक्ष घटनास्थळी पाहणी करावी, अशी मागणी होत आहे. झोपडी कायदेशीरदृष्ट्या अडथळा ठरत असल्यास नियमानुसार कारवाई करावी.झोपडी पाडण्यापेक्षा प्रश्न सोडविण्याची भूमिका प्रशासनाने घ्यावी. वृद्ध महिलेला पर्यायी निवारा उपलब्ध करून दिल्याशिवाय कारवाई करू नये, अशी मागणी ग्रामस्थांकडून होत आहे. या प्रकरणात प्रशासन नेमकी कोणती भूमिका घेते, याकडे आता थारवासीयांचे लक्ष लागले आहे.

चमत्काराला नमस्कार, मग प्रश्नांना का नकार

विद्यार्थ्यांसमोर गर्जेद्र सुरकार यांनी उलगडली अंधश्रद्धेची हातचलाखी

वर्धा/जनमाध्यम
चमत्कार पाहून त्याला नमस्कार करणारी मानसिका माणसाला चिकित्सक विचारापासून दूर नेते. निसर्गातील प्रत्येक घटनेमागे कार्यकारणभाव असतो. मात्र बुवा, बाबा किंवा तथाकथित चमत्कार करणारे हातचलाखी, विज्ञान, रसायने आणि वस्तूंमध्ये केलेल्या घडामोडींचा वापर करून श्रद्धाळूंची फसवणूक करतात. यातून आर्थिक आणि मानसिक शोषणासोबत महिलांचे लैंगिक शोषणही होऊ शकते. त्यामुळे चमत्कार पाहताना प्रश्न विचारणे गरजेचे आहे, असे प्रतिपादन महाराष्ट्र अंधश्रद्धा निर्मूलन समितीचे राज्य प्रधान सचिव गजेंद्र सुरकार यांनी केले.

सत्यशोधन दिनानिमित्त तलमले औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था येथे चमत्कार सादरीकरण कार्यक्रम झाला. यावेळी सुरकार भाजीपाला दुकानाजवळ भरधाव दुचाकींस्वाराने सायकलस्वाराला कट मारल्याने ६७ वर्षीय वृद्ध जखमी झाला. याप्रकरणी सेलू पोलिसांनी दुचाकींस्वारविरुद्ध गुन्हा दाखल केला आहे. सुरेश जागोबाजी जगते वय ६७ वर्षे रा जोशीनगर सेलू हे सायकलने जात असताना आरोपी आकाश विठ्ठल खान यांच्या नावावर असून त्यांचा मुलगा जैद खान याने वाहन चालविण्यास दिल्याचे कैफने सांगितले. वाहन चालक

यांनी विद्यार्थ्यांसमोर विविध तथाकथित चमत्कारांचे प्रात्यक्षिक करून त्यामागील विज्ञान आणि हातचलाखी उलगडून दाखवली. गडव्यात भूत पकडणे, जळता कापूर हातावर ठेवणे, लोखंडी लंघर सोडवणे, मंत्राने अग्नी पेटवणे, चेंडू थांबवणे, लिंबातून रक्त व सुई काढणे यासह विविध प्रयोग त्यांनी करून दाखविले. विद्यार्थ्यांनाही प्रयोगांमध्ये सहभागी करून घेण्यात आले.२१ सप्टेंबर १९९५ रोजी चमत्कार पाहताना प्रश्न विचारणे गरजेचे आहे, असे प्रतिपादन महाराष्ट्र अंधश्रद्धा निर्मूलन समितीचे राज्य प्रधान सचिव गजेंद्र सुरकार यांनी केले.

सत्यशोधन दिनानिमित्त तलमले औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था येथे चमत्कार सादरीकरण कार्यक्रम झाला. यावेळी सुरकार भाजीपाला दुकानाजवळ भरधाव दुचाकींस्वाराने सायकलस्वाराला कट मारल्याने ६७ वर्षीय वृद्ध जखमी झाला. याप्रकरणी सेलू पोलिसांनी दुचाकींस्वारविरुद्ध गुन्हा दाखल केला आहे. सुरेश जागोबाजी जगते वय ६७ वर्षे रा जोशीनगर सेलू हे सायकलने जात असताना आरोपी आकाश विठ्ठल खान यांच्या नावावर असून त्यांचा मुलगा जैद खान याने वाहन चालविण्यास दिल्याचे कैफने सांगितले. वाहन चालक

जनमाध्यम	जनमाध्यम न्युज अँड पब्लिकेशन प्रा.लि.च्या मालकीचे हे वृत्तपत्र मुद्रक, प्रकाशक प्रदीप देशपांडे यांनी प्लॉट नं.बी.-५०, सातुर्णा औद्योगिक वसाहत, बडनेरा रोड, अमरावती-४४४६०७ येथे छापून जनमाध्यम कार्यालय, हवालदारपुरा,वर्धा-४४२२२१ येथे प्रकाशित केले.
संपादक-प्रदीप देशपांडे	
संचालक (वृत्त) - अभिराम देशपांडे (Responsible for selection of News Under PRB Act)	
वर्धा आवृत्ती वर्ष-१४ अंक २९७ आर.एन.आय.रजी.नं. MAHMAR/२०१३/५१०९३	
मुख्य कार्यालय-	अंबापेट, राजकमल चौक, अमरावती-४४४६०१ फोन - ९८२३०१६३००, ९४२२९५६२६८ ई-मेल- atimadhyam@gmail.com , abhiramdeshpande@gmail.com

टायटन्सच्या बॉक्सिंगपटूंचे जिल्हास्तरावर यश

अंजनगाव बारी - डीएसओ जिल्हास्तरीय बॉक्सिंग चॅम्पियनशिप स्पर्धेत बडनरा येथील टायटन्स पब्लिक स्कूलच्या खेळाडूंनी उत्कृष्ट कामगिरी करत शाळेच्या शिरपेचात मानाचा तुरा रोवला. स्पर्धेत शाळेच्या खेळाडूंनी २ सुवर्ण, ५ रौप्य व १ कांस्य अशी एकूण ८ पदके पटकावली. चुरशीच्या लढतीत वेदांत ठाकूर व तनिष आंबडकर यांनी प्रतिस्पर्ध्यांवर मात करत सुवर्णपदक मिळविले. सय्यद मोहम्मद, अर्णव मेश्राम, ओम हटवार, पूर्वेश धांडे व अहसान शेख यांनी रौप्यपदक पटकावले. तर अहझम शेख याने उत्कृष्ट खेळाचे प्रदर्शन करत कांस्यपदक मिळविले. या यशामागे शाळेचे क्रीडा शिक्षक जाफरखान व निलेश फुलंबरकर यांचे मार्गदर्शन महत्त्वाचे ठरले.खेळाडूंच्या या उल्लेखनीय यशाबद्दल विदर्भ युथ वेलफेअर सोसायटीचे अध्यक्ष नितीन धांडे,उपाध्यक्ष उदय देशमुख, सचिव युवराजसिंग चौधरी, कोषाध्यक्ष हेमंत देशमुख तसेच संस्थेचे सदस्य नितीन हिवसे, विनय गोहाड, गजानन काळे व पूनम चौधरी यांनी खेळाडूंचे अभिनंदन केले.शाळेचे प्राचार्य अजय चौबे यांनीही विजेत्या खेळाडूंचे कौतुक करत त्यांना शुभेच्छा दिल्या.

तालुका दुष्काळग्रस्त घोषित करा

शिराळा - अमरावती तालुक्यातील सर्वच गावांमध्ये गेल्या चाळीस दिवसांपासून पाऊस थांबला आहे. त्यामुळे सोयाबीन तुर कापूस पिकाला पाणी मिळाले नाही. तिवसा मतदार संघात पालकमंत्री यांनी सर्वे करून पाहणी केली. कृषीमंत्री यांनी अकोला येथे आढावा बैठक घेतली.परतु ठोस निर्णय घेतला नाही. दिवाळी अगोदर शेतकऱ्यांच्या खात्यावर पैसे जमा झाले पाहिजे अशी अमरावती तालुक्यातील शेतकऱ्यांची मागणी आहे. सरसकट पिकांची नुकसान भरपाई घावी.अमरावती जिल्हा विदर्भ दिड महिन्यांपासून पावसाची वाट पाहत आहे. तुटपुंज्या पाण्यावर पिके संकटात सापडली आहे. शेतकऱ्यांची दिवाळी अंधारात जाते कि काय असा प्रश्न शेतकऱ्यांना पडला आहे. सर्वे पाहणी करून दिवाळी अगोदर शेतकऱ्यांच्या खात्यावर पैसे जमा करण्याची मागणी अमरावती तालुक्यातील शेतकऱ्यांनी केली आहे.अजनगाव बारी, शिराळा, वरगाव, नांदगाव पेठ व इतर गावातील पिके सुकण्याच्या मार्गावर आहेत. महाराष्ट्र शासनाने व अमरावती पालकमंत्री यांनी या बाबीची दाखल घेवून अमरावती तालुका दुष्काळग्रस्त घोषित करून शेतकऱ्यांना नुकसानभरपाई घावी.अशी अमरावती तालुक्यातील शेतकऱ्यांची मागणी केली आहे.

विद्यापीठात ‘हिंदी पखवाडा’ उद्घाटन

अमरावती -संत गाडगे बाबा अमरावती विद्यापीठाच्या अनुवाद हिंदी विभागात ‘हिंदी पखवाडा’ उद्घाटनचा कार्यक्रम पार पडला. यावेळी उद्घाटक प्रो.डॉ.मोना चिमोटे तसेच प्रमुख वक्ते डॉ.राजेश सिंह कुशवाहा, सहयोगी प्राध्यापक, भारतीय जनसंघात संस्थान अमरावती आणि अध्यक्ष प्रो.डॉ. माधव पुटवाड प्रभारी विभाग प्रमुख, अनुवाद हिंदी विभाग सं.गा.बा.अवि.अमरावती उपस्थित होते. प्रस्तावना आणि अतिथिंच्या परिचयानंतर डॉ. मोना चिमोटे यांनी औपचारिकपणे कार्यक्रमाच्या विधिवत उद्घाटनाची घोषणा केली.या प्रसंगी, हिंदी अनुवाद विभागातील उपलब्धि मध्ये डॉ.सुनीता शिवशंकर बुंदेले लिखित पुस्तक ‘वाणिज्य क्षेत्र में अनुवाद की समस्याएँ एवं समाधान’ आणि लेखक डॉ. हनुमत भोपाळे यांच्या ‘यशाचा राजमार्ग’ या मराठी पुस्तकाचे हिंदी अनुवाद ‘सफलता का राजपथ ’ अनुदित कृति चे मान्यवरांच्या हस्ते प्रकाशन करण्यात आले.

श्री.गणेशाचा नेमका काळ कोणता?

श्री. गणेश किंवा गणपती संकल्पनेचा इतिहास आणि उगम, सुमारे ३,५०० ते ४,००० वर्षे किंवा त्याहूनही जुना मानला जातो. ही संकल्पना एकाएकी निर्माण न होता. शतकानु शतके झालेल्या सांस्कृतिक बदलांमधून विकसित झाली आहे.

वैदिक काळ (इ.स.पूर्व १५०० ते १२००)ऋग्वेदामध्ये, ‘गणपति’ किंवा ‘ब्रह्मणस्पती’ असा उल्लेख आढळतो. त्या काळी ‘गण’ म्हणजे समूहाचा किंवा देवदूतांच्या टोळीचा प्रमुख (अधिपती) असा त्याचा अर्थ होता. तो ज्ञान आणि बुद्धीचा अधिपती मानला जात असे ऋग्वेदात ‘गणानां त्वा गणपतिं हवामहे...’ हा प्रसिद्ध मंत्र आढळतो. येथे ‘गणपती’ या शब्दाचा अर्थ ‘गणांचा (समूहाचा) प्रमुख किंवा रक्षक’ असा आहे. वैदिक काळात ही संकल्पना प्रामुख्याने बृहस्पती किंवा इंद्राशी जोडलेली होती.

इ.स.पूर्व ७ वे ते ४ वे शतक - ‘मानवगृह्यसूत्र’ आणि ‘याज्ञवल्क्य स्मृती’ सारख्या ग्रंथांमध्ये ‘विनायक’ नावाच्या चार अमूर्त शक्तींचा (किंवा आत्मांचा) उल्लेख आढळतो. जे मानवी जीवनात अडथळे निर्माण करायचे. नंतरच्या काळात हे चार विनायक एकत्र येऊन एकच

महानुभाव साहित्याची व्याप्ती वाढविणे काळाची गरज-महंत पाचराऊत बाबा तिसऱ्या महानुभाव साहित्य संमेलनाचा समारोप

अमरावती/ का.प्र.

माणसाला भेडसावणा-या प्रत्येक समस्येचे समाधान महानुभाव साहित्यात आपल्याला दिसून येते. अशा या महानुभाव साहित्याची व्याप्ती वाढविणे काळाची गरज आहे, असे प्रतिपादन तिस-या महानुभाव साहित्य संमेलनाच्या समारोपीय कार्यक्रमाचे अध्यक्ष महंत पाचराऊत बाबा यांनी केले.

समारोपीय कार्यक्रमाला प्रमुख अतिथी म्हणून विद्यापीठ व्यवस्थापन परिषद सदस्य डॉ. रविंद्र कडू, डॉ. भैर्यासाहेब मेटकर, विद्यापीठ अधिसभा सदस्य अॅड. अमोल ठाकरे, मराठी भाषा विद्यापीठाच्या अधिष्ठाता डॉ. कोमल ठाकरे,

अध्यासन केंद्राचे समन्वयक डॉ. महंत सोनपेठकर बाबा, डॉ. अण्णा वैद्य, प्राचार्य डॉ.संतोष आगरकर,परसराज कारंजेकर आदी मान्यवर उपस्थित होते. या दोन दिवसीय संमेलनात सगळा डॉ. अविनाश आवलगावकर, कुलगुरू, मराठी भाषा विद्यापीठ यांची डॉ. कोमल

ठाकरे,अधिष्ठाता यांनी प्रकट मुलाखत घेतली. चौथ्या सत्रात महाराष्ट्राच्या जडणघडणीत महानुभाव पंथाचे योगदान या दुस-या परिसंवादाचे अध्यक्षस्थान डॉ. कोमल ठाकरे यांनी भूषविले. यावेळी डॉ. मिनाक्षी भांदककर, प्रा. संदीप तडस, डॉ. कल्पना मेहरे यांनी पंथाचे आध्यात्मिक,

धार्मिक व सामाजिक योगदान याविषयी शिल्प गुंफले.तर पाचव्या सत्रात महानुभाव दर्शनशास्त्र : स्वरूप व वैशिष्ट्य या तिस-या परिसंवादाचे अध्यक्षस्थान आचार्य महंत अष्टुरकर बाबा यांनी भूषविले. या परिसंवादात महंत श्री सारंगधरबाबा शास्त्री पुसदेकर,

नितीनदादा बांधकर यांनी विचार व्यक्त केले.

समारोपीय कार्यक्रमात अॅड. अमोल ठाकरे यांनी महानुभाव पंथाचे तत्त्वज्ञान ख-या अर्थाने तरुणांपर्यंत पोहोचण्याची गरज असल्याचे मत व्यक्त केले. डॉ. भैर्यासाहेब मेटकर यांनी संमेलनाच्या यशस्वी

इतिहास व राज्यशास्त्र अभ्यास मंडळाचे उद्घाटन

परतवाडा - भारतीय विद्या मंदिर, अमरावतीद्वारा संचालित भगवंतराव शिवाजी पाटील महाविद्यालय, परतवाडा येथे इतिहास अभ्यास मंडळ व राज्यशास्त्र अभ्यास मंडळाच्या सत्र २०२६-२७ च्या उद्घाटनासह मोडी लिपी प्रशिक्षण वर्गातील विद्यार्थ्यांच्या प्रमाणपत्र वितरणाचा कार्यक्रम उत्साहात पार पडला. कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ.

अनिल खांडेकर होते. प्रमुख उपस्थिती म्हणून डॉ. स्वाती वानखडे, डॉ. भैया चिखले, प्रा. बी. एस. मासोदकर व प्रा. सारंग धारस्कर उपस्थित होते.कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक डॉ. स्वाती वानखडे यांनी केले. सत्र २०२६-२७ साठी इतिहास अभ्यास मंडळाच्या कार्यकारिणीत तनुष्का कौतिकर – अध्यक्ष, मयूर नांदणे उपाध्यक्ष यांची निवड करण्यात आली.

तसेच मुनेश्वर तोटे, निशा

सावरकर, राजश्री धोपटे, श्रुती धुर्वे आणि दिल्या परतेकी यांची सदस्य म्हणून निवड करण्यात आली. कार्यक्रमाचे संचालन भाग्यश्री मोरले यांनी केले. त्यांनी कार्यक्रमातील विविध टप्पे प्रभावीपणे पार पाडले. कार्यक्रमाच्या शेवटी निशा सावलकर यांनी आभार केले. कार्यक्रमाच्या यशस्वी आयोजनासाठी इतिहास व राज्यशास्त्र विभागातील प्राध्यापक तसेच विद्यार्थ्यांनी परिश्रम घेतले.

साऊर-टाकरखेडा मार्ग बनला धोकादायक

टाकरखेडा संभू/वार्ताहर
सोमवारी पहाटे साडेसहाच्या सुमारास साऊर येथून अमरावतीकडे टाकरखेडा शंभू मार्गे सोलरच्या कामावर जाणाऱ्या दोन युवकांच्या दुचाकीला साऊर येथील गजानन महाराज मंदिराजवळ अपघात झाला. दुचाकीसमोर अचानक मोकाट कुत्र्यांचा मोठा कळप आडवा आल्याने चालकाचा दुचाकीवरील ताबा सुटला. या अपघातात यश नरेंद्र हाटे व यश देवेंद्र पारधेकर, दोघेही रा. साऊर, हे जखमी झाले.

साऊर ते शिराळा तसेच टाकरखेडा शंभूला जोडणाऱ्या या मार्गाची सध्या मोठ्या प्रमाणात

मोकाट कुत्र्यांमुळे दुचाकीस्वार जखमी
दुरवस्था झाली आहे. रस्त्याच्या मधोमध मोठमोठे खड्डे पडले असून अनेक ठिकाणी भेगाही पडल्या आहेत. त्यामुळे वाहनचालकांना वाहन चालविताना मोठी कसरत करावी लागत आहे.

रस्त्याचा दुरवस्था, वाढलेल्या झाडांच्या फांश आणि मोकाट कुत्र्यांचे कळप या तिन्ही समस्यांमुळे या मार्गावर अपघाताचा धोका वाढला आहे. संबंधित विभागाने तातडीने रस्त्याची पाहणी करून खड्डे व भेगा दुरुस्त कराव्यात, रस्त्यालागतच्या वाढलेल्या

झाडांच्या फांशांची छाटणी करावी तसेच मोकाट कुत्र्यांचा बंदोबस्त करावा, अशी मागणी वाहनचालक व नागरिकांकडून होत आहे.

दरम्यान, अपघातानंतर दोन्ही जखमींना तातडीने अमरावती येथील डॉ. गौरव मिलके यांच्याकडे उपचारासाठी नेण्यात आले. डॉक्टरांना दूरध्वनीवरून अपघाताची माहिती देण्यात आल्यानंतर त्यांनी तात्काळ उपचाराची व्यवस्था केली.या मार्गावर दररोज कामानिमित्त मोठशा संख्येने नागरिकांची ये- जा सुरू असते. त्यामुळे आणखी

एखादी गंभीर दुर्घटना घडण्यापूर्वी प्रशासनाने या मार्गाची तातडीने पाहणी करून रस्त्याची दुरुस्ती, झाडांच्या फांशांची छाटणी आणि मोकाट कुत्र्यांचा बंदोबस्त करण्याची मागणी नागरिकांनी केली आहे.

श्री महाकाल गणेशोत्सव मंडळात विविध स्पर्धांचे आयोजन

अंजनगाव बारी -मासोद येथे ‘मासोदचा राजा, जय श्री महाकाल गणेशोत्सव मंडळ’च्या वतीने यंदा ‘एक गाव, एक गणपती’ उपक्रमांतर्गत गणेशोत्सव उत्साहात साजरा करण्यात येत आहे. मंडळाचे हे दुसरे वर्ष असून, यानिमित्त आरोग्य शिबिरासह मुला- मुलींसाठी संगीत खुची, मटकी फोड, लिंबू-चमचा तसेच विविध शैक्षणिक स्पर्धांचे आयोजन करण्यात आले. विजेत्यांना बक्षीस वितरण करण्यात आले. २४ सप्टेंबर रोजी सायंकाळी ६ ते रात्री १० वाजेपर्यंत महाप्रसादाचे आयोजन करण्यात आले आहे. तर २५ सप्टेंबर रोजी अनंत

चतुर्दशीच्या दिवशी गावातून मिरवणूक काढून गणरायाचे विसर्जन करण्यात येणार आहे.मासोद येथे ‘एक गाव, एक गणपती’ची सुमारे २० वर्षांची परंपरा राहिली आहे. गणेशोत्सव यशस्वी करण्यासाठी मंडळाचे कार्यकर्ते व बालगोपाळ परिश्रम घेत असून, गावकऱ्यांचेही सहकार्य लाभत आहे.

आहेत, ज्यामध्ये सुमारे १५० फूट उंच बसलेली मूर्ती आणि ३९ मीटर उंच उभी असलेली मूर्ती जगप्रसिद्ध आहे.

जपान - जपानमध्ये गणपतीला ‘डकांगितेन.किंवा शोटेन या नावाने ओळखले जाते.टोकियो मधील प्रसिद्ध मात्सुचियामा शोदेन मंदिरासह, संपूर्ण जपानमध्ये गणपतीची सुमारे २५० मंदिरे आहेत.

येथे गणपतीचे रूप थोडे वेगळे आहे.एकमेकांना मिठी मारलेल्या जोडप्याच्या रूपात असते.

कंबोडिया - येथे जगप्रसिद्ध अंगकोर वाट मंदिर परिसराच्या उत्खननात ५ व्या शतकापासूनच्या प्राचीन गणेश मूर्ती सापडल्या आहेत. इथे गणेशाला ‘ग्रह केनेश’ म्हटले जाते.

अफगाणिस्तान - अफगाणिस्तानमधील काबुल जवळील गाईझ या ठिकाणी, ‘गाईझ गणेश’ नावाने ओळखली जाणारी एक प्रसिद्ध प्राचीन मूर्ती सापडली होती. ही मूर्ती ५ व्या ते ६ व्या शतकातील असल्याचे मानले जाते.

म्यानमार / बर्मा - येथील प्राचीन श्वेसांडा पंगोडा च्या कोपऱ्यांवर गणपतीच्या मूर्ती बसवलेल्या आहेत. यांमधे स्थानिक लोक याला ‘गणेश पंगोडा’ म्हणूनही ओळखतात.

चीन -उत्तर चीनमध्ये झालेल्या

उत्खननात इ.स. ५३१ मध्ये, गणपतीची एक अत्यंत प्राचीन दगडी मूर्ती सापडली आहे, जी सध्या तिथल्या संग्रहालयात जतन केलेली आहे.

याशिवाय नेपाळ, श्रीलंका, मॉरिशस, मलेशिया, अमेरिका आणि लंडनच्या संग्रहालयांमध्येही भारताबाहेरील अनेक प्राचीन गणेश मूर्ती पाहायला मिळते.तसेच भारतात मध्ये देवापासून तर पुराणांनी पर्यंत,श्री गणेशाचा उल्लेख आढळून येतो.सार्वजनिक धार्मिक उत्सवातूनच ते शक्य होते.

त्यावेळी धार्मिक उत्सवांना ईंग्रजांचा विरोध ही नव्हता.लोकमान्य टिळकांनी ही गोष्ट हेरली.स्वातंत्र्य चळवळी च्या जन प्रबोधनासाठी,लोकमान्यांनी सार्वजनिक गणेशोत्सवाची सुरुवात केली.या सार्वजनिक गणेशोत्सवा मधून, धार्मिक प्रबोधना सोबत, स्वातंत्र्य चळवळीचे प्रबोधन ही सुरू झाले.

लोकमान्य टिळकांच्या सार्वजनिक गणेशोत्सवा पासूनच,श्री गणेशाचे मातीच्या पार्थिव मूर्ती पुजनाला सुरुवात झाली.आज सार्वजनिक स्वरूपात नव्हे तर, घरोघरी श्री.गणेशाच्या मातीच्या पार्थिव मूर्तीचे पुजा, दहा दिवस मोठ्या उत्साहात हे मनोभावे केल्या जाते.

■ **राजाभाऊ देशमुख, चांदूरबाजार**

मोपेडची जोरदार धडक झाली. धडकेनंतर दोघेही
रस्त्यावर गंभीर जखमी अवस्थेत (पान २ वर)